

04.08.2015

Kokousaika 04.08.2015 16:15 - 17:17

Kokouspaikka Viikinkaari 2a, kokoushuone Fastholma

Läsnä

Jäsenet

Niemi, Matti puheenjohtaja
Stranius, Leo varapuheenjohtaja
Haavisto, Joonas
Latikka, Timo
Lähteenmäki, Hanna
Palaste-Eerola, Tuula saapui 16:24, poissa: 248§, 249§
Pyhälähti, Timo
Vihervaara, Anita

Muut

Nyholm, Henrik kaupunginhallituksen varaedustaja
saapui 16:35, poissa: 248§, 249§,
250§, 251§, 252§
Forss, Pertti ympäristöterveyspäällikkö
Kippo-Edlund, Päivi ympäristönsuojelupäällikkö
Nikunen, Esa ympäristöjohtaja
Åberg, Riikka elintarviketurvallisuuspäällikkö
Sarvanto-Hohtari, Susanna hallintopäällikkö
Karmala, Jussi tiedottaja
Moberg, Pirjo hallintosihteeri

Puheenjohtaja

Matti Niemi 248-274 §

Esittelijät

Esa Nikunen ympäristöjohtaja
248-253 §, 273-274 §
Päivi Kippo-Edlund ympäristönsuojelupäällikkö
254-270 §
Pertti Forss ympäristöterveyspäällikkö
271 §
Riikka Åberg elintarviketurvallisuuspäällikkö
272 §

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

04.08.2015

Pöytäkirjanpitäjä

Pirjo Moberg

hallintosihteeri
248-274 §

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

04.08.2015

---

§	Asia	
248	Yj/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
249	Yj/2	Ilmoitusasiat
250	Yj/3	Lausunto kaupunginhallitukselle esityksestä kuluttajapalveluiden turvallisuusvalvonnan valtiollistamisesta ja keskittämisestä Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon
251	Yj/4	Lausuntopyyntö Helena Kantolan ym. valtuustoaloitteesta Lapinlahden Lähde-hankkeen edistämisestä
252	Yj/5	Ympäristökeskuksen talousarvion toteutumisennusteet 2015
253	Yj/6	Ympäristölautakunnan ja yleisten töiden lautakunnan yhteisseminaari ja maastoretki 12.8.2015
254	Ysp/1	Ilmoitusasiat
255	Ysp/2	Helsingin kaupungin ympäristöraportti 2014
256	Ysp/3	Lausunto kaupunkisuunnitteluvirastolle Kaisaniemenkatu 3 ja Vuorikatu 8 asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12325
257	Ysp/4	Lausunto kaupunkisuunnitteluvirastolle Jätkäsaaren Matkustajasataman eteläosan asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12340
258	Ysp/5	Lausunto kaupunkisuunnitteluvirastolle Jätkäsaaren Tornihotellin ja Lars Sonckin makasiinien asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12351
259	Ysp/6	Lausunto kaupunkisuunnitteluvirastolle Kirvesmiehenkatu 2 asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12346
260	Ysp/7	Lausunto kaupunkisuunnitteluvirastolle Malmin Latokartanontien pohjoisosan asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12274
261	Ysp/8	Lausunto kaupunkisuunnitteluvirastolle Lauttasaaren Lauttasaarentie 25 asemakaavan muutoksesta (nro 12348)
262	Ysp/9	Ympäristölautakunnan lausunto kaupunkisuunnitteluvirastolle Vartiosaaren osayleiskaavaluonnoksesta
263	Ysp/10	Ympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuutettu Jukka Relanderin ym. valtuustoaloitteesta

---

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

04.08.2015

---

		koskien Vanhankaupunginkosken länsihaaran padon purkamista
264	Ysp/11	Helsingin ympäristölautakunnan vastine korkeimmalle hallinto-oikeudelle Vantaan Energia Oy:n ympäristölupa-asiassa
265	Ysp/12	Helsingin ympäristölautakunnan vastine korkeimmalle hallinto-oikeudelle Vantaan Energia Oy:n ympäristölupa-asiassa
266	Ysp/13	Ympäristölautakunnan lausunto aluehallintovirastolle ja kaupunginhallitukselle merikaapeliin asentamisesta Lauttasaarensalmeen
267	Ysp/14	Ympäristölautakunnan lausunto Vantaan kaupungille Fazerilan pohjavesialueen suojelusuunnitelmasta
268	Ysp/15	Vantaanjoen yhteistarkkailu, vedenlaatu-, kalatalous- ja pohjaeläintarkkailut vuonna 2014
269	Ysp/16	Ympäristölautakunnan vastine Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Helsingin kaupungin rakennusviraston vesilain mukaisessa lupa-asiassa koskien ruoppausmassojen läjitystä Koirasaarenluotojen meriläjitysalueelle
270	Ysp/17	Ympäristölautakunnan vastine Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Helsingin kaupungin rakennusviraston vesilain mukaisessa lupa-asiassa koskien ruoppausmassojen läjitystä Lokkiluodon meriläjitysalueelle
271	Ytp/1	Ilmoitusasiat
272	Etp/1	Ilmoitusasiat
273	Pj/1	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
274	Yj/7	Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

04.08.2015

Yj/1

§ 248

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Ympäristölautakunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla ympäristölautakunta päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Joona Haavisto ja Hanna Lähteenmäki sekä varatarkastajiksi jäsenet Leo Stranius ja Timo Pyhälähti.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Esa Nikunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla ympäristölautakunta päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet ja sekä varatarkastajiksi jäsenet ja .

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Esa Nikunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

04.08.2015

Yj/2

§ 249

Ilmoitusasiat

Päätös

Ympäristölautakunta päätti merkitä tiedoksi kohdat 1.-12.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Esa Nikunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallituksen kokous 15.6.2015

1. § 638 Lausunto sisäministeriölle poliisilain mukaisen liikkumis- ja oleskelurajoituksen asettamisesta Vallisaareen

Helsingin kaupunki puolsi Metsähallituksen esittämän liikkumis- ja oleskelurajoitusalueen perustamista seuraavin täydennyksin:

- Vallisaarella sijaitsevat lammikot ovat turvallisuussyistä uinti- ja sukelluskiellossa.
- Vallisaaren rantavesien sukelluskieltovyöhykettä ei pureta.
- Suunniteltua liikkumis- ja oleskelurajoitusalueen sisälle jäävää kulkureittiä Aleksanterin patterin tasalta Reimariisaaren tasalle ei vielä tässä vaiheessa avata vapaasti yleisölle; vierailut tehdään turvallisuussyistä opastettuina tai Metsähallituksen erityisluvalla.
- Vallisaarella ei tässä vaiheessa sallita telttailua.
- Tulenteko ohjataan ennalta suunniteltuihin paikkoihin.
- Vallisaarella on turvallisuusasioihin ja liikkumis- ja oleskelurajoitusalueen valvontaan perehdytettyä henkilöstöä 24/7.

2. § 641 Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota ympäristölautakunnan 9.6. tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen

3. § 649 Laajasalon (49.ko) Gunillantien - Svanströminkujan alueenasemakaavan muutoksen nro 12228 määrääminen osittain voimaan

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

Kaupunginhallitus päätti määrätä Laajasalon (49.ko) korttelin 49080 tontteja 3, 5 ja 7 sekä katu- ja puistoalueita koskevan asemakaavan muutoksen nro 12228 (Gunillantien - Svanströminkujan alue) osittain voimaan ennen lainvoimaisuutta asemakaavan muutoksen mukaisten ohjeellisten tonttien 49076/16 ja 49080/13 sekä asemakaavan muutoksen kaikkien katualueiden osalta.

Samalla kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 22.10.2014 hyväksymään kaavakarttaan nro 12228 korjataan sen nimiössä oleva kirjoitusvirhe: asemakaavan muutosehdotus korjataan muotoon asemakaavan muutos.

Kaupunginhallituksen kokous 22.6.2015

4. § 658V 26.8.2015, Taka-Töölön korttelin 514 tontin 3 ja sen ympäristön asemakaavan muuttaminen (nro 12310, Olympiastadion)

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä 14. kaupunginosan (Taka-Töölö) korttelin 514 tontin 3 ja puisto-, katu-, urheilu- ja virkistyspalvelualueita koskevan asemakaavan muutoksen 9.12.2014 päivätyn ja 26.5.2015 muutetun piirustuksen nro 12310 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

5. § 670 Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Helsingin kaupungin hakemuksesta ruopata Hernesaaren lumenvastaanottoa

Kaupunginhallitus päätti antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle seuraavan lausunnon kaupungin hakemuksesta Hernesaaren lumenvastaanottoa ruoppaamisesta:

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupungin ympäristölautakunta on 9.6.2015 kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena antanut Etelä-Suomen aluehallintovirastolle lausunnon hakemuksesta Hernesaaren lumenvastaanottoa ruoppaamisesta.

Kaupunginhallitus viittaa ympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa puoltavansa hakemusta ympäristökeskuksen lausunnossa esitetyn mukaisesti.

6. § 671 Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Helsingin kaupungin hakemuksesta maa- ja kiviaineksen välivarastointiin ja esikäsittelyyn Kivikossa sekä töiden aloituslupa

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Kaupunginhallitus päätti antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle seuraavan lausunnon kaupungin hakemuksesta maa- ja kiviaineksen, mineraalisen purkujättemateriaalin ja tuhkapitoisen maa-aineksen välivarastointiin ja esikäsittelyyn Kivikossa sekä hakemuksesta toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta.

Kaupunginhallitus toteaa, että hyödyntämällä maarakennuskäyttöön kelpaavia ylijäämäkiviaineksiä säästetään luonnonvaroja. Lisäksi hyödyntämällä jätteet lähellä niiden käyttöpaikkaa vähennetään muun muassa raskaan liikenteen aiheuttamia haittoja. Hanke on Helsingin kaivumaiden hyödyntämisen kehittämissuunnitelman mukainen.

Kaupunginhallitus puoltaa hakemuksen hyväksymistä. Raskaan liikenteen ajoväylät ja muut toiminta-alueet on pidettävä mahdollisimman pölyämättöminä suolaliuoksella ja välivarastokasojen kastelulla.

7. § 674 Oy Gardenia-Helsinki Ab:ta koskevan omistajapoliittisen linjauksen muuttaminen

Kaupunginhallitus päätti muuttaa Oy Gardenia-Helsinki Ab:ta koskevaksi omistajapoliittiseksi linjaukseksi 6 = Purkaminen.

Kaupunginvaltuuston kokous 17.6.2015

8. § 160 Vuoden 2014 arviointikertomuksen ja tilintarkastuskertomuksen käsittely sekä vastuuvapaus vuodelta 2014

Kaupunginvaltuusto päätti tarkastuslautakunnan ehdotuksen mukaisesti

1. merkitä tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2014 ja siitä saadut kaupunginhallituksen sekä asianomaisten lauta- ja johtokuntien lausunnot

2. kehottaa kaupunginhallitusta antamaan joulukuun 2015 loppuun mennessä valtuustolle selvityksen siitä, mihin toimenpiteisiin toiminnasta vastaavat henkilöt ja tilivelvolliset ovat ryhtyneet arviointikertomuksen johdosta

3. merkitä tiedoksi tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2014

4. myöntää tilintarkastuskertomuksessa tilinpäätöksen hyväksyttävyydestä esitetyn perusteella vastuuvapauden tilikaudelta 2014 kaupungin hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille.

9. § 174 Pissararadan asemakaavan muuttaminen (nro 12290)

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä

1. kaupunginosan Kruununhaka maanalaisia tiloja tonteilla 45/4, 45/5, 45/12,

2. kaupunginosan Kluuvi maanalaisia tiloja tonteilla 37/9, 37/14, 37/15, 37/18, 37/19, 37/20, 37/21, 37/23, 42/5, 97/1, 97/3, 97/6, 2002/2, 2002/3, 2002/4, 2002/5, 2002/6, 2002/7, 2002/10, 2002/11, 2007/1, 2096/9, 2096/10, 2096/32, 2099/13,

4. kaupunginosan Kamppi maanalaisia tiloja tonteilla 213/13, 217/1, 217/3, 217/4, 64/2, 64/24, 194/1, 4007/6, 4007/7, 4007/8, 4008/1, 4010, 4011/1, 4012/1, 4212/1,

11. kaupunginosan Kallio maanalaisia tiloja tonteilla 297/1, 297/2, 297/5, 297/10, 297/12, 11299/1, 11299/2, 11299/3, 11299/4, 11299/5, 11299/10, 11299/12, 11001/5, 304/3, 307/1, 307/7, 307/11, 307/12, 307/13, 307/14, 307/15, 307/16, 308/7, 308/18, 308/20, 11309/28, 11309/30, 11309/31, 11309/32, 11310/33, 11310/34, 11310/35, 11310/36, 11314/17, 11315/19, 11315/21, 11315/23, 11315/25, 11315/27, 11316/1, 11316/4, 11316/29, 11316/33, 11317/35, 11317/37, 11363/3,

12. kaupunginosan Alppiharju katu-, puisto- ja rautatiealuetta, tontteja 392/2, 392/8, 392/22 sekä maanalaisia tiloja tontilla 357/10,

13. kaupunginosan Etu-Töölö maanalaisia tiloja tonteilla 410/13, 410/15, 410/17, 410/19, 410/56, 412/1, 412/3, 412/6, 412/8, 412/22, 415/4, 419/2, 419/26, 427/2, 428/1, 431/1, 431/2, 431/3, 431/16, 432/1, 437/4, 437/17, 437/35, 437/36, 437/37, 437/39, 438/26, 442/4, 442/6, 442/7, 442/18, 442/21, 443/23, 443/41, 443/43, 448/15, 448/17, 448/19, 448/21, 448/22, 448/23, 448/24, 448/25, 448/26,

14. kaupunginosan Taka-Töölö katu-, puisto- ja rautatiealuetta sekä maanalaisia tiloja tonteilla 463/1, 463/2, 463/3, 463/4, 463/5, 463/6, 463/8, 463/13, 464/4, 464/15, 464/19, 468/1, 468/2, 468/3, 470/1, 470/2, 470/4, 470/5, 470/6, 472/3, 473/3, 473/5, 473/8, 473/61, 473/63, 473/65, 473/67, 473/69, 474/1, 474/2, 474/9, 474/34, 474/59, 477/3, 477/5, 477/16, 477/32, 477/34, 477/36, 477/58, 477/60, 478/5, 478/7, 478/56, 479/5, 479/52, 514/3, 515/1, 524/1,

17. kaupunginosan Pasila rautatie- ja katualuetta sekä näiden

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvnro FI02012566

kaupunginosien alueilla katu-, puisto- ja vesialueilla olevia maanalaisia tiloja koskevan asemakaavan muutosehdotuksen 18.11.2014 päivätyn ja 19.5.2015 muutetun piirustuksen nro 12290 mukaisena ja kaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

10. § 175 Sörnäisten korttelin 10570 osan, satama-, vesi- ja katualueiden sekä venesataman asemakaavan muuttaminen (nro 12284, Verkkosaaren eteläosa)

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä 10. kaupunginosan (Sörnäinen, Kalasatama) osaa korttelista 10570, satama-, vesi- ja katualuetta sekä venesatamaa (muodostuvat uudet korttelit 10600—10602) koskevan asemakaavan muutosehdotuksen 18.11.2014 päivätyn ja 17.3.2015 muutetun piirustuksen nro 12284 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

11. § 176 Tapaninkylän, Tapaninvainion, Tapanilan(39.ko) kortteleiden 39118, 39120, 39129, 30131, 30132 ja 30148 eräiden tonttien sekä katu- ja puistoalueiden asemakaavan muuttaminen (nro 12314, Vanhan Tapanilantien eteläpuolen alue)

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä 39. kaupunginosan (Tapaninkylä, Tapaninvainio, Tapanila) korttelin 39118 tontteja 1 ja 25, korttelin 39120 tonttia 14, korttelin 39129 tontteja 26 ja 27, korttelin 39131 tontteja 4, 5, 6 ja 15, korttelin 39132 tontteja 23, 26 ja 27, korttelin 39148 tontteja 3-7, 10 ja 11 sekä katu- ja puistoalueiden asemakaavan muutosehdotuksen 18.11.2014 päivätyn ja 12.5.2015 muutetun piirustuksen nro 12314 mukaisena ja asemakaavan selostuksesta ilmenevin perustein.

12. § 177 Mellunkylän, Mellunmäen (47.ko) kortteleiden 47360-47361 ja 47363-47366 ym. alueiden asemakaavan muuttaminen nro 12321, Tankovainion alue

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä 47. kaupunginosan (Mellunkylä, Mellunmäki) kortteleiden 47360—47361, 47363—47366, lähivirkistys-, katu- ja suojaviheralueiden asemakaavan muutosehdotuksen 2.12.2014 päivätyn ja 30.3.2015 muutetun piirustuksen nro 12321 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Esa Nikunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Asia tulisi käsitellä 4.8.2015

§ 250

Lausunto kaupunginhallitukselle esityksestä kuluttajapalveluiden turvallisuusvalvonnan valtiollistamisesta ja keskittämisestä Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon

HEL 2015-008037 T 03 00 01

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyynnöstä, joka koskee luonnosta hallituksen esitykseksi kuluttajapalveluiden turvallisuusvalvonnan valtiollistamisesta ja keskittämisestä Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes).

Ympäristölautakunta pitää ehdotettua muutosta mahdollisena ja osin perusteltuna. Ympäristölautakunnan alainen ympäristökeskus käytti vuonna 2014 kuluttajapalveluiden turvallisuusvalvontaan 1,6 henkilötyövuotta. Vuonna 2015 on kuluttajapalveluiden turvallisuusvalvontaan suunniteltu käytettävän 1,8 henkilötyövuotta johtamiseen käytetty henkilöresurssi mukaan lukien. Jos esitys toteutuu, ympäristökeskus käyttää vapautuvan resurssin ympäristöterveydenhuollon muille tehtäväalueille, jotka ovat kaikki tällä hetkellä vahvasti aliresursoituja.

Ympäristölautakunta toteaa, että esityksessä useaan otteeseen korostetaan valvonnan roolin muuttumista ja katsotaan, ettei perinteinen tarkastuslähtöinen tapa tehdä valvontaa olisi enää tarkoituksenmukainen. Esityksessä korostetaan toimijoiden omavalvontaa, turvallisuusjohtamisjärjestelmiä ja riskienhallintaa (s. 18). Ympäristölautakunta korostaa, että suuri osa kuluttajapalveluita tarjoavista toimijoista on pieniä eikä niillä ole aina mahdollisuutta tai halua toimia esityksessä toivotulla tavalla. Tästä syystä kuluttajapalveluiden turvallisuuden parantaminen edellyttää myös perinteistä paikallista valvontaa ja siihen liittyvää neuvontaa tarkastuskäynteineen.

Useissa kohdin esitystä mainitaan kuntien niukat valvontaresurssit sekä vähäinen kokemus ja riittämätön osaaminen. Tämä antaa kuluttajapalveluiden nykyisestä valvonnasta kovin yksipuolisen kuvan. Riittämättömistä resursseista huolimatta monissa kunnissa, muun muassa Helsingissä, on kuluttajapalveluiden valvontaa kehitetty

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

johdonmukaisesti ja suunnattu sitä kohteisiin, joissa kuluttajaturvallisuuden puutteet ovat ilmeisimpiä.

Esityksen mukaisen toimivallan siirron tehokkuutta vähentää se, että useat kuluttajapalveluiden turvallisuusvalvonnan kohteet kuuluvat samalla terveydensuojelulainsäädännön mukaisiin valvontakohteisiin. Tällaisia ovat esimerkiksi kuntosalit, uimahallit ja -rannat sekä tatuointi- ja lävistyspalvelut. Nykyisin tällaisten kohteiden valvonta on voitu samalla kertaa hoitaa molempien lainsäädäntöjen mukaisesti.

Esityksen voimaantulosäännöksissä todetaan, että ennen tämän lain voimaantuloa vireille tulleet asiat käsitellään lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti. Ympäristölautakunta esittää, että säännöstä korjataan siten, että myös ennen lain voimaantuloa vireille tulleet asiat siirrettäisiin Tukesin käsiteltäviksi. Tämä muutos olisi perusteltu sekä viranomaisten että toimijoiden kannalta. Valtaosa kuluttajapalveluita koskevista asioista käsitellään nopeasti, mutta joukossa on myös hyvin pitkäkestoisia asioita. Tällaisia ovat usein esimerkiksi lasten leikkipaikkojen turvallisuuteen liittyvät asiat. Voimaantuloa koskevan säännöksen muuttaminen edellä esitetyllä tavalla varmistaa toimijoiden tasapuolisen kohtelun. Ympäristölautakunta arvioi, että lain voimaantullessa Tukesiin siirtyvien asioiden kokonaismäärä olisi vähäinen.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Esa Nikunen

Lisätiedot

Pertti Forss, ympäristöterveyspäälikkö, puhelin: +358 9 310 32002
pertti.forss(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Työ- ja elinkeinoministeriö lausuntopyyntö 26.6.2015
- 2 Luonnos hallituksen esitykseksi kuluttajapalveluiden turvallisuusvalvonnan valtiollistamisesta ja keskittämisestä Tukesiin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Helsingin kaupunki,
kaupunginkanslia

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai
täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

04.08.2015

Yj/3

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuluttajapalveluiden muutoksella siirrettäisiin kuluttajapalveluiden turvallisuuden valvonta kunnista ja aluehallintovirastoista Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes), ja lakiin tehtäisiin siirron edellyttämät muutokset. Muutoksen yhteydessä kuluttajaturvallisuuslainsäädäntö irrotettaisiin ympäristöterveydenhuollon yhteydestä, minkä johdosta myös terveydenhuoltolakia olisi tarpeen muuttaa yhden pykälän osalta.

Esityksen lisäksi on tarpeen muuttaa ympäristöterveydenhuollon valvontaohjelmia ja -suunnitelmia koskevia valtioneuvoston asetuksia kuluttajaturvallisuussäätelyn tullessa irrotetuksi ympäristöterveydenhuollon kokonaisuudesta. Nämä valmistellaan erikseen.

Esityksen toteutuessa ympäristölautakunnan johtosääntöön tulee tehdä lakimuutoksen aiheuttamat muutokset.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Esa Nikunen

Lisätiedot

Pertti Forss, ympäristöterveyspäällikkö, puhelin: +358 9 310 32002
pertti.forss(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Työ- ja elinkeinoministeriö lausuntopyyntö 26.6.2015
- 2 Luonnos hallituksen esitykseksi kuluttajapalveluiden turvallisuusvalvonnan valtiollistamisesta ja keskittämisestä Tukesiin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Helsingin kaupunki,
kaupunginkanslia

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai
täytäntöönpano

Tiedoksi

Ympäristöterveysosasto

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

04.08.2015

Yj/4

§ 251

Lausuntopyyntö Helena Kantolan ym. valtuustoaloitteesta Lapinlahden Lähde-hankkeen edistämisestä

HEL 2015-001172 T 00 00 03

Lausunto

Helsingin ympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon.

Ympäristötoimen näkökulmasta ei ole erityistä syytä lausua Lapinlahden entisen sairaalan rakennusten käyttösuunnitelmista, sairaalakiinteistön omistusjärjestelyistä eikä Lapinlahden Lähde - hankkeen rahoitusjärjestelyistä.

Mikäli hanketta lähdetään toteuttamaan, ympäristölautakunta haluaa kiinnittää huomiota sairaalan rakennusten kunnostukseen ja sairaalapuiston tulevaisuuteen. Rakennukset on kunnostettava siten, että sisätilat ovat terveellisiä sekä tilat ja paikat turvallisia. Sairaalapuiston arvot kaupunkiluontona, maisemana ja virkistyskohteena on otettava huomioon ja turvattava.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Esa Nikunen

Lisätiedot

Juho Kalliokoski, vs. ympäristölakimies, puhelin: +358 9 310 32054
juho.kalliokoski(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lapinlahden Lähde -hanke pyrkii edistämään mielen hyvinvointia. Helsingin kaupungin strategisena tavoitteena on, että helsinkiläisten hyvinvointi ja terveys paranevat. Ympäristötoimen alalla tätä vastaa ympäristökeskuksen strateginen päämäärä terveellisistä asunnoista ja sisätiloista sekä turvallisista tiloista ja paikoista.

Ympäristötoimen johtosäännön mukaisesti lautakunta edistää osaltaan luonnon- ja maisemansuojelua sekä luonnon virkistyskäyttöä

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

yhteistyössä kaupungin muiden hallintokuntien kanssa. Lapinlahden sairaala-alueen luonto- ja maisema-arvot on todettu muun muassa Museoviraston laatimassa inventoinnissa valtakunnallisesti merkittävistä rakennetuista kulttuuriympäristöistä. Sen mukaisesti valtioneuvosto on 22.12.2009 hyväksynyt sairaala-alueen maankäyttö- ja rakennuslakiin perustuvien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoittamaksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi, jonka kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen säilyminen on varmistettava. Päätöksen perusteena huomioitiin sekä alueen luonto- että maisema-arvot.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Esa Nikunen

Lisätiedot

Juho Kalliokoski, vs. ympäristölakimies, puhelin: +358 9 310 32054
juho.kalliokoski(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

§ 252

Ympäristökeskuksen talousarvion toteutumisennusteet 2015

HEL 2015-004605 T 02 02 01

Esitys

Ympäristölautakunta päätti merkitä vuoden 2015 toisen talousarvion toteutumisennusteen tiedoksi ja todeta, ettei ennuste aiheuta toimenpiteitä.

Vuoden 2015 talousarvion noudattamisohjeiden (Khs 24.11.2014) mukaan talousarvion toteutumisennuste laaditaan vähintään neljä kertaa vuodessa. Ohjeiden mukaan lautakunnan on lähetettävä asiasta kaupunginkanslialle pöytäkirjanote, josta käy ilmi, mihin toimenpiteisiin se on päättänyt ennusteen johdosta ryhtyä. Vuoden 2015 toinen toteutumisennuste on seuraava.

Käyttömenot

1 000 €	TB 2015	Tot. ennuste 31.12.2015	Menosäästö+M enoylitys- Ylitulo+Tulovaja us-
Myyntitulot	270	270	0
Maksutulot	862	864	+2
Tuet ja avustukset	25	23	-2
Vuokratulot	0	0	0
Muut toimintatulot	0	0	0
Tulot yhteensä	1 157	1 157	0
Palkat	6 265	6 265	0
Henkilösivumenot	2 105	2 105	0
Palvelujen ostot	2 835	2 835	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	95	95	0
Avustukset	99	99	0
Vuokrat	1 181	1 181	0
Muut menot	87	87	0
Menot yhteensä	12 667	12 667	0
Poistot	377	377	0

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Menot

Menomäärärahat tullaan käyttämään kokonaisuudessaan

Tulot

Tuloja arvioidaan saatavan talousarviossa esitetyn mukaisesti

Irtaimen omaisuuden (Käyttöomaisuus) hankinnat

Irtaimen omaisuuden hankintaan varatut määrärahat tullaan käyttämään suunnitellusti

1 000 €	TB 2015	Tot. ennuste 31.12.2015	Menosäästö+Men oylitys-
Irtain omaisuus	152	152	0
Yhteensä	152	152	0

Toiminnalliset tavoitteet

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Sitovat toiminnalliset tavoitteet	TA	Ennuste 31.12.2015	Ero	Tot. %
Katupölypitoisuudet Mannerheimintien mittausasemalla eivät ylitä ilmanlaatuasetuksen mukaisia raja-arvoja. (HKR:n kanssa yhteinen tavoita).	Toteutuu	Toteutuu	0	100,0
Asumisterveyttä koskevista toimenpidepyynnöistä 80 % on ratkaistu 220 vuorokaudessa asian vireille tulosta.	220	220	0	100,0
Suunnitelmallisia elintarviketarkastuksia tehdään vähintään 2 400 kappaletta.	2 400	2 600	200	108,3

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuvat hyvin.

Muut toiminnalliset tavoitteet

Muut toiminnalliset tavoitteet	TA	Ennuste 31.12.2015	Ero	Tot. %
Ympäristövalvonnan suunnitelmallisen valvonnan mukaisesta tarkastustavoitteesta (500) tehdään vähintään 80 %, 400 kpl.	400	400	0	100,0
Asumisterveyttä koskevista toimenpidepyynnöistä vähintään 80 % otetaan käsittelyyn 60 vuorokauden kuluessa asian vireille tulosta.	60	90	30	66,7
Pilaantuneen maaperän kunnostamista koskevista ilmoituksista 80 % on ratkaistu 80 vuorokaudessa.	80	80	0	100,0
Ympäristöterveydenhuollosa, pois lukien elintarvike- ja talousvesivalvonta, tehdään vähintään 600 tarkastusta tai näytteenottoa. Suunnitelmallisen valvonnan tarkastukset kohdistetaan riskiperusteisesti.	600	1 200	600	200,0
Oleskelutilojen - mm. päiväkodit, koulut, vanhainkodit, majoitustilat - ja nk. hygieniaa edellyttävien huoneistojen käyttöönottoa koskevista ilmoituksista 80 % käsitellään alle 100 vuorokaudessa.	100	170	70	58,8
Yksittäisten ruokamyrkytyspäilyjen käsittelyaika on enintään 7	7	6	-1	116,7

vuorokautta.				
--------------	--	--	--	--

Vajaukset henkilöstöresursseissa ja valvontahenkilöstön vaihtuvuus vaikuttavat joidenkin toiminnallisten tavoitteiden toteumaan.

Ympäristöä koskevat toiminnalliset tavoitteet

Ympäristöä koskevat toiminnalliset tavoitteet	TA 2015	Ennuste 31.12.2015
Sitova energiansäästöavoite		
Ympäristötalon kokonaisenergiankulutus on 2 % alaisempi kuin vuonna 2014	2 %	2 %
Muut ympäristötavoitteet		
Toteutetaan kaikki toimenpiteet, jotka on aikataulutettu Ekokompassin päivitetyssä ympäristöohjelmassa vuodelle 2015.	Toteutuu	Toteutuu

Ympäristötavoitteet toteutuvat hyvin.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	TA 2015	Ennuste 31.12.2015	Ero	Tot. %
Asiantuntijatoiminta				
Tutkimukset, selvitykset, ohjelmat	51	51	0	100,0
Konsultointi	1 465	1 465	0	100,0
Kirjalliset lausunnot	841	741	-100	88,1
Valvonta				
Luvat ja ilmoitukset	1 660	1 760	100	106,0
Valvontatarkastukset ja näytteenotto	4 250	5 730	1 480	134,8
Asiakaspalvelut				
Neuvonta	13 600	13 630	30	100,2
Tiedotus ja valistus	508	535	27	105,3
Yhteensä	22 375	23 912	1 537	106,8

Suoritteet tulevat toteutumaan hyvin.

04.08.2015

Yj/5

Ympäristöjohtaja toteaa, että vuodelle 2015 myönnetty käyttötalouden määräraha (talousarviokohta 2 37) on ennusteen mukaan riittävä ja tavoitteet tullaan saavuttamaan pääosin hyvin. Tuloja ennustetaan saatavan TA:n mukaisesti. Irtaimen omaisuuden määräraha tullaan käyttämään kokonaan.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Esa Nikunen

Lisätiedot

Jorma Tolvanen, taloussihteeri, puhelin: +358 9 310 31508
jorma.tolvanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Esa Nikunen

Lisätiedot

Jorma Tolvanen, taloussihteeri, puhelin: +358 9 310 31508
jorma.tolvanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 06.05.2015 § 174

HEL 2015-004605 T 02 02 01

Päätös

Ympäristölautakunta päätti merkitä vuoden 2015 ensimmäisen talousarvion toteutumisenennusteen tiedoksi ja todeta, ettei ennuste aiheuta toimenpiteitä.

Vuoden 2015 talousarvion noudattamisohjeiden (Khs 24.11.2014) mukaan talousarvion toteutumisenennuste laaditaan vähintään neljä kertaa vuodessa. Ohjeiden mukaan lautakunnan on lähetettävä asiasta

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvnro
FI02012566

kaupunginkanslialle pöytäkirjanote, josta käy ilmi, mihin toimenpiteisiin se on päättänyt ennusteen johdosta ryhtyä. Vuoden 2015 ensimmäinen toteutumisenennuste on seuraava.

Käyttömenot

1 000 €	TB 2015	Tot. ennuste 31.12.2015	Menosäästö +Menoylitys - Ylitulo +Tulovajaus -
Myyntitulot	270	270	0
Maksutulot	862	862	0
Tuet ja avustukset	25	25	0
Vuokratulot	0	0	0
Muut toimintatulot	0	0	0
Tulot yhteensä	1 157	1 157	0
Palkat	6 265	6 265	0
Henkilösivumenot	2 105	2 105	0
Palvelujen ostot	2 835	2 835	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	95	95	0
Avustukset	99	99	0
Vuokrat	1 181	1 181	0
Muut menot	87	87	0
Menot yhteensä	12 667	12 667	0
Poistot	377	377	0

Menot

Menomäärärahat tullaan käyttämään kokonaisuudessaan.

Tulot

Tuloja arvioidaan saatavan talousarviossa esitetyn mukaisesti.

Irtaimen omaisuuden hankinnat

Irtaimen omaisuuden hankintaan varatut määrärahat tullaan käyttämään suunnitellusti.

1 000 €	TB 2015	Tot. ennuste	Menosäästö
---------	---------	--------------	------------

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

		31.12.2015	+Menoylitys -
Irtain omaisuus	152	152	0
Yhteensä	152	152	0

Toiminnalliset tavoitteet

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Sitovat toiminnalliset tavoitteet	TA	Ennuste 31.12.2015	Ero	Tot. %
Katupölypitoisuudet Mannerheimintien mittausasemalla eivät ylitä ilmanlaatuasetuksen mukaisia raja-arvoja. (HKR:n kanssa yhteinen tavoite).	Toteutuu	Toteutuu	0	100,0
Asumisterveyttä koskevista toimenpidepyynnöistä 80 % on ratkaistu 220 vuorokaudessa asian vireille tulosta.	220	220	0	100,0
Suunnitelmallisia elintarviketarkastuksia tehdään vähintään 2 400 kappaletta.	2 400	2 600	200	108,3

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuvat hyvin.

Muut toiminnalliset tavoitteet

Muut toiminnalliset tavoitteet	TA	Ennuste 31.12.2015	Ero	Tot. %
Ympäristövalvonnan suunnitelmallisen valvonnan mukaisesta tarkastustavoitteesta (500) tehdään vähintään 80 %, 400 kappaletta.	400	400	0	100,0
Asumisterveyttä koskevista toimenpidepyynnöistä vähintään 80 % otetaan käsittelyyn 60 vuorokauden kuluessa asian vireille tulosta.	60	90	30	66,7

Pilaantuneen maaperän kunnostamista koskevista ilmoituksista 80 % on ratkaistu 80 vuorokaudessa.	80	80	0	100,0
Ympäristöterveydenhuollossa, pois lukien elintarvike- ja talousvesivalvonta, tehdään vähintään 600 tarkastusta tai näytteenottoa. Suunnitelmallisen valvonnan tarkastukset kohdistetaan riskiperusteisesti.	600	600	0	100,0
Oleskelutilojen - mm. päiväkodit, koulut, vanhainkodit, majoitustilat - ja nk. hygieniää edellyttävien huoneistojen käyttöönottoa koskevista ilmoituksista 80 % käsitellään alle 100 vuorokaudessa.	100	200	100	50,0
Yksittäisten ruokamyrkytyspäilyjen käsittelyaika on enintään 7 vuorokautta.	7	6	-1	116,7

Vajaus henkilöstöresursseissa ja valvontahenkilöstön vaihtuvuus vaikuttaa joidenkin toiminnallisten tavoitteiden toteumaan.

Ympäristöä koskevat toiminnalliset tavoitteet

Ympäristöä koskevat toiminnalliset tavoitteet	TA 2015	Ennuste 31.12.2015
Sitova energiansäästöavoite		
Ympäristötalon kokonaisenergiankulutus on 2 % alhaisempi kuin vuonna 2014.	2 %	2 %
Muut ympäristötavoitteet		
Toteutetaan kaikki toimenpiteet, jotka on aikataulutettu Ekokompassin päivitetystä ympäristöohjelmassa vuodelle 2015.	Toteutuu	Toteutuu

Ympäristötavoitteet näyttävät toteutuvan hyvin.

Tunnusluvut

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinho
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Tunnusluvut	TA 2015	Ennuste 31.12.2015	Ero	Tot. %
Asiantuntijatoiminta				
Tutkimukset, selvitykset, ohjelmat	51	51	0	100,0
Konsultointi	1 465	1 465	0	100,0
Kirjalliset lausunnot	841	776	-65	92,3
Valvonta				
Luvat ja ilmoitukset	1 660	1 780	120	107,2
Valvontatarkastukset ja näytteenotto	4 250	5 400	1 150	127,1
Asiakaspalvelut				
Neuvonta	13 600	13 650	50	100,4
Tiedotus ja valistus	508	435	-73	85,6
Yhteensä	22 375	23 557	1 182	105,3

Suoritteet tulevat toteutumaan hyvin.

Ympäristöjohtaja toteaa, että vuodelle 2015 myönnetty käyttötalouden määräraha (talousarviokohta 2 37) näyttää ennusteen mukaan olevan riittävä ja tavoitteet tullaan saavuttamaan pääosin hyvin. Tuloja ennustetaan saatavan TA:n mukaisesti. Irtaimen omaisuuden määräraha tullaan käyttämään kokonaan.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Esa Nikunen

Lisätiedot

Jorma Tolvanen, taloussihteeri, puhelin: +358 9 310 31508
jorma.tolvanen(a)hel.fi

04.08.2015

Yj/6

§ 253

Ympäristölausun ja yleisten töiden lausun yhteiseminaari ja maastoretki 12.8.2015

HEL 2015-008491 T 00 00 02

Päätös

Ympäristölausun päätti lausun jäsenten ja varajäsenten osallistumisesta ympäristölausun ja yleisten töiden lausun yhteiseminaariin ja maastoretkeen 12.8.2015 klo 15 alkaen Vanhankaupunginkosken ja Pornaistenniemen alueella.

Samalla ympäristölausun päättää, että osallistumisesta saa aiheutua ympäristökeskukselle kunnallisen virkaehtosopimuksen mukaiset ansionmenetyskustannukset sekä luottamushenkilöiden palkkiosäännön mukaiset kustannukset.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Esa Nikunen

Lisätiedot

Pirjo Moberg, hallintosihteeri, puhelin: +358 9 310 31507
pirjo.moberg(a)hel.fi

Liitteet

1 Ohjelma.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Esa Nikunen

Lisätiedot

Pirjo Moberg, hallintosihteeri, puhelin: +358 9 310 31507
pirjo.moberg(a)hel.fi

Liitteet

1 Ohjelma.pdf

Muutoksenhaku

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

04.08.2015

Yj/6

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

§ 254

Ilmoitusasiat

Päätös

Ympäristölautakunta päätti merkitä tiedoksi kohdat 1. - 4.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

1. Ympäristönsuojelupäällikön pöytäkirjat 16.6.2015 (107–112 §), 18.6.2015 (113–116 §), 30.6.2015 (117–123 §), 2.7.2015 (124–127 §), 7.7.2015 (128 §), 9.7.2015 (129–130 §), 14.7.2015 (131–133 §); 16.7.2015 (134–137 §); 21.7.2015 (138–141 §), 24.7.2015 (142–144 §)

Helsinki Club Oy:n erityisen häiritsevää melua aiheuttava ulkoilmatapahtuma jäähallin pysäköintialueella osoitteessa Nordenskiöldinkatu 11–13

Dept Music Oy:n erityisen häiritsevää melua aiheuttava ulkoilmatapahtuma, Kyläsaaren kenttä

Varte Oy:n erityisen häiritsevää melua aiheuttava louhinta ja ponttaus osoitteessa Radiokatu 17–19, Pasila

HKL-Raitioliikenteen erityisen häiritsevää melua aiheuttava raitioradan kunnossapitotyö, Runeberginkatu-Caloniuksenkatu

Lujatalo Oy:n erityisen häiritsevää melua aiheuttava louhinta, Gunillantie 15

Destia Oy:n erityisen häiritsevää melua aiheuttava sillan purkutyö, Kalasataman keskus

Suomen Voimisteluliitto ry:n erityisen häiritsevää melua aiheuttava ulkoilmatapahtuma, Paavo Nurmen kenttä ja Olympiastadion

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Jealha Oy:n erityisen häiritsevää melua aiheuttava louhintatyö, Siilitie 8a ja Siilikuja 2

Summer Up Oy:n erityisen häiritsevää melua aiheuttava ulkoilmakonsertti Messukeskuksen piha-alueella

Käytöstä poistetun kemikaalisäiliön jättäminen maaperään Kaasutinttiellä

St1 Oy:n ilmoitus pilaantuneen maaperän puhdistamisesta Laajasalon Koirasaarella

Kallio-liikkeen erityisen häiritsevää melua aiheuttava Kallo Block Party -korttelitapahtuma Hämeentien ympäristössä ja Kurvissa

Destia Oy:n erityisen häiritsevää melua aiheuttava sillan purkutyö, Kalasataman keskus

NHP-yhtymä Oy:n erityisen häiritsevää melua aiheuttava murskaustyö, Taidemaalariinkatu

Eryyisen häiritsevää melua aiheuttava Sun Roba katufestivaali Iso Roobertinkadulla 4.7.2015

YIT Rakennus Oy:n erityisen häiritsevää melua aiheuttava sillan korjaustyö, Asemapäällikönkadun silta Pasila

Käytöstä poistetun kemikaalisäiliön jättäminen maaperään Puikkarilla

Helsinki-viikon säätiön erityisen häiritsevää melua aiheuttava konserttisarja, Eläintarhantie 8

Kalliorakennus-Yhtiöt Oy:n erityisen häiritsevää melua aiheuttava louhintatyö, Sompasaari

Rakennusliike Reponen Oy:n erityisen häiritsevää melua aiheuttava paalutustyö, Vihervarpusentie 3–9

Helsingin kaupungin rakennusviraston ilmoitus pilaantuneen maaperän puhdistamisesta Kruunuvuorenrannan suoja-allas 4:n alueella Laajasalossa

Lammin Sahti Oy:n erityisen häiritsevää melua aiheuttava tapahtuma, Rautatienatori

Postiosoite

PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin

+358 9 310 13702

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

IBAN FI06 8000 1200
0626 37

Alvno

FI02012566

VR-Yhtymä Oy:n ilmoitus pilaantuneen maaperän puhdistamisesta entisen Pasilan konepajan Sturenkadun varren korttelin 22403 tontin 1 alueella

Pirkan Rakentajapalvelu Oy:n erityisen häiritsevää melua aiheuttava paalutus 20.7.–11.9.2015, Länsisatamankatu 34

Oy Teboil Ab:n ilmoitus pilaantuneen maaperän puhdistamisesta osoitteessa Linnavuorentie 30

Daniel Heleniuksen Alppipuisto 2015 with: The Second Level - ulkoilmakonsertti 24.7.2015, Alppipuistossa

Sekito Maanrakennus Oy:n erityisen häiritsevää melua aiheuttava louhintatyö 13.7.-30.9.2015, Kisällinkuja 2

Ekokem-Palvelu Oy:n erityisen häiritsevää melua aiheuttava murskaus osoitteessa Putkitie 3, Vartiokylä

Helsingin kaupungin kiinteistöviraston, Liikenneviraston ja Senaatti-kiinteistöjen ilmoitus pilaantuneen maaperän puhdistamisesta Pasilan keskustakorttelin asemakaava-alueella

Mavor Oy:n erityisen häiritsevää melua aiheuttava louhinta 22.7.-25.9.2015, Juutinraumankatu 9

Helsingin kaupungin kiinteistöviraston ilmoitus pilaantuneen maaperän puhdistamisesta Länsisatamassa vesihuoltolinjojen alueella Tyynenmerenkadulla ja Hampurinkujalla

Käytöstä poistetun öljysäiliön jättäminen maaperään Marjaniementiellä

Erytyisen häiritsevää melua aiheuttava telttatapahtuma Hope Festivaali 19. - 28.7.2015 Kaisaniemen kentällä

Naa Naa Productionsin erityisen häiritsevää melua aiheuttava ulkoilmatapahtuma Teurastamon pihalla osoitteessa Työpajankatu 2

Töölönkadun Pysäköintilaitos Oy:n erityisen häiritsevää melua aiheuttava louhintatyö, Töölönkatu 23 - 25

Summer Sound Festival Oy:n erityisen häiritsevää melua aiheuttava ulkoilmakonsertti Kampissa Lasipalatsin aukiolla

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Skanska Infra Oy:n erityisen häiritsevää melua aiheuttava murskaustyö, Kruunuvuorenranta

Drumsö Idrottskamrater Dicken rf:n erityisen häiritsevää melua aiheuttava Helsinki Midnight Run-tapahtuma Senaatintorilla

2. Vantaan Energia Oy:n jätevoimalan poltettavan jätteen enimmäismäärän muutos vuosiksi 2015–2018

Vantaan Energia Oy on pyytänyt 27.5.2015 Uudenmaan ELY-keskukselta kannanottoa luvan hakemisen tarpeesta jätevoimalan jätteen enimmäispolttokapasiteetin lisäämiseen 10 %:lla 340 000 tonnista 374 000 tonniin 2015–2018. Turun ja Länsi-Suomen alueen jätteen polttokapasiteetin valmistumisen viivästymisestä johtuen jätteestä on ylitarjontaa. Vantaan Energian mukaan jätevoimalan laitteiston kapasiteetin on todettu riittävän suunniteltua suuremman jätemäärän käsittelyyn ja lisäämällä poltettavan jätteen määrää voidaan estää jätteen päätyminen kaatopaikalle tai ulkomaille. Kokonaispäästöt ilmaan kasvavat samassa suhteessa jätepolttoaineen määrään mutta päästöparametrien pitoisuudet eivät muutu. Raskaan liikenteen määrän odotetaan kasvavan noin 5 %.

ELY-keskus on 2.7.2015 antanut kannanoton, jonka mukaan suunniteltu poltettavan jätteen enimmäismäärän lisääminen esityksen mukaisesti ei ole sellainen YSL (527/2014) 29 §:ssä tarkoitettu toiminnan olennainen muutos, johon tulisi hakea lupaa. Jätevoimalassa voidaan vuosina 2015–2018 polttaa vuosittain enintään 374 000 tonnia ympäristölupapäätöksen määräyksen 4. mukaista jätettä.

3. Vaasan hallinto-oikeuden päätös 20.7.2015 Weekend Festival Oy:n meluilmoituksen johdosta annettua päätöstä koskevasta valituksesta

Vaasan hallinto-oikeus hylkäsi Weekend Festival Oy:n valituksen, joka koski 7.8.-8.8.2015 Kyläsaarella järjestettävän tapahtuman aikarajoja. Päätöksen perustelujen mukaan ympäristönsuojelupäällikkö on voinut rajoittaa tapahtuman päättymisaikoja tapauskohtaiseen harkintaa perustuen.

Päätös on nähtävillä kokouksessa.

4. Vaasan hallinto-oikeuden päätös 20.7.2015 Loud'n Live Promotions Oy:n meluilmoituksen johdosta annettua päätöstä koskevasta valituksesta

Vaasan hallinto-oikeus hylkäsi Loud'n Live Promotions Oy:n valituksen, joka koski 27.8.-29.8.2015 Suvilahdessa järjestettävän

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

---

tapahtuman aikarajoja. Päätöksen perustelujen mukaan ympäristönsuojelupäällikkö on voinut rajoittaa tapahtuman päättymisaikoja tapauskohtaiseen harkintaa perustuen.

Päätös on nähtävillä kokouksessa.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

§ 255

Helsingin kaupungin ympäristöraportti 2014

HEL 2014-014576 T 11 00 01

Päätös

Ympäristölautakunta päätti merkitä tiedoksi Helsingin kaupungin ympäristöraportin vuodelta 2014.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Johanna Af Hällström, ympäristötaloussuunnittelija, puhelin: +358 9 310 32044
johanna.afhallstrom(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin kaupungin ympäristöraportti 2014

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Johanna Af Hällström, ympäristötaloussuunnittelija, puhelin: +358 9 310 32044
johanna.afhallstrom(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin kaupungin ympäristöraportti 2014

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 01.06.2015 § 580

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

04.08.2015

Ysp/2

HEL 2014-014576 T 11 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä tiedoksi Helsingin kaupungin ympäristöraportin vuodelta 2014.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Johanna Af Hällström, ympäristösuunnittelija, puhelin: 310 32044
johanna.afhallstrom(a)hel.fi

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

§ 256

Lausunto kaupunkisuunnitteluvirastolle Kaisaniemenkatu 3 ja Vuorikatu 8 asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12325

HEL 2012-004893 T 10 03 03

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon.

Typpidioksidin vuosiraja-arvo on aiemmin ylittynyt Kaisaniemenkadun katukuilussa vuonna 2010. Vuoden 2015 ensimmäisten viiden kuukauden mittaustulosten keskiarvon mukaan raja-arvo ei ole ylittynyt mutta vuosiraja-arvon ylittyminen on kuitenkin edelleen mahdollista. Rungas bussiliikenne tuottaa myös huomattavia pienhiukkaspäästöjä, mikä heikentää ilmanlaatua. Kaavaehdotuksesta jää epäselväksi se, kuinka riittävät asuinolosuhteet sisäilman laadun suhteen voidaan taata. Ehdotusta tulee täydentää määräyksellä koneellisesta ilmanvaihdosta. Ilmanotto tulee järjestää suodatettuna mahdollisimman ylhäältä ja etäältä Kaisaniemenkadun liikenteestä.

Kaavaehdotuksessa julkisivulle asetettu äänitasoerovaatimus on huomattavan korkea. Se voidaan korjata vastaamaan kaavaa varten tehdyssä liikennemeluservelityksessä esitettyä arvoa. Meluservelitys tulee myös liittää kaavaselostukseen.

Rakennusratkaisuissa on myös huomioitava toimitiloista muualle rakennuksiin yöaikaan tms. mahdollisesti kantautuva melu.

Käsittely

Vastaehdotus:

Timo Pyhälä: Kappaleen 3 jälkeen omaksi kappaleekseen: Rakennusratkaisuissa on myös huomioitava toimitiloista muualle rakennuksiin yöaikaan tms. mahdollisesti kantautuva melu.

Kannattaja: Hanna Lähteenmäki

Ympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä vastaehdotuksen.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Anu Haahla, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 28916
anu.haahla(a)hel.fi

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12325 selostus, päivätty 2.6.2015, päivitetty Kslk:n 2.6.2015 päätöksen mukaiseksi
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12325 kartta, päivätty 2.6.2015

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Ympäristölautakunta antaa seuraavan lausunnon.

Typpidioksidin vuosiraja-arvo on aiemmin ylittynyt Kaisaniemenkadun katukuilussa vuonna 2010. Vuoden 2015 ensimmäisten viiden kuukauden mittaustulosten keskiarvon mukaan raja-arvo ei ole ylittynyt mutta vuosiraja-arvon ylittyminen on kuitenkin edelleen mahdollista. Rungas bussiliikenne tuottaa myös huomattavia pienhiukkaspäästöjä, mikä heikentää ilmanlaatua. Kaavaehdotuksesta jää epäselväksi se, kuinka riittävät asuinolosuhteet sisäilman laadun suhteen voidaan taata. Ehdotusta tulee täydentää määräyksellä koneellisesta ilmanvaihdosta. Ilmanotto tulee järjestää suodatettuna mahdollisimman ylhäältä ja etäältä Kaisaniemenkadun liikenteestä.

Kaavaehdotuksessa julkisivulle asetettu äänitasoerovaatimus on huomattavan korkea. Se voidaan korjata vastaamaan kaavaa varten tehdyssä liikennemeluservelityksessä esitettyä arvoa. Meluserveys tulee myös liittää kaavaselostukseen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää lausuntoa 28.8.2015 mennessä.

Asemakaava-alue sijaitsee Helsingin keskustassa Kaisaniemenkadun ja Vuorikadun kulmassa.

Asemakaavan muutos laaditaan osana Kluuvin alueen rakennuskieltotonttien asemakaavan muutosta. Kadunvarsirakennusten katutason tilat määrätään myymälä- ja muiksi asiakaspalvelutiloiksi. Kaisaniemenkatu 3 (tontti 6) merkitään asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueeksi (AL). Rakennus porrashuoneineen suojellaan (sr-2). Kerrosala on yhteensä 6 200 k-m². Uusi kerrosala (yht. 440 k-m²) jakautuu ohjeellisesti ullakkoasuntoihin (n. 300 k-m²) sekä pihan alaiseen Kaisaniemenkadun tason tilojen laajennukseen (n.140 k-m²). Vuorikatu 8:n kiinteistö (tontti 4) merkitään asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK). Rakennukset

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

porrashuoneineen suojellaan (sr-1). Kerrosala on olemassa olevan rakennetun tilanteen mukaisesti yhteensä 3 850 k-m².

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Anu Haahla, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 28916
anu.haahla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12325 selostus, päivätty 2.6.2015, päivitetty Kslk:n 2.6.2015 päätöksen mukaiseksi
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12325 kartta, päivätty 2.6.2015

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 02.06.2015 § 169

HEL 2012-004893 T 10 03 03

Ksv 0890_4, Kaisaniemenkatu 3 ja Vuorikatu 8, karttaruutu G3

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 2.6.2015 päivätyn 2. kaupunginosan (Kluuvi) korttelin 2002 tontin 4 tason -6 yläpuolella ja tontin 6 tason -5 yläpuolella olevan alueen asemakaavan muutosehdotuksen nro 12325 hyväksymistä
- asemakaavan muutosehdotuksen asettamista nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

Samalla lautakunta päätti

- että kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot
- valtuuttaa kaupunkisuunnitteluviraston tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

04.08.2015

ehdotuksen sisältöä

- kehottaa kaupunkisuunnitteluvirastoa perimään hakijalta Kustannukset -liitteen mukaiset asemakaavan laatimis- ja käsittelykustannukset asemakaavan hyväksymisen jälkeen.

Esittelijä

virastopäällikkö
Mikko Aho

Lisätiedot

Ilpo Forssén, projektipäällikkö, puhelin: 310 37199
ilpo.forssen(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) HKL-Infrapalvelut 29.10.2014

HEL 2012-004893 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt HKL:ltä lausuntoa koskien Kluuvissa tehtävää asemakaavamutosta, jossa osa nykyisistä kiinteistöistä muutetaan asuin käyttöön sekä alueelle rakennetaan asuin tiloja kiinteistöjen kattoullakoille.

HKL muistuttaa lisättäessä asuin käyttöä alueella, jossa on raitio- ja metroluennettä niistä aiheutuvasta melu- ja värinähaitasta. Kiinteistön muuttaminen asuin käyttöön pitää valmistella siten, että olemassa oleva raitioliikenne ei aiheuta haittaa asuin mukavuudelle. Lisäksi suunnittelualue on Kaisaniemen (Helsingin yliopiston) metroaseman sisäänkäynnin yhteydessä ja siitä aiheutuva haitta on otettava huomioon. Muuten HKL:llä ei ole huomauttamista suunnitelmaan.

Lisätiedot

Artturi Lähdetie, kehittämispäällikkö, puhelin: 310 35245
artturi.lahdetie(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 18.6.2013

HEL 2012-004893 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirastossa valmistellaan asemakaavan muutosta Kluuviin kortteli 2002 tonteille 4. ja 6. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Kaupunginmuseo on tutustunut 26.4.2013 päivättyyn asemakaavaluonnokseen ja on päättänyt lausua kantanaan seuraavaa.

Kiinteistö Vuorikatu 8 koostuu arkkitehti John Settergrenin vuonna 1906 suunnittelemasta myöhäisjugendia edustavasta viisikerroksisesta katurakennuksesta, sekä vuonna 1897 Waldemar Aspelinin suunnittelemasta kolmikerroksisesta piharakennuksesta. Ruotsalaisen arkkitehdin John Settergrenin suunnittelemat kohteet Helsingissä muodostavat persoonallisen ja kansainvälisen joukon rakennuksia 1900-luvun vaihteen arkkitehtuurin piirissä. Rakennuksella on korkea rakennus- ja kulttuurihistoriallinen arvo, joka on kaavaluonnoksessa huomioitu sr-1 merkinnällä. Piharakennuksella, matkustajakoti Mekkana muistetulla kohteella, on huomattavan korkea rakennus- ja kulttuurihistoriallinen arvo, joka on hyvin säilynyt nykypäivään. Piharakennuksen ulkoosan, porrashuoneen ja tilarakenteen autenttisuutta ja säilyneisyyttä tukee asemakaavaluonnoksen merkintä sr-1.

Kaisaniemenkatu 3 rakennus on arkkitehti Elias Paalasen vuonna 1924 suunnittelema, ja se valmistui seuraavana vuonna 1925. Rakennus on ensimmäinen murtokatuna suunnitellun Kaisaniemenkadun varrelle rakennetuista uusista liike- ja asuinrakennuksista. Kohde on luonteenomainen esimerkki 1920-luvun suurkaupunkimiljöön ihanteista. Kaisaniemenkatu 3 on kulttuurihistoriallinen, rakennustaiteellinen ja kaupunkikuvallinen merkkirakennus, jonka arvo tulee huomioida asemakaavan suojelumerkinnöin sr-2. Oleellista on tällöin julkisivujen ja kaupunkikuvallisena dominanttina vaikuttavan nurkkatornin säilyminen muodoltaan ehjänä, sekä kokonaisuuden massoittelun ja kattomaiseman eheys ja luonteva tyylinmukaisuus.

Kaupunginmuseon kannan mukaan Kaisaniemenkadun varren matalan ullakkotilan ensisijainen käyttötarkoitus tulisi varata talotekniikalle. Mikäli ullakkomuutosta asuinkäyttöön suunnitellaan, tulee katonharjaa seuraavien uusien ullakonikkunoiden lähtökohdat hakea viereisen Kaisaniemenkatu 1 (W.G. Palmqvist, 1929) kiinteistön alkuperäisistä ullakon vaakasuuntaisista ikkunoista, viitesuunnitelman pystyikkunoiden sijaan. Ikkunalinja tulee sijaita sisäänvedettynä, mahdollisimman huomaamattomasti näkymien katveessa. Kadunpuoleisille katonlapeille ei tule sallia lapeikkunoiden sijoittamista, merkintä tulee kaupunginmuseon mukaan poistaa asemakaavaluonnoksen määräyksistä.

Kaisaniemenkatu 3 kiinteistön porrashuoneet on suunniteltu tyylinmukaisesti monumentaaliseksi tilasarjaksi. Porrashuoneiden nykyinen pintakäsittely sekä huoneistojen ovien modernisointi on

heikentänyt porrashuoneiden arvoa, joka kuitenkin on tulevissa muutostöissä mahdollista palauttaa. Kaupunginmuseon kannan mukaan myös Kaisaniemenkatu 3 porrashuoneet tulisi asemakaavassa huomioida suojelumerkinnöin.

Lisätiedot

Mikko Lindqvist, tutkija, puhelin: +358 9 310 36973
mikko.lindqvist(a)hel.fi

Rakennusvirasto 14.6.2013

HEL 2012-004893 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa Kluuvin asemakaavaluonnoksesta 17.6.2013 mennessä.

Rakennusvirastolla ei ole huomautettavaa asemakaavamuutokseen. Rakennusvirasto puoltaa asemakaava muutoksen hyväksymistä.

12.11.2012 Lausunto annettu

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi
Marko Jylhänlehto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
marko.jylhanlehto(a)hel.fi

§ 257

Lausunto kaupunkisuunnitteluvirastolle Jätkäsaaren Matkustajasataman eteläosan asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12340

HEL 2014-014407 T 10 03 03

Lausunto

Ympäristölausunto antoi seuraavan lausunnon.

Satamatoiminnasta ja siihen liittyvästä liikenteestä aiheutuvia ympäristövaikutuksia ei ole arvioitu asemakaavan laadinnan yhteydessä. Ympäristövaikutuksia on arvioitu Jätkäsaaren osayleiskaavan yhteydessä. Liikennemääräennusteet ovat kuitenkin kasvaneet Tyynenmerenkadulla osayleiskaavavaiheen liikenneennusteista. Sataman liikenteestä arvioidaan kulkevan Tyynenmerenkadun kautta noin 70 % ja rekkaliikenne ohjataan sitä kautta. Kadun varrella on jo toteutunutta asumista.

Etenkin satamatoiminnoista aiheutuva melu lisääntyy nykyisestä toiminnan kasvaessa. Jatkossakin haastavimman meluongelman muodostavat yöpyvät laivat. Kaava-alueen uusilla laituripaikoilla mahdollisesti yöpyviä laivoja ei kuitenkaan ole huomioitu osayleiskaavavaiheen meluselvityksessä. Asemakaavaehdotuksen mahdollistamaa laivojen yöpymistä ei läntisemmän laituripaikan osalta ole huomioitu myöskään esimerkiksi jo laaditussa Atlantinkaaren asemakaavaehdotuksessa.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Anu Haahla, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 28916
anu.haahla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12340 selostus, päivätty 9.6.2015, päivitetty Kslk:n 9.6.2015 päätöksen mukaiseksi
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12340 kartta, päivätty 9.6.2015

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää lausuntoa 4.9.2015 mennessä.

Alue sijaitsee Länsisatamassa Jätkäsaaren eteläkärjessä. Aluetta rajaa pohjoispuolella nykyisellään rakentamaton asfalttikenttä ja itä-, länsi- ja eteläpuolella on kaavoittamatonta vesialuetta.

Asemakaava ja asemakaavan muutos mahdollistaa katualueen, satama-alueen ja matkustajaterminaalin sijoittamisen kaava-alueelle. Satama-alueen meritäytöt on jo toteutettu vuosina 2011–2015 vesiluvan perusteella.

Jätkäsaaren matkustajasatamaa, Länsisatamaa, kehitetään vetovoimaiseksi osaksi Jätkäsaaren laajentuvaa kantakaupunkia. Länsisataman matkustajamäärän odotetaan kasvavan vuoden 2014 6,2 miljoonasta 8 miljoonaan matkustajaan vuoteen 2020 mennessä.

Satama-alueelle merkitylle rakennusalalle osoitetaan 15 000 k-m² rakennusoikeutta uudelle matkustajaterminaalille. Uusi matkustajaterminaalimahdollista kaava-alueen kahden uuden laivapaikan käyttöönoton. Laituripaikat on jo rakennettu. Uusi terminaalimahdollista ottaa käyttöön 2017.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Anu Haahla, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 28916
anu.haahla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12340 selostus, päivätty 9.6.2015, päivitetty Kslk:n 9.6.2015 päätöksen mukaiseksi
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12340 kartta, päivätty 9.6.2015

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

Kaupunkisuunnittelulautakunta 09.06.2015 § 183

HEL 2014-014407 T 10 03 03

Ksv 3141_3, Kalliosaarenkuja 2 ympäristöineen, karttaruutu G2

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle

- 9.6.2015 päivätyn 20. kaupunginosan (Länsisatama, Jätkäsaari) satama-alueen asemakaavaehdotuksen ja vesialueen asemakaavan muutosehdotuksen nro 12340 hyväksymistä
- asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen asettamista nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

Samalla lautakunta päätti

- antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet esitettyihin mielipiteisiin
- että kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot
- valtuuttaa kaupunkisuunnitteluviraston tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Jari Huhtaniemi, arkkitehti, puhelin: 310 37197
jari.huhtaniemi(a)hel.fi
Matti Kaijansinkko, projektipäällikkö, puhelin: 310 37195
matti.kaijansinkko(a)hel.fi
Anna Nervola, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37135
anna.nervola(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) HKL-Infrapalvelut 2.3.2015

HEL 2014-014407 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt lausuntoa Jätkäsaaren Matkustajasatama etelän osallistumis- ja arviontisuunnitelmasta nro 1078–02/15 ja asemakaavaluonnoksesta. Alue rajautuu pohjoisessa

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

satamakenttään ja muissa suunnissa mereen. Tässä asemakaavassa muutetaan eteläosan aiemmin kaavoittamaton vesialue satama-alueeksi. Alueelle suunnitellaan uutta matkustajaterminaalia.

Suunnitteilla olevan Matkustajasatama etelä -kaava-alueen pohjoispuolella kulkee tulevaisuudessa raitiotie Atlantinkatua pitkin. HKLn kantana on, että raitiovaunupysäkeiltä tulee järjestää mahdollisimman jouhevat kulkuyhteydet uudelle matkustajaterminalille.

Atlantinkadun valmistuminen ajoittuu tämän hetken tiedon mukaan 2020-luvun alkupuolelle ja uuden terminaalin valmistuminen ajoittuu vuodelle 2017. Kaavaselostusluonnos ei ota kantaa väliaikaisiin raitiotieliikennejärjestelyihin tai katujärjestelyihin kaava-alueella. HKL tulee pitää mukana myös väliaikaisiin raitiotielinjoihin liittyvien hankkeiden suunnittelussa.

Lisätiedot

Jaakko Laurila, projekti-insinööri, puhelin: 310 22691
jaakko.laurila(a)hel.fi

Rakennusvirasto 24.2.2015

HEL 2014-014407 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa Länsisataman, Jätkäsaaren eteläisen matkustajasataman osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1078-02/15 ja asemakaavaluonnoksesta 27.2.2015 mennessä.

Sataman liittyminen katualueisiin tulee suunnitella yhteistyössä rakennusviraston kanssa.

Kaavoituksessa ja liikennesuunnittelussa tulee huomioida, että matkustajaterminaali on esteettömyyden erikoistason alue.

Rakennusvirasto puoltaa asemakaavaluonnoksen hyväksymistä edellä esitetyin huomautuksin.

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi

Anni Tirri, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38335
anni.tirri(a)hel.fi

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

§ 258

Lausunto kaupunkisuunnitteluvirastolle Jätkäsaaren Tornihotellin ja Lars Sonckin makasiinien asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12351

HEL 2012-014332 T 10 03 03

Lausunto

Ympäristölausunto antoi seuraavan lausunnon.

Ääneneristävyysvaatimus ja sen tarve liikenne- ja laivamelua varten tulee tarkastaa käynnissä olevasta meluselvityksestä huomioiden rakennusten käyttötarkoitus ja tarvittaessa täydentää kaavamääräyksiä siltä osin.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Anu Haahla, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 28916
anu.haahla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12351 selostus, päivätty 9.6.2015, päivitetty Kslk:n 9.6.2015 päätöksen mukaiseksi
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12351 kartta, päivätty 9.6.2015

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää lausuntoa 4.9.2015 mennessä.

Alue sijaitsee Jätkäsaarella Hietalahden rannalla osoitteessa Tyynenmerenkatu 2-6.

Asemakaavan muutos mahdollistaa suojeltujen Lars Sonckin suunnitteleminen makasiinirakennusten käyttötarkoituksen muutoksen osittain hotelli- ja osittain toimitilarakennuksiksi. Tyynenmerenkadulle on jo rakennettu lisäkaista, joka turvaa sataman liikenteen sujuvuuden.

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymp

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Asemakaavaa muutetaan uuden katulinjauksen mukaiseksi ja samalla päivitetään kaava vastaamaan rakennusluvan saaneen 16-kerroksisen kongressihotellin suunnitelmia korttelin pohjoisosassa. Kaavamuutos mahdollistaa L2 makasiinin liittämisen osaksi kongressihotellia. Kaavamuutoksen myötä Jätkäsaarenlaituri voidaan toteuttaa korkeatasoiseksi julkiseksi kaupunkitilaksi, joka on osa Hietalahtea kiertävää kaupunginosia yhdistävää rantapromenadia.

Muutosalueen pinta-ala on 3,7 ha, josta maa-aluetta on 2,8 ha ja vesialuetta 0,9 ha. Maa-alueesta on katualuetta 1,4 ha. Asemakaavassa on rakennusoikeutta yhteensä 32 260 k-m², josta liike- ja toimitilakerrosalaa on yhteensä 10 460 k-m² ja hotellirakennuksen kerrosalaa 21 800 k-m².

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Anu Haahla, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 28916
anu.haahla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12351 selostus, päivätty 9.6.2015, päivitetty Kslk:n 9.6.2015 päätöksen mukaiseksi
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12351 kartta, päivätty 9.6.2015

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 09.06.2015 § 182

HEL 2012-014332 T 10 03 03

Ksv 0846_8

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle

- 9.6.2015 päivätyn 20. kaupunginosan (Länsisatama, Jätkäsaari) korttelin 20803 ja katu- ja vesialueiden asemakaavan muutosehdotuksen nro 12351 hyväksymistä

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

04.08.2015

- asemakaavan muutosehdotuksen asettamista nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

Samalla lautakunta päätti

- että kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot
- valtuuttaa kaupunkisuunnitteluviraston tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Laura Brax, arkkitehti, puhelin: 310 37474

[laura.brax\(a\)hel.fi](mailto:laura.brax@hel.fi)

Matti Kajiansinkko, projektipäällikkö, puhelin: 310 37195

[matti.kajiansinkko\(a\)hel.fi](mailto:matti.kajiansinkko@hel.fi)

Helena Färkkilä-Korjus, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37325

[helena.farkkila-korjus\(a\)hel.fi](mailto:helena.farkkila-korjus@hel.fi)

Anna Nervola, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37135

[anna.nervola\(a\)hel.fi](mailto:anna.nervola@hel.fi)

Matti Neuvonen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37311

[matti.neuvonen\(a\)hel.fi](mailto:matti.neuvonen@hel.fi)

Jarkko Nyman, insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37094

[jarkko.nyman\(a\)hel.fi](mailto:jarkko.nyman@hel.fi)

Riitta Salastie, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37218

[riitta.salastie\(a\)hel.fi](mailto:riitta.salastie@hel.fi)

Rakennusvirasto 28.4.2015

HEL 2012-014332 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston lausuntoa Länsisataman, Jätkäsaaren (20.ko) asemakaavan muutoksesta (Lars Sonckin makasiinit L2 ja L3) 4.5.2015 mennessä.

Kaavaluonnoksessa on suojelumääräys, jolla kiinteistöön kuuluva, katu-alueen yläpuolella oleva nosturirakenne suojellaan. Nosturirakenteen ylläpitovastuu tulee olla kiinteistöllä. Nosturirakenne tulee tarvittaessa voida turvallisuuden takaamiseksi eristää katualueesta aidoin, jos rakenteen ylläpito ei ole riittävää. Käytännössä

Postiosoite

PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin

+358 9 310 13702

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

IBAN FI06 8000 1200
0626 37

Alvno

FI02012566

aitaaminen katkaisee jalankulku- ja huoltoyhteyden rannassa. Tämä tulee huomioida liikennejärjestelyjä suunniteltaessa.

Nosturin suojelun vaihtoehtoja tulee tutkia: onko mahdollista suojella nosturin määräaikaisena tai siirtää se kokonaan tontin puolelle.

Jätkäsaarenlaiturin rantarakenteiden suojelussa ja säilyttämismääräyksessä on huomioitava, että jalankululle- ja polkupyöräilylle varattu alue on käytössä turvallinen ja ylläpidettävissä.

14.12.2012 Lausunto annettu

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi
Anni Tirri, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38335
anni.tirri(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) HKL-Infrapalvelut 27.4.2015

HEL 2012-014332 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt HKL:ltä lausuntoa Jätkäsaaren Tornihotellin ja Sonckin makasiinien asemakaavaluonnoksesta. Suunnittelualueeseen kuuluvat Sonckin makasiinit L2 ja L3, makasiinien pohjoispuolella sijaitseva tontti, Tyynenmerenkadun osa, Jätkäsaarenlaituri sekä vesialue laiturin edessä. Alueelle suunnitellaan uudisrakennus hotellikäyttöön, suojellut rakennukset L2 ja L3 kunnostetaan kongressi- ja kulttuuritiloiksi. Tyynenmerenkadulle on rakenteilla lisäkaista, joka turvaa sataman liikenteen sujuvuuden.

Raitiotielinjojen lopulliset linjastomuutokset Jätkäsaaren alueella toteutettaneen Atlantinkaaren valmistumisen myötä. Tyynenmerenkadulla kulkee nykytilanteessa raitiolinjat 6 ja 9. HKL pitää kannatettavana raitiotieliikenteen erottamista ajoneuvoliikenteeltä Tyynenmerenkadulla. HKL:n kantana on, että kaavoituksessa on huomioitava raitiotieradan vaikutukset ympäristöön:
-raitiovaunuradan, ajojohtimien ja pylväiden sekä ripustusten vaatima tila ja kiinnitysratkaisut
-raitiovaunun liikkumisesta johtuva melu ja tärinä.

Lisätiedot

Jaakko Laurila, projekti-insinööri, puhelin: 310 22691
jaakko.laurila(a)hel.fi

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Kulttuurikeskus 18.12.2012

HEL 2012-014332 T 10 03 03

Kaavamuutoksen yhteydessä suojeltuihin rakennuksiin L2 ja L3 suunnitellaan liike- ja toimitiloja osana satamaliikennettä ja –matkustajia koskevaa kokonaisuutta. Kaavoitettavan liiketilan on tarkoitus palvella -kaupunkilaisten lisäksi -matkailijoita.

Kaupungin strategiaan sisältyy tavoite matkailun edistämiseen, jossa keskeinen elementti on merellisen Helsingin kokonaisvaltainen kehittäminen. Ehdotus tukee tavoitteen toteutumista.

Kaupunginmuseo on todennut, ettei kaavoitettu käyttö heikennä rakennushistoriallisesti arvokkaiden makasiinirakennusten suojeluarvoja.

Kulttuurikeskuksella ei ole huomautettavaa kaavaehdotuksesta.

Lisätiedot

Paiju Tyrväinen, vs. osastopäällikkö, puhelin: 310 29874
paiju.tyrvainen(a)hel.fi

Nuorisoasiainkeskus 14.12.2012

HEL 2012-014332 T 10 03 03

Nuorisoasiainkeskuksella ei ole huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Lisätiedot

Harri Taponen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 89036
harri.taponen(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 13.12.2012

HEL 2012-014332 T 10 03 03

Kaupunginmuseo on päättänyt antaa seuraavan lausunnon. Alueen suojeltuihin rakennuksiin L2 ja L3 suunnitellaan liike- ja toimitiloja. Rakennuksen maantasokerrokseen varataan liiketilaa, joka palvelee kaupunkilaisten lisäksi matkustajasataman turisteja. Ylempiin kerroksiin

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

04.08.2015

suunnitellaan toimistotilaa. Vesialueella on matkustajasataman satamatoimintoja.

Asemakaavan muutos ei heikennä kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokkaiden makasiinirakennuksen suojeluarvoja. Niiden suojelumääräys sr-1 säilyy ennallaan määräyksineen. Kaupunginmuseo – Keski-Uudenmaan maakuntamuseolla ei ole huomautettavaa asemakaavan muutosluonnoksesta.

Lisätiedot

Sari Saresto, tutkija, puhelin: +358 9 310 36483
sari.saresto(a)hel.fi

Terveyskeskus 10.12.2012

HEL 2012-014332 T 10 03 03

Suunnittelualue sijaitsee Länsisatamassa Jätkäsaaren pohjoisosassa. Alueelle laaditaan kaavamuutos sataman liikenteen sujuvuuden turvaamiseksi ja rakennusten käyttötarkoituksen muuttamiseksi. Kaavamuutoksen yhteydessä sataman liikenteestä ja alueen pysäköinnistä suunnitellaan kokonaiskonsepti. Alueen suojeltuihin rakennuksiin L2 ja L3 suunnitellaan liike- ja toimitiloja. Rakennuksen maantasokerrokseen varataan liiketilaa, joka palvelee kaupunkilaisten lisäksi matkustajasataman turisteja. Ylempiin kerroksiin suunnitellaan toimistotilaa. Vesialueella on matkustajasataman satamatoimintoja. Kaupunkisuunnitteluvirasto arvioi kaavan vaikutuksia mm. terveyteen ja turvallisuuteen kaavan valmistelun yhteydessä. Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmista sekä kaavaluonnoksista on pyydetty toimittamaan viimeistään 14.12.2012.

Terveyskeskus antaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä kaavaluonnoksesta seuraavan lausunnon:

Terveyskeskuksella ei ole huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Kaavaluonnoksessa on esitetty määräykset mm. esteettömistä porrasyhteyksistä ja esteettömistä reiteistä sekä liikuntaesteisten pysäköintipaikoista. Terveyskeskus pitää tärkeänä, että jatkosuunnittelussa varmistetaan, että liikuntaesteisten pysäköintipaikoilta on esteetön kulku esteettömillä sisäänkäynneillä.

Lisätiedot

Pirjo Sipiläinen, arkkitehti, puhelin: 310 42256
pirjo.sipilainen(a)hel.fi

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

§ 259

**Lausunto kaupunkisuunnitteluvirastolle Kirvesmiehenkatu 2
asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12346**

HEL 2015-005344 T 10 03 03

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon.

Kaavan toteuttaminen mahdollistaa kaupunkirakennetta tiivistävän asuntorakentamisen Herttoniemen metroaseman ja muutenkin hyvien joukkoliikenneyhteyksien ja palveluiden äärelle, mikä on kannatettavaa. Linnanrakentajantien ja Abraham Wetterin tien liikenne aiheuttaa kuitenkin kaava-alueen eteläosassa huomattavia melu- ja ilmanlaatuhaittoja.

Linnanrakentajantien ennusteliikennemäärä on vajaa 40 000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Linnanrakentajantien ja Abraham Wetterin tien risteysalue on kaava-alueen kohdalla kuitenkin melko avoin ja tuulettuva, joten typpidioksidin vuosiraja-arvotason ei siten arvioida ylittyvän.

Linnanrakentajan ennusteliikennemäärän ja ilmanlaatuvohykkeiden mukaan asumisen minimietäisyys ajoradan reunasta rakennuksen julkisivulle tai oleskelualueiden reunaan on noin 28 metriä. Kantakaupungin ja kaupunkikeskustojen alueella hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä minimietäisyyksistä voidaan jonkin verran joustaa. Suunnitteluratkaisuun tulee kuitenkin turvata riittävä ilmanlaatu.

Linnanrakentajantiehen ja Abraham Wetterin tiehen rajautuvan rakennusosan kolmeen julkisivuun kohdistuu voimakas melu. Päiväajan keskiäänitaso julkisivuilla vaihtelee välillä 64–68 dB. Julkisivuun kohdistuvan melutason ollessa näin voimakas, tulisi asuntojen avautua myös hiljaisemman julkisivun puolelle. Hiljaisemmalla puolella tarkoitetaan suuntaa, jolla melutason ohjearvot alittuvat. Tällä suunnittelun lähtökohdalla torjutaan myös liikenteen aiheuttamien ilman epäpuhtauksien haittoja. Kaikilta osin tällaisten asuntopohjien järjestäminen voi olla hankalaa. Kaavamääräyksin tulee kuitenkin varmistaa, että hiljaisia asuintiloja muodostuu kaikkiin asuntoihin. Tämä voidaan toteuttaa esimerkiksi viherhuoneilla, kaksoisjulkisivurakenteella, julkisivun lisäosien avulla tai yhdistelemällä eri keinoja.

Esittelijä

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Anu Haahla, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 28916
anu.haahla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12346 selostus, päivätty 9.6.2015, päivitetty Kslk:n 9.6.2015 päätöksen mukaiseksi
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12346 kartta, päivätty 9.6.2015

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää lausuntoa 4.9.2015 mennessä.

Alue sijaitsee Herttoniemessä yritysalueen eteläosassa.

Asemakaavan muutoksella pääosa korttelin 43057 rakentamattomasta tontista 9 muutetaan yleisten rakennusten korttelialueesta asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK). Kerroslukumäärät vaihtelevat pääasiassa 5 ja 8 välillä. Kaupunkikuvallisessa aksenttikohdassa kaava-alueen eteläosassa on enintään 13 kerrosta korkea rakennusosa. Korttelin muut tontit kaavoitetaan pääosin asuinkerrostalorakentamista varten myöhemmin valmistuvassa laajempaa aluetta koskevassa kaavamuutoksessa.

Tämä vain yhtä korttelin 43057 tonttia koskeva kaavamuutos tehdään kaupungin asuntotuotantoon liittyvien aikataulutavoitteiden vuoksi. Muodostuvan asuintontin ratkaisut otetaan huomioon myöhemmin valmistuvassa laajemman alueen suunnittelussa siten, että kokonaisuudesta tulee kaupunkikuvallisesti tasapainoinen ja liikenteellisesti toimiva. Uuden asuinkerrosalan (AK) määrä on yhteensä 13 500 k-m², josta vähintään 550 k-m² on mm. liiketiloina käytettäviä monikäyttötiloja. Arvioitu asukasmäärä on 350. Autopaikat sijoittuvat pääosin pihakannen alaiseen pysäköintilaitokseen tontilla. Autopaikkoja on mahdollista sijoittaa lisäksi Kirvesmiehenkadulla sijaitseville LPA-tonteille.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Anu Haahla, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 28916
anu.haahla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12346 selostus, päivätty 9.6.2015, päivitetty Kslk:n 9.6.2015 päätöksen mukaiseksi
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12346 kartta, päivätty 9.6.2015

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 09.06.2015 § 186

HEL 2015-005344 T 10 03 03

Ksv 1086_8, Kirvesmiehenkatu 2, karttaruutu J4

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle

- 9.6.2015 päivätyn 43. kaupunginosan (Herttoniemi, Herttoniemen yritysalue) korttelin 43057 osan tontista 9 sekä katualueen (muodostuvat uudet korttelit 43081, 43092 ja 43093) asemakaavan muutosehdotuksen nro 12346 hyväksymistä
- asemakaavan muutosehdotuksen asettamista nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

Samalla lautakunta päätti

- antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet esitettyihin mielipiteisiin
- että kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot
- valtuuttaa kaupunkisuunnitteluviraston tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Lisätiedot

Mikko Näveri, arkkitehti, puhelin: 310 37331

mikko.naveri(a)hel.fi

Maija Rekola, liikenneinsinööri, liikennesuunnittelu, puhelin: 310 37424

maija.rekola(a)hel.fi

Matti Neuvonen, diplomi-insinööri, liikenteen ympäristöhäiriöt, puhelin: 310 37311

matti.neuvonen(a)hel.fi

Peik Salonen, insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37248

peik.salonen(a)hel.fi

Kaarina Laakso, diplomi-insinööri, pilaantuneet maat, puhelin: 310 37250

kaarina.laakso(a)hel.fi

Postiosoite

PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin

+358 9 310 13702

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

IBAN FI06 8000 1200
0626 37

Alvno

FI02012566

§ 260

Lausunto kaupunkisuunnitteluvirastolle Malmin Latokartanontien pohjoisosan asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12274

HEL 2012-009217 T 10 03 03

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon.

Alueelle suunnitellaan uutta keskustatyyppistä rakentamista, joka tiivistää kaupunkirakennetta hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella ja raideliikenteen palvelualueella. Tämä tukee joukkoliikenteen käyttöä ja liikkumisen energiatehokkuudelle asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Kuitenkin asumisen sijoittaminen erityisesti pääradan varrelle ja vilkkaan bussiterminaalin välittömään läheisyyteen asettaa haasteita liikenteen melu- ja ilmanlaatuhaaittojen torjumiselle.

Kaavaselostuksessa mainitaan, että radan läheisyydessä on haluttu kiinnittää erityistä huomiota junaliikenteen aiheuttamiin hetkellisiin melutasoihin ja tällä perusteella on joiltain osin korotettu julkisivujen ääneneristysvaatimuksia melutasojen ohjearvoista.

Kaavaehdotuksessa annetut äänitasoerovaatimukset täyttävät kuitenkin vain juuri melutason ohjearvot, eikä hetkellisiä meluhuippuja ole huomioitu. Myös bussiliikenteestä voi aiheutua hetkellisesti voimakkaita melutasoja. Etenkin yöaikaisten meluhaittojen ehkäisemiseksi kaavaehdotusta on syytä tarkistaa ääneneristysvaatimusten osalta.

Kaavaehdotuksessa on annettu AK-, AK-1, AKR- ja C-korttelialueille määräys, jonka mukaan asuntoja ei saa suunnata yksinomaan kadun puoleiselle julkisivulle. AK-1-korttelialueelle kohdistuu voimakasta melua sekä Malminkaaren että Malmin asematien suunnasta, eikä rakennukselle juurikaan muodostu hiljaisia julkisivuja radan puolelle sijoittuvan rakennusalan alhaisemman kerrosluvun vuoksi. Asuntojen avaaminen myös ns. hiljaisen julkisivun puolelle ei siten ole mahdollista. Kaavamääräyksiin tulee kuitenkin varmistaa, että hiljaisia asuintiloja muodostuu kaikkiin asuntoihin. Tämä voidaan toteuttaa esimerkiksi viherhuoneilla, kaksoisjulkisivurakenteella tai julkisivun lisäosien avulla tai yhdistelemällä eri keinoja.

Myös keskustatoimintojen korttelialueelle aiheutuu melua sekä Latokartanontien että pääradan suunnalta. Myös tässä korttelissa tulee asumisen osalta varmistaa, etteivät asunnot avaudu yksinomaan edellä

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

mainittuihin suuntiin tai muutoin varmistaa hiljaisten asuintilojen muodostuminen.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Anu Haahla, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 28916
anu.haahla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro12274 selostus, päivitetty 2.6.2015, päivitetty Kslk:n 2.6.2015 päätöksen mukaiseksi
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12274 kartta, päivätty 2.6.2015

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää lausuntoa 28.8.2015 mennessä.

Alue sijaitsee Malmin keskustassa pääradalta Longinojalle johtavan Latokartanontien varrella ja läheisyydessä.

Asemakaavan muutos mahdollistaa Malmin asemanseudun maankäytön tiiviistämisen uudella keskustamaisella asuin-, palvelu- ja liikerakentamisella. Samalla kohennetaan nykyisen Latokartanontien kaupunkikuvaa ja joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä. Vanhat arvorakennukset sekä historialliset kyläpaikat suojellaan ja niiden hyödyntämisen edellytyksiä parannetaan.

Radan ylittävälle sillalle mahdollistetaan joukkoliikenneterminaalin laajennus ja suojeltavaan asemarakennukseen sijoittuva pyöräkeskus. Latokartanontie 2:n ja 4:n tontille mahdollistetaan korkean keskustamaisen uudisrakennuksen rakentaminen. Latokartanontie 5:n tontille osoitetaan uutta asuinrakentamista sekä katutasoon liiketilaa nykyisen ravintola- ja liikerakennuksen paikalle. Uutta asuntorakentamista osoitetaan myös Malmin asematie 5:n tontille sekä nykyisen Latokartanontien ja Paavolantien väliselle alueelle. Hietakummuntie 1 a:ssa toimivalle Helmi Liiketalousopisto Oy:lle, Latokartanontie 7:ssä

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvnro
FI02012566

sijaitsevalle toimistokiinteistölle ja Latokartanontie 9:ssä toimivalle Milja vanhustenhoitokodille mahdollistetaan toiminnan laajentaminen uusiin lisätiloihin. Paavolantie 2:ssa sijaitsevan pientalotontin rajat tarkistetaan. Vähäisellä virkistyskäytöllä olevia puistoja suojaviheralueita muutetaan korttelialueiksi.

Kerrosalaa asemakaavan muutoksessa on yhteensä 56 057 km², josta asumista ja erityisasumista on noin 26 000 km². Uutta kerrosalaa muodostuu yhteensä 33 591 km², josta uutta asumista ja erityisasumista on noin 22 500 km². Uusia asukkaita tulee noin 600.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Anu Haahla, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 28916
anu.haahla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12274 selostus, päivitetty 2.6.2015, päivitetty Kslk:n 2.6.2015 päätöksen mukaiseksi
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12274 kartta, päivätty 2.6.2015

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) HKL-Infrapalvelut 21.11.2014

Kaupunkisuunnittelulautakunta 02.06.2015 § 171

HEL 2012-009217 T 10 03 03

Ksv 4003_1, Malmi, Latokartanontie

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 2.6.2015 päivätyn 38. kaupunginosan (Malmi, Ala-Malmi, Ylä-Malmi) korttelien 38060 ja 38061, korttelin 38067 tontin 5, korttelin 38071 tontin 8, korttelin 38222, korttelin 38320 tonttien 7 ja 8, korttelin 38322 tontin 3 sekä katu-, puisto-, suojaviher- ja

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

rautatiealueiden (muodostuu uusi kortteli 38324) asemakaavan muutosehdotuksen nro 12274 hyväksymistä

- asemakaavan muutosehdotuksen asettamista nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

Samalla lautakunta päätti

- antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet esitettyihin mielipiteisiin
- että kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot
- valtuuttaa kaupunkisuunnitteluviraston tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä
- kehottaa kaupunkisuunnitteluvirastoa perimään hakijoilta Kustannukset -liitteen mukaiset asemakaavan laatimis- ja käsittelykustannukset asemakaavan hyväksymisen jälkeen.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Elias Rainio, arkkitehti, puhelin: 310 37275

elias.rainio(a)hel.fi

Juuso Helander, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37134

juuso.helander(a)hel.fi

Suvi Hokkanen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37255

suvi.hokkanen(a)hel.fi

Anu Lämsä, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37348

anu.lamsa(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 18.11.2014

HEL 2012-009217 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluviraston lausuntopyyntö 13.10.2014

Kaupunkisuunnitteluvirasto valmistelee Malmin Latokartanontien asemakaavan muutosta. Kaupunkisuunnitteluvirasto on esittänyt kaupunginmuseolle lausuntopyynnön hankkeen oas-vaiheesta.

Postiosoite

PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin

+358 9 310 13702

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

IBAN FI06 8000 1200
0626 37

Alvnro

FI02012566

Kaupunginmuseo on tutustunut suunnitteluasiakirjoihin sekä osallistunut alueen katselmukseen. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Luonnoksessa alueelle suunnitellaan uutta asuin- ja liikerakentamista. Kaavamuutoksen tavoitteena on kohentaa Malmin keskeisen kadun kaupunkikuvaa, tiivistää hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella olevaa aluetta ja parantaa joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä. Tämän lisäksi selvitetään ja täsmennetään suunnittelualueella sijaitsevien kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja pihapiirien suojelutarve ja kaavamääräykset. Kaupunginmuseo on antanut aikaisemman kaavahankkeen oas-vaiheesta lausunnon 21.10.2013.

Malmin historiaa

Kaava-alue sijoittuu osaksi Malmin aluekeskuksen rakennetta. Lähtökohdiltaan alue on vanhaa kulttuurimaisemaa, jota ovat leimanneet laajat peltoaukeat, Longinojan virta ja talonpoikainen kyläasutus. Malmin kylä (Sonaby Malm Storby) syntyi 1100-luvulla, ja se sijoittui nykyisen kaava-alueen itäosiin. Kylää halkoi Helsingin vanhimpiin historiallisiin maantielinjoihin kuulunut Vanha Hämeentie, joka toimi Helsingin pohjoisena maantienä aina 1930-luvun puoliväliin saakka, jolloin nykyinen Tuusulantien linjaus Käpylän ja Pakinkylän kautta valmistui. Vanhan Hämeentie oli pohjana nykyisen Latokartanontien/Kirkonkyläntien linjaukselle.

Malmin kylä oli jo keskiajalta lähtien Helsingin pitäjän suurimpia kyliä, jossa sijaitsi kahdeksan taloa. Myöhemmin perustetun kaupungin läheisyys tuli vaikuttamaan kylän elämään monin tavoin. 1800-luvun loppupuolella alueen maatalous, heinäviljely, karjan- ja puutarhanhoito tuottivat hyödykkeitä kaupungin markkinoille. Elämään vaikuttanut suuri mullistus koitti vuosina 1858-62, kun alueen läpi rakennettiin Helsinki-Hämeenlinna –rautatieyhteys. Malmi sai oman pysäkkinsä vuonna 1871, joka Tikkurilan jälkeen oli toinen pitäjän pysäkeistä. Ensimmäinen asemarakennus rakennettiin vuonna 1878, jonka jälkeen paikallisjunaliikenne kaupunkiin alkoi.

Maaseudun maanjaon vapauduttua 1890-luvulla Malmin aluetta ryhdyttiin tontittamaan maayhtiöiden toimesta, ja myös Helsingin kaupunki osallistui laajassa mitassa maanhankintaan. Tiivistyvä, taajamaksi muodostuva kyläasutus synnytti monia sosiaalisia jännitteitä perinteisen maanviljely-yhteisön kesken. Malmista kasvoi Helsingin pitäjän hallinnollinen ja taloudellinen keskus 1800-luvun lopussa. Tuolloin kylän rakennuskantaan kuului rautatieaseman lisäksi kunnantalo, kestikievari (jollaisena Pehrsin talo toimi 1900-luvun alussa), posti, koulu, muutama kauppuoti ja verstaas. 1900-luvun

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

alussa kylään tulivat jo ensimmäiset teollisuuslaitokset, sairaala, suomenkielinen kansakoulu, palokunta, osuusliikkeet ja sähkölaitos. Myös nuorisoseuran ja työväenliikkeen rakennukset näkyivät maantien varteen laajentuneen kylänraitin ympäristössä. 1930-luvulla liikerakennuksia oli jo kymmeniä ja uusi rautatieasema rakennettiin kasvaneen liikenteen tarpeisiin.

Malmista muodostettiin taajaväkinen yhdyskunta vuonna 1908. Alueen rakennustapa poikkesi kaupunkimaisesta rakentamisesta. Maanjako ja huvila-asutus muodostivat lähtökohdan taajamalle, joka kasvoi nauhamaisesti Hämeentien linjausta seuraten. Erillsrakennuksista muodostuva kaupunkikuva kasvoi vapaasti ja epäsäännönmukaisesti, mistä alueen vanhat valokuvat kertovat. Neljän tuhannen asukkaan Malmin liittäminen Helsinkiin vuonna 1946 merkitsi monia muutoksia kunnallisissa kysymyksissä. Kuitenkin kehitys esimerkiksi viemäröinnissä, vesijohtoverkostossa, tieverkostossa ja asemakaavassa jäi pitkään entiselle tolalleen.

Malmin keskuksen asemakaavan valmistelu lähti käyntiin vuonna 1969, jolloin Malmi asetettiin rakennuskieltoon. Vuonna 1972 hyväksytyssä Ma-Ta-Pu-Pu –alueen osayleiskaavassa Malmista suunniteltiin seudullinen aluekeskus, jonne sijoittuisi tiiviisti rakennettuja asuntoja, virastoja ja yrityksiä. Uuden keskuksen asemakaava hyväksyttiin vuonna 1982. Asemakaavassa uusi ylikäytäväasema ja liikekeskus sijoittuivat parinsadan metrin päähän pohjoiseen vanhasta asemasta ja Latokartanontiestä. Rakentaminen uuden aseman, Ylä- ja Ala-Malmin torien sekä muun keskustan osalta tapahtui 1980-90 –lukujen mittaan.

Latokartanontien alue oli saanut ensimmäisen asemakaavan jo vuonna 1961. Tuolloin kadun ympäristöön sijoitettiin uutta liiketilaa ja julkisen rakentamisen tontteja (vanhat huvilat purettiin paikalta), samalla kun Latokartanontien linjausta muutettiin ja oikaistiin. Uuden kaavaehdotuksen korttelirakenne radan vierellä Latokartanontien länsipuolella syntyikin asemakaavan mukaisesti. Katulinjauksen muutos ei kuitenkaan ole toteutunut, vaan mm. kaupunginmuseo on lausunnossaan 14.11.1974 pitänyt edelleen tärkeänä historiallisen linjauksen ja kulttuurimaiseman piirteiden säilymistä. 1980-luvulla Latokartanontien ympäristön liikerakentaminen on edelleen tiivistynyt, samalla osia alueen arvokkaimmasta säilyneestä puutalokannasta on suojeltu rakennussuojelumerkinnöin. Alueen rakennussuojelukohteita on kaupunkisuunnitteluvirastossa listattu 1970- ja 1980-luvuilla.

Yleisarviona voidaan Latokartanontien ja laajemminkin keskusraitin kaupunkikuvan arvioida rakennuskulttuurin näkökulmasta heikentyneen, sama koskee yleisestikin perinteistä suomalaista

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

kyläraittia. Murroksen Malmin kehitykseen on ensi vaiheessa aiheuttanut muutos maalaiskunnan kuntakeskuksesta Helsingin syrjäiseksi kaupunginosaksi, mikä tapahtui suuressa alueliitoksessa 1946. Vanha kylänraitin ympärille kasvanut taajama jäi edelleen toissijaiseksi uuden kauppa-, kulttuuri- ja hallintokeskuksen rakennuttua rinnakkaiseksi akseliksi parisataa metriä pohjoisemmaksi 1980-luvun asemakaavan mukaisesti.

Latokartanontien kulttuuriympäristön arvot

1900-luvun alussa muodostuneen keskusraitin kaupunkikuva oli katkelmallista, ja se on myöhemmin uudistunut monin kerrostumin. Modernien liikerakennusten suhde kaupunkitilaan on jäänyt avoimeksi ja autoiluun perustunut malli etupihaparkkialueineen on avannut kaupunkitilaa hallitsemattomasti. Raitin varren arkkitehtuurista on löydettävissä joukko eriaikaisia pyrkimyksiä kaupunkikuvan eheyttämiseksi, jotka kuitenkin törmäävät toisiinsa vailla jatkuvuutta. Liikennealueiden suhde korttelirakenteeseen ja erityisesti vanhimpaan rakennuskantaan on murtunut ja epäjatkuva. Monista kaupunkikuvallisista puutteista huolimatta Latokartanontie/Kirkonkyläntien katuosuus muistuttaa edelleen historiallisista juuristaan, muutosvaiheista ja muutoksia ohjanneista kerrostumista. Latokartanontie on esimerkki helsinkiläisestä kulttuurimaisemasta, perinteisen kylänraitin kehityksestä nykyaikaan. Kaavan tavoitteisiin tulisi lisätä kaupunkikuvan kohentamisen rinnalla myös kulttuuriympäristön tunnistaminen ja arvojen huomioiminen alueen kehittämisessä.

Kaupunkikuvan perusteet ovat rakentuneet alueella fragmentaarista rinnastuksista ja leikkauksista, ja sellaisena tilanne tulee säilymään myös uuden asemakaavan myötä. Esimerkiksi terminaalikannelle suunniteltujen 13-kerroksisten maamerkkien rinnalle jää 1900-luvun alussa rakennettu sr-2 merkinnällä varustettu puuhuvila, ns. Salmisen huvila. Rinnakkaisten kohteiden ja kerrostumien yksittäisten ominaispiirteiden säilyttäminen riittävän painokkaasti on tärkeää. Samanaikaisesti kun alueen identiteettiä vahvistetaan uudisrakentamisella, tulee se tehdä kulttuuriympäristön historialliset arvot ja ominaispiirteet tunnistamalla.

Kaupunginmuseon huomiot erilliskohteista

- Malmin vanha keskiaikainen kyläpaikka on kaavassa huomioitu asianmukaisin suojelumerkinnöin sm.
- On tärkeää varustaa historiallisesti arvokas Pehrsin talo sen arvot turvaavalla rakennussuojelumerkinnällä. Kohteessa on myös

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

arvokkaita sisätiloja. Pienimittakaavaista uudisrakentamista voidaan sopeuttaa hallitusti tontille kohteen yhteyteen, mikäli se edesauttaa Pehrsin talon ylläpitoa ja säilyttämistä.

- Malmin vanha asema kuuluu Museoviraston listaukseen valtakunnallisesti merkittävistä rakennetuista kulttuuriympäristöistä (RKY 2009). Museovirasto toimii kohteen rakennussuojeluviranomaisena.

- Väistyväksi esitetty Latokartanontie 5 kiinteistö on arkkitehti Niilo Kokon vuonna 1961 suunnittelema modernistinen liiketalo, jolla on elävä yhteys kylänraitin mittakaavaan ja rakeisuuteen. Rakennus on ainoa Latokartanontien liikerakennuksista, joka edeltää 1980-luvun kaavavaihetta, ja sillä on historiallista arvoa. Rakennuksen arkkitehtuuri on rakennusajalle tyypillistä ja korkeatasoista. Rakennukseen sisältyy pitkä horisontaalinen liiketilasiipi, joka on kaupunkikuvallisesti vahva elementti ja omaa selkeän identiteetin. Alun perin rakennuksessa ovat toimineet kyläkuvaan perinteisesti kuuluneet julkiset toiminnot: Poliisitalo, Alko sekä tanssi- ja ruokaravintola Tillikka. Kohde on paikallishistoriallisesti merkittävä.

- Kaava-alue on helsinkiläistä kulttuurimaisemaa, nykyaikaan kehittynyt perinteinen kylänraitti. Kaavoituksen tueksi tulee täydentää alueen kulttuurimaisemaa kartoittava ympäristöhistoriallinen selvitys. Uudisrakentamisen tulee olla korkeatasoista sekä luoda yhteys rakennuspaikkaan ja sen kerrostumiin.

21.10.2013 Lausunto annettu

Lisätiedot

Mikko Lindqvist, arkkitehti, puhelin: +358 9 310 36973
mikko.lindqvist(a)hel.fi

Rakennusvirasto 23.10.2014

HEL 2012-009217 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa Malmin Latokartanontien pohjoisosan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä asemakaavaluonnoksesta 10.11.2014 mennessä. Suunnittelualueeseen kuuluu Latokartanontien varren tonttialueita, katu-, puisto- ja suojaviheralueita, sillalla sijaitseva Malmin bussiterminaali sekä rautatiealueita.

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Alueelle suunnitellaan uutta asuin- ja liikerakentamista. Kaavamuutoksen tavoitteena on kohentaa Malmin keskeisen kadun kaupunkikuvaa, tiivistää hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella olevaa aluetta ja parantaa joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä. Lisäksi selvitetään ja täsmennetään suunnittelualueella sijaitsevien kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja pihapiirien suojelutarve ja kaavamääräykset.

Latokartanontien rajausta tarkistetaan ja sen nimi muutetaan Vanhaksi Helsingintieksi. Latokartanontien katutilan määrittelyssä on otettava huomioon riittävät tilavaraukset jalankululle, pyöräilylle, joukkoliikenteelle, katupuille ja kunnallistekniikalle. Lisäksi on otettava huomioon ylläpidon ja lumitilan tarpeet. Katupuut tulee merkitä kaavaan ohjeellisina ja niiden sijainnit tarkistetaan jatkosuunnittelun yhteydessä. Myös istutusalueiden tulee olla ohjeellisia.

Tavoitteena on esteetön jalankuluyhteys Pekanraitilta bussiterminaaliin. Reitin suunnittelussa on otettava huomioon jalankuluyhteyden ylläpidon selkeät vastuurajat ja ympäri vuorokauden käytön mahdollisuus.

Täydennysrakentamista osoitetaan myös nykyisen kaavan puistoalueille. Poistuvat viheralueet eivät ole virkistyskäytön tai kaupunkikuvan kannalta kovin merkittäviä ja alueen välittömässä läheisyydessä on runsaasti viheralueita. Jalankulun ja pyöräilyn väyliä linjataan uudelleen asemakaavan muutosluonnoksessa. Niiden hierarkia ja toimivuus kuitenkin säilyvät.

Terminaalialuetta kehitettäessä tulee jatkosuunnittelu tehdä yhteistyössä rakennusviraston, HSL:n ja HKL:n kanssa. On tärkeää, että HSL ja HKL ovat varautuneet tarvittavalla rahoituksella kaavassa esitettäviin kehittämistoimenpiteiden toteuttamiseen.

Rakennusvirasto on osallistunut asemakaavan valmisteluun. Rakennusvirastolla ei ole huomauttamista asemakaavan muutosluonnoksesta.

23.10.2013 Lausunto annettu

Lisätiedot

Virpi Vertainen, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38518
virpi.vertainen(a)hel.fi
Anni Tirri, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38335
anni.tirri(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveystieteiden virasto 28.10.2013

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

HEL 2012-009217 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirastossa valmistellaan asemakaavan muutosta Malmin Latokartanontien alueelle. Esimerkiksi Latokartanontie 5:ssä tutkitaan asuinrakentamista nykyisen ravintola- ja liikerakennuksen paikalle.

Sosiaali- ja terveystieteiden virastolla on toimintaa asemakaavan muutosalueella Latokartanontien 5:ssä. Asemakaavan muutosta pitää valmistella yhteistyössä sosiaali- ja terveystieteiden viraston kanssa.

Lisätiedot

Pirjo Sipiläinen, arkkitehti, puhelin: 310 42256
pirjo.sipilainen(a)hel.fi

Opetusvirasto 24.10.2013

HEL 2012-009217 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirastossa valmistellaan asemakaavan muutosta Malmin Latokartanontien alueelle. Suunnittelualueeseen kuuluu mm. Malmin bussiterminaali ympäristöineen sekä tontteja Malmin asematiellä, Paavolantiellä ja Latokartanontielle.

Latokartanontien varteen ja sen lähiympäristöön on suunnitteilla uutta asuin- ja liikerakentamista.

Opetustoimen näkökulmasta on tärkeää ottaa asemakaavan muutossuunnitelmassa huomioon osoitteessa Latokartanontie 12 sijaitsevan Liiketalousopisto Helmen tulevaisuuden laajennus- ja pysäköinnin järjestämismahdollisuudet.

Lisätiedot

Kaisa Nuikkinen, johtava arkkitehti, puhelin: 310 86291
kaisa.nuikkinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin

+358 9 310 13702

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

IBAN FI06 8000 1200
0626 37

Alvno

FI02012566

Asia käsiteltävä 4.8.2015

§ 261

Lausunto kaupunkisuunnitteluvirastolle Lauttasaaren Lauttasaarentie 25 asemakaavan muutoksesta (nro 12348)

HEL 2014-001923 T 10 03 03

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon.

Bussiterminaalien sijoittaminen asuinrakennuksen yhteyteen on ratkaisu, joka luo haasteita terveellisen asuinympäristön saavuttamiselle. Terminaalitoiminnasta aiheutuu asuinympäristöön melua sekä ilmanlaatua heikentäviä päästöjä. Kaavatyön yhteydessä laaditun meluselvityksen perusteella kokonaisliikenteestä (Lauttasaarentie ja bussiterminaalien liikenne) aiheutuu rakennuksen julkisivuihin noin 68–70 dB päiväajan keskiäänitaso. Lisäksi bussien aiheuttamat hetkelliset meluhuiput ovat voimakkaita. Yhden bussin liikennöinti aiheuttaa rakennuksen eteläiseen ja itäiseen julkisivuun yli 80 dB enimmäismelutason.

Terveellisen ja viihtyisän asuinympäristön lähtökohtana tulee olla, että ihminen ei tarpeettomasti altistu esimerkiksi melulle ja ilmansaasteille. Bussiterminaalien liikennöinnistä aiheutuvan voimakkaan melun vuoksi asuntojen ei tulisi yksinomaan avautua meluisalle puolelle. Kaikilta osin tällaisen asuinhuoneistopohjan järjestäminen voi olla suunnitteluteknisesti hankalaa. Kaavamääräyksiin tulee varmistaa, että Lauttasaarentien ja Taivaanvuohenkujan suuntaan avautuviin asuntoihin voidaan rakenteellisin ratkaisuin järjestää hiljaisia asuintiloja. Tämä voidaan toteuttaa esimerkiksi viherhuoneilla, kaksoisjulkisivurakenteella tai massiivijulkisivulla.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Juha Korhonen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32080
juha.korhonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12348 selostus, päivätty 12.5.2015, päivitetty Kslk:n 12.5.2015 päätöksen mukaiseksi.
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12348 kartta, päivätty 12.5.2015

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Asemakaavan muutos mahdollistaa 4–6 kerroksisen asuinkerrostalon sekä metron liityntäliikenteen bussien kääntymis- ja pikapysäköintipaikan rakentamisen tontille ja sen viereiselle katualueelle. Tontilla sijaitseva metron rakennustyötunneli tulee toimimaan metroaseman väestösuojan ja Lauttasaaren liikekeskuksen pysäköintilaitoksen ajotunnelina. Lisäksi asemakaavan muutos mahdollistaa ajotunnelin poistoilmahormin sijoittamisen tontille.

Kerrosalan määrä tontilla tulee olemaan 3 360 k-m², josta asuntokerrosalan osuus on 2 685 k-m². Ensimmäiseen kerrokseen sijoitettavan bussiterminaalin laajuus on 365 k-m². Toinen kerros on suurelta osalta osoitettu toimisto- ja työtilakäyttöön (noin 210 k-m²). Myös 1. kerrokseen on osoitettu noin 100 k-m²:n suuruinen liiketila. Kerrokset 3–6 on varattu asumiseen. Kaikissa asunnoissa on mahdollisuus joko parvekkeeseen, kattoterassiin tai viherhuoneeseen. Viherhuone voidaan pienissä asunnoissa korvata myös ranskalaisella parvekkeella.

Liikenne

Lauttasaarentien liikenne-ennusteen (vuosi 2035) mukainen liikennemäärä on noin 7 500 ajoneuvoa vuorokaudessa, joka lisääntyy nykytilanteeseen verrattuna noin 1000 ajoneuvolla. Raskaan liikenteen määrä vähenee oleellisesti, koska Länsimetron myötä Lauttasaaren linja-autolinjasto muuttuu liityntäpainotteiseksi.

Bussiterminaali ja parkkihalli

Asemakaavamuutoksen toteuttaminen mahdollistaa bussiterminaali- sekä parkkihallitoiminnan asuinkerrostalon yhteyteen. Tulevaa Lauttasaaren metroliikennettä palvelevan liityntäliikenteen bussien kääntöpaikka tulee sijoittumaan asuinkerrostalon pohjakerrokseen. Suunnitelmien mukaan bussiterminaalia käyttää kaksi bussilinjaa, joka tarkoittaa noin sataa bussia vuorokaudessa. Sisään-ajoyhteydet ajotunneliin sekä bussiterminaaliin ovat tontin itäpuoleiselta katualueelta ja ulosajo on suoraan Lauttasaarentielle. Kääntöpaikalle ei ole tulossa kaasubusseja, mutta sen sijaan sähköbussihin ja niiden

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

ylhäältä päin tapahtuvaan lataukseen varaudutaan.
Bussiterminaalitoiminta aiheuttaa melu-, pakokaasu- ja
hiukkaspäästöjä.

Meluntorjunta

Melun torjumiseksi asemakaavaehdotuksessa on annettu määräys rakennuksen etelän ja idänpuoleisille julkisivujen ulkovaipan kokonaisääneneristykselle. Rakennuksen toinen kerros osoitetaan työ- ja toimistotiloille sekä asuntojen varasto- ja yhteistiloille. Lisäksi rakennus tulee suunnitella siten, ettei bussiterminaalien tai Lauttasaarentien liikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja rakennuksen sisätiloissa. Parvekkeet ja terassit tulee suunnitella siten, että melutason ohjearvot ulkona päiväsaikaan täyttyvät. Rakennuksen suojaan suuremman korttelipihatilan yhteyteen syntyy länteen suuntautuva oleskelupiha.

Ilmanlaatu

Tilojen suunnittelussa huomioidaan asukkaiden ilman epäpuhtauksille altistumisen minimointi sijoittamalla raittiin ilman sisäännotot rakennuksen kattotasolle etäälle Lauttasaarentiestä ja kääntöpaikan sisään- ja ulosajoyhteyksistä sekä riittävän välimatkan päähän poistoilmahormeista, rakennusmääräyksien kriteerit huomioon ottaen. Tontille sijoittuvan maanalaisen ajotunnelin poistoilmahormi sisällytetään rakennusmassaan ja johdetaan kattolinjan yläpuolelle siten, ettei siitä aiheudu melua eikä haittaa rakennuksen tuloilmanotolle tai ilmanlaadun heikkenemistä ympäristössä. Bussien kääntöpaikka on suurelta osin avointa, tuulettuvaa tilaa, mutta tarvittaessa sen ilmanvaihtoa tehostetaan suuntaispuhaltimin.

Pilaantunut maaperä

Alueella on toiminut aikaisemmin huoltoasema. Maaperä on puhdistettu huoltoaseman purkamisen yhteydessä vuonna 2010. Mikäli rakentamisen yhteydessä edelleen havaitaan merkittäviä määriä öljyhiilivedyiltä haisevia maa-aineksia, on tutkimustarve ja haisevien massojen poistamistarve selvitettävä.

Hulevedet

Hulevedet tulee ensisijaisesti viivyttaa ja imeyttää tontilla.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

Juha Korhonen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32080
juha.korhonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12348 selostus, päivätty 12.5.2015, päivitetty Kslk:n 12.5.2015 päätöksen mukaiseksi.
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12348 kartta, päivätty 12.5.2015

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Rakennusvirasto 4.12.2014

Kaupunkisuunnittelulautakunta 12.05.2015 § 135

HEL 2014-001923 T 10 03 03

Ksv 0827_2, Lauttasaarentie 25, karttaruutu 671493

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle

- 12.5.2015 päivätyn 31. kaupunginosan (Lauttasaari) korttelin 31039 tontin 1 ja katualueen asemakaavan muutosehdotuksen nro 12348 hyväksymistä
- asemakaavan muutosehdotuksen asettamista nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

Samalla lautakunta päätti

- antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet esitettyihin mielipiteisiin
- että kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot
- valtuuttaa kaupunkisuunnitteluviraston tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä.

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Kirsti Rantanen, arkkitehti, puhelin: 310 37074

kirsti.rantanen(a)hel.fi

Janne Prokkola, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37233

janne.prokkola(a)hel.fi

Raila Hoivanen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37482

raila.hoivanen(a)hel.fi

Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37258

anu.lamminpaa(a)hel.fi

Matti Neuvonen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37311

matti.neuvonen(a)hel.fi

Taina Toivanen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37280

taina.toivanen(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) HKL-Infrapalvelut 16.12.2014

HEL 2014-001923 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt HKL:ltä lausuntoa Lauttasaarentie 25 tontin ja sen viereisten katualueiden osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Tontille suunnitellaan asuin- ja toimistorakennusta, jonka maantasokerrokseen ja pihakannen alle sijoitetaan metron liityntäbussien kääntymis- ja pysäköimispaikka. Kaava-alueen viereen rakentuu maanalainen metrolinja sekä metroasema.

Tontille suunnitellun rakennuksen alatasen kautta järjestetään myös ajoyhteys metroaseman maanalaiseen väestösuojaan ja pysäköintihalliin. Maanalainen ajotunneli toimii myös metroaseman huolto-, sammutus- ja pelastusreitteinä. Rakennuksen toteutuminen on riippuvainen Lauttasaaren liikekeskuksen hankkeen samanaikaisesta toteutumisesta. Jos viereistä liikekeskusta ei rakenneta yhtä aikaisesti, niin tontille toteutuu todennäköisesti liityntäliikenteen bussien kääntöpaikka, ajotunnelin suu osin katettuine ajoyhteyksineen sekä ajotunnelin poistoilmapiippu.

HKL:n kantana on, että liityntäpysäkiltä tulee suunnitella jouhevät kevyen liikenteen yhteysmahdollisuudet viereen rakentuvan metroaseman suuntaan. Suunnitteluvaiheessa tulee huomioida, että metron tiloihin johtavaan maanalaiseen ajotunneliin mahdollistetaan esteetön kulku. Tontille kaavailusta liityntäbussien operoinnista aiheutuu melu- ja ilmanlaatuhaittoja, jotka tulee huomioida rakennuksen

Postiosoite

PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin

+358 9 310 13702

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

IBAN FI06 8000 1200
0626 37

Alvno

FI02012566

04.08.2015

suunnittelussa. Myös riittävä paloturvallisuus bussiterminalissa tulee huomioida. HKL muistuttaa, että kaavaa laadittaessa bussiterminalin kustannusvastuut tulee selvittää.

Lisätiedot

Jaakko Laurila, projekti-insinööri, puhelin: 310 22691
jaakko.laurila(a)hel.fi

Postiosoite

PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin

+358 9 310 13702

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

IBAN FI06 8000 1200
0626 37

Alvno

FI02012566

§ 262

Ympäristölautakunnan lausunto kaupunkisuunnitteluvirastolle Vartiosaaren osayleiskaavaluonnoksesta

HEL 2011-007765 T 10 03 02 00

Päätös

Ympäristölautakunta päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Juha Korhonen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32080
juha.korhonen(a)hel.fi

Raimo Pakarinen (luontovaikutukset), ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31534

raimo.pakarinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Ympäristölautakunta antaa seuraavan lausunnon.

Vartiosaaren on tutkittu osayleiskaavan suunnitteluperiaatteiden laadintaa varten kolmea erilaista maankäyttövaihtoehtoa: yhtä virkistyskäyttövaihtoehtoa ja kahta asuinaluevaihtoehtoa, jotka eroavat asukasmäärän, rakentamisen tehokkuuden ja joukkoliikennetarkastuksen puolesta. Osayleiskaavaluonnos on hyväksytyjen suunnitteluperiaatteiden mukainen, Vartiosaaresta suunnitellaan omaleimainen, monipuolisesti ja tiiviisti rakennettu kaupunginosa.

Vartiosaaren kaavoitusprosessi on toteutettu hyvin ja prosessin aikana laaditut luontoarvojen ja rakennetun kulttuuriympäristön selvitykset ja arvioinnit ovat laadukkaita. Luontotietojärjestelmän tietoja on täydennetty yksityiskohtaisella lepakkoselvityksellä. Myöhemmin valmistunut Helsingin luonnonsuojeluohjelma 2015–2024 ja metsäverkostoselvitys -ehdotus ei muuta selvitysten ja arviointien antamaa yleiskuvaa, vaikka täsmentääkin metsänsuojelunäkökohtia. Päätöksentekijöillä on käytettävissään riittävä tieto kaavoitusratkaisujen arvioimiseksi.

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Vartiosaarta on muiden viheralueiden tapaan tarkasteltu parhaillaan lausunnolla olevassa luonnonsuojeluohjelma ja metsäverkostaselvitys - ehdotuksessa. Luonnonarvoiltaan monipuolisessa Vartiosaarella on yksi hyvin pieni luonnonsuojelualue, joka kattaa Suomen ainoan rantaruttojuuren kasvupaikan. Luonnonsuojeluohjelmaa varten suoritettua luonnonarvotarkastelussa, jossa luontotietojärjestelmään karttunutta tietoa summattiin, mikään Vartiosaaren osa-alue ei noussut ehdolle luonnonsuojeluohjelmaan.

Saaren pinta-alasta valtaosa (64 ha) on metsäverkostoon kuuluvaa arvokasta metsää. Sen lisäksi saari on keskeinen solmukohta Laajasalon ja Ramsinniemen välissä. Metsäinen yhteys Meri-Rastilaan asti ylläpitää yhtä Helsingin vihersormista. Helsingin laajat, yhtenäiset yli 40 ha:n kokoiset metsäkokonaisuudet muodostavat monimuotoisia metsäisiä luonnon ”ydinalueita”, jotka ovat metsäverkoston kannalta keskeisiä.

Luonnonsuojelulain mukaiset minimiedellytykset luonnonsuojelualueille ovat niin väljät, että Vartiosaari kokonaisuutena tai sen kaikki metsäalueet täyttäisivät vaatimukset. Vastaava tilanne on myös monilla muilla varovaisesti ulkoilumetsinä hoidetuilla viheralueilla. Vartiosaaren suurin arvo on luonnonarvojen, kulttuuriarvojen ja maisema-arvojen muodostama kokonaisuus, mikä ei nouse esiin luonnonsuojeluohjelmassa käytetyllä summamenetelmällä.

Vartiosaari on kokonsa ja laatuunsa nähden virkistysalueena alikäytössä. Virkistyskäyttöä rajoittaa saaren hankala saavutettavuus. Uuden yleiskaavaluonnoksen mitoituksen mukaan Laajasalon asukasluku kaksinkertaistuisi vuoteen 2050 mennessä. Myös muualla Itä-Helsingissä on odotettavissa huomattavia asukasmäärien lisäyksiä. Tämä kasvattaa Vartiosaaren virkistyskäyttöarvoa. Kaupunkiluonnon ihmisten terveyttä edistävästä vaikutuksesta saadaan jatkuvasti vahvempaa tutkimusnäyttöä. Kyseessä on ehkä merkittävin kaupunkiluonnon ekosysteemipalveluista.

Ympäristölautakuntakunnan mielestä Vartiosaari tulisi säilyttää pääosin rakentamattomana koillisen, Ramsinniemen ja Meri-Rastilaan ulottuvan, vihersormen osana.

Mikäli osayleiskaavaluonnoksen mukaiseen asuinrakentamiseen päädytään, se tulee ympäristölautakunnan mielestä toteuttaa yleiskaavakauden loppupuolella raitiotieverkon toteutumisen aikataulussa. Saaren virkistyskäyttöä tulee kehittää jo sitä ennen. Tähän aiemmin tarkastelussa ollut virkistyskäyttövaihtoehto antaa hyvän pohjan. Erityisesti tulisi selvittää saaren saavutettavuuden parantamista joko vesiteitse tai kevyellä sillalla Laajasalon suunnasta.

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Esittelijän perustelut

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää lausuntoa 3.8.2015 mennessä. Lausunnot on myönnetty lisäaikaa 31.8.2015 saakka.

Osayleiskaavaluonnoksen pääsisältö

Vartiosaari sijaitsee itäisessä Helsingissä, Laajasalon ja Vuosaaren välissä, noin 7 km linnuntietä Helsingin keskustasta. Suunnittelualueeseen kuuluvat Vartiosaari ja sen välittömässä läheisyydessä olevat Poikasaari, Kiekko, Ramsinkivi ja Kanasaari, ympäröivät merialueet sekä tarvittavat liittymisalueet mantereeseen Laajasalon Reposalmentien päässä ja Vuosaareissa Ramsinniemen kärjessä. Suunnittelualue on kooltaan noin 142 ha, josta maapinta-alaa on noin 82 ha ja merialuetta noin 60 ha.

Vartiosaari osoitettiin vuoden 2002 yleiskaavassa selvitysalueeksi, jonka maankäyttö ratkaistaan yleiskaavalla tai osayleiskaavalla. Osayleiskaavatyö käynnistyi vuonna 2011. Osayleiskaavaluonnos on kaupunkisuunnittelulautakunnan hyväksymien Vartiosaaren osayleiskaavan suunnitteluperiaatteiden mukainen. Lautakunta edellytti, että osayleiskaavaan liitetään määräys, jonka mukaan rakentamista alueella ei saa aloittaa ennen kuin raitiovaunuyhteydestä saareen on tehty sitova päätös, ja että on selvítettävä, onko alueesta mahdollista tehdä vähäautoinen tietyin keinoin.

Osayleiskaava-alueelle sijoittuu rakentamista kaikkiaan noin 300 000–350 000 k-m². Asuinrakentamista on noin 270 000–320 000 k-m² ja toimitiloja noin 30 000 k-m². Alueelle tulee noin 5 000–7 000 asukasta ja noin 500 työpaikkaa. Rakentaminen jakaantuu kolmeen kylään siten, että kussakin on noin 100 000 k-m² ja noin 2 000 asukasta.

Vartiosaaren rakentaminen eheyttää kaupunkirakennetta ja tuo uusia joukkoliikenteen, pyöräilyn ja jalankulun yhteyksiä sekä virkistysreittejä Itä-Helsinkiin. Uusi asuinalue liittyy osaksi keskustasta Vuosaareen kulkevaa raitiotieverkostoa ja pyöräilyn laatukäytävää. Sillat liittävä Vartiosaaren myös osaksi Itä-Helsingin virkistysreittejä.

Suunnittelun tavoitteena on energiatehokas kaupunkirakenne ja rakentaminen. Ilmastonmuutokseen sopeutumisen vuoksi suunnittelussa varaudutaan tulva- ja hulevesien sekä lumen hallintaan sekä sään ääri-ilmiöihin. Tavoitteena on monipuolisella kasvillisuudella kompensoida rakennettujen alueiden tuottamia kasvihuonekaasupäästöjä. Tavoitteena on myös uusiutuvien ja

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavien rakennusmateriaalien kuten puun käytön edistäminen.

Perustamisolosuhteiltaan ongelmaton, meluton ja saasteeton Vartiosaari on moniin muihin aluerakentamiskohteisiin verrattuna helposti ja nopeasti saatavissa rakentamiskelpoiseksi ja kaavoitettavissa asuinkäyttöön.

Vaikutusten arviointi

Osayleiskaavan toteuttamisen vaikutuksia on arvioitu koko suunnittelutyön ajan. Vaikutuksia muun muassa luontoon ja terveyteen selostetaan kaavaselostuksessa. Lisäksi Vartiosaaren liittyvät selvitykset ovat löydettävissä Vartiosaaren suunnittelua käsitteleviltä nettisivustoilta.

Viestintä ja vuorovaikutus

Vartiosaaren osayleiskaavoitukseen voi osallistua suunnittelun eri vaiheissa. Suunnittelun etenemisestä ja vuorovaikutusmahdollisuuksista sekä -tilaisuuksista on tiedotettu tavanomaisten tapojen lisäksi uutiskirjeillä sen sähköpostiinsa tilanneille. Virallisten vuorovaikutusmahdollisuuksien lisäksi on järjestetty erilaisia keskustelutilaisuuksia asukkaiden, maanomistajien, asiantuntijoiden ja erilaisten toimijoiden kanssa. Vuorovaikutuksesta on laadittu vuorovaikutusraportti, jota täydennetään suunnitteluprosessin edetessä.

Aikataulu ja suunnitteluprosessi

Tavoitteena on, että osayleiskaavaehdotus hyväksyttäisiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa syksyllä 2015 ja kaupunginvaltuustossa keväällä 2016. Asemakaavoitus voidaan käynnistää vuonna 2017. Vartiosaari asemakaavoitetaan vähintään kolmessa vaiheessa, kylä kerrallaan.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Juha Korhonen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32080
juha.korhonen(a)hel.fi
Raimo Pakarinen (luontovaikutukset), ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31534
raimo.pakarinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin

+358 9 310 13702

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

IBAN FI06 8000 1200
0626 37

Alvno

FI02012566

Liitteet

- 1 Vartiosaaren_osayleiskaavaluonnos_selostus_28042015.pdf
- 2 Osayleiskaavaluonnos_28042015.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Nuorisoasiainkeskus 17.6.2013

10.2.2012 Lausunto annettu

Lisätiedot

Harri Taponen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 89036
harri.taponen(a)hel.fi

Rakennusvirasto 10.6.2015

HEL 2011-007765 T 10 03 02 00

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa 17.6.2015 Vartiosaaren osayleiskaavaluonnoksesta.

Rakennusvirastolla ei ole tässä vaiheessa lausuttavaa. Yhteistyö kaupunkisuunnitteluviraston kanssa on ollut vilkasta ja rakentavaa.

Sekä rakennusvirastolta että yleisten töiden lautakunnalta pyydetään lausuntoa Vartiosaaren osayleiskaavasta kutakuinkin samanaikaisesti. Yleisten töiden lautakunta tulee lomien jälkeen elokuussa lausunnossaan esittämän mielipiteensä Vartiosaaren osayleiskaavaluonnoksesta.

Rakennusviraston yhteyshenkilöt kaavayhteistyössä ovat edelleen lisätietojen antajat.

19.6.2013 Lausunto annettu

Lisätiedot

Birgitta Rossing, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38640
birgitta.rossing(a)hel.fi

Silja Hurskainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939
silja.hurskainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin

+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

IBAN FI06 8000 1200
0626 37

Alvno
FI02012566

Kaupunkisuunnittelulautakunta 12.05.2015 § 134

HEL 2011-007765 T 10 03 02 00

Ksv 1001_2, Vartiosaari

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti

- hyväksyä 28.4.2015 päivätyn Vartiosaaren osayleiskaavaluonnoksen osayleiskaavaehdotuksen laatimisen pohjaksi.
- asettaa osayleiskaavaluonnoksen nähtäville.

Käsittely

12.05.2015 Ehdotuksen mukaan

Palautusehdotus:

Eija Loukoila: Vartiosaaren osayleiskaavaluonnos palautetaan uudelleen valmisteluun siten, että suunnitellusta rakentamisesta luovutaan ja saarta kehitetään viher- ja virkistysalueena sekä houkuttelevana matkailukohteena.

Kannattajat: Outi Silfverberg

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vartiosaaren osayleiskaavaluonnos palautetaan uudelleen valmisteluun siten, että suunnitellusta rakentamisesta luovutaan ja saarta kehitetään viher- ja virkistysalueena sekä houkuttelevana matkailukohteena.

Jaa-äännet: 7

Hennariikka Andersson, Jape Lovén, Matti Niiranen, Tom Packalén, Risto Rautava, Osmo Soininvaara, Heta Välimäki

Ei-äännet: 2

Eija Loukoila, Outi Silfverberg

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Postiosoite

PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin

+358 9 310 13702

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

IBAN FI06 8000 1200
0626 37

Alvno

FI02012566

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti jäsen Loukoilan palautusehdotuksen äänin 7-2.

28.04.2015 Pöydälle

26.11.2013 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

19.11.2013 Pöydälle

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Ritva Luoto, projektipäällikkö, puhelin: 310 37294
ritva.luoto(a)hel.fi

Maria Isotupa, arkkitehti, puhelin: 310 37303
maria.isotupa(a)hel.fi

Anne Kangasniemi-Kuikka, arkkitehti, puhelin: 310 37202
anne.kangasniemi(a)hel.fi

Jouni Kilpinen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37251
jouni.kilpinen(a)hel.fi

Terhi Kuusisto, arkkitehti, puhelin: 310 37347
terhi.kuusisto(a)hel.fi

Heikki Palomäki, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37312
heikki.palomaki(a)hel.fi

Sanna Ranki, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37146
sanna.ranki(a)hel.fi

Riitta Salastie, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37218
riitta.salastie(a)hel.fi

Niina Strengell, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37458
niina.strengell(a)hel.fi

Tiina Antila-Lehtonen, vuorovaikutussuunnittelija, puhelin: 310 37436
tiina.antila-lehtonen(a)hel.fi

Mikko Uro, viestintäsuunnittelija, puhelin: 310 37394
mikko.uro(a)hel.fi

Kiinteistövirasto 9.8.2013

HEL 2011-007765 T 10 03 02 00

Maankäytöstä on laadittu kolme erilaista vaihtoehtoa osayleiskaavan laadintaa varten. Vaihtoehto A on virkistyskäyttöön tukeutuva (ei rakennusoikeutta), vaihtoehto B pientalovaltainen vaihtoehto (2 000 – 4 000 asukasta / 100 000 - 200 000 k-m²) ja vaihtoehto C tiivis asuinaluevaihtoehto (5 000 – 7 000 asukasta / 250 000 - 300 000 k-m²). Vaihtoehtoja B ja C kehitetään lähtökohtaisesti asuin- ja virkistysalueena. Vartiosaaren pinta-ala on noin 82 ha. Helsingin

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

kaupunki omistaa noin 90 % saaren maa-alueesta ja noin puolet sen rakennuskannasta. Saaren rantavyöhykkeellä sijaitsee noin 50 huvilaa ja loma-asuntoa sekä satakunta muuta rakennusta. Kaupunki omistaa huviloita 23 kpl, joista 6 kohdetta palvelee kaupunkia, 17 on vuokrattu erilaisille yhteisöille. Noin 25 huvilaa on yksityisomistuksessa.

AM-ohjelmassa asuntotuotannon määrällisenä tavoitteena on 5 000 asunnon vuotuinen tuotanto, joista 3 600 toteutetaan kaupungin omistamille tonteille. Tämä tarkoittaa muun ohella, että yleis- ja asemakaavoituksella tulee turvata riittävä lyhyen ja pitkän aikavälin tonttivaranto. Kaupunginhallitus on nostanut asuntotuotantotavoitetta maaliskuussa 2013 5 500 asuntoon vuodessa. Myös nykyinen maankäyttö- ja rakennuslaki edellyttää, että kaavoituksella turvataan riittävän asuntotuotannon edellytykset erityisesti pääkaupunkiseudulla. Tasapainoinen kaupunkikehitys edellyttää monipuolista asuntotuotantoa sekä siten rakentamiselta keskenään erilaista rahoitus- ja hallintamuotojakaumaa (kohtuuhintainen tuotanto (Ara), välimuoto (Hitas, Aso, osaomistus) ja vapaarahoitteinen asuntotuotanto).

Jotta osayleiskaava täyttäisi valtuuston asettamat määrälliset ja laadulliset asuntopoliittiset tavoitteet tasapainoisesta kaupunkikehityksestä, sekä mahdollistaisi ekologisen ja ilmastopoliittisen tavoitteenmukaisuuden, edellytetään kaavoitukselta tiivistä ja eheää joukkoliikenteeseen perustuvaa kaupunkirakennetta. Tiivis vaihtoehto C mahdollistaa edellä mainitut tavoitteet parhaiten ja on vastuullista vähiten ympäristöä kuormittavaa maankäyttöä sekä vastaa asetettuihin tavoitteisiin tasapainoisesta kaupunkikehityksestä. Tiivis vaihtoehto jättää muihin vaihtoehtoihin nähden mahdollisuuksia turvata yleiset ja kaikille mahdollisimman avoimet pihat ja viheralueet parhaiten. Asukasohjan tulee myös kokonaisuutena olla riittävä, jotta alueen peruspalvelut ja mahdolliset työpaikat tulevat turvattua. Myös siltayhteyden (Kruunusilta) rakentaminen edellyttää perustellusti riittävää asukasmäärää Vartiosaassa laajemman saavutettavuuden mahdollistamiseksi.

Vaihtoehto B (pientalo) mahdollistaa vajavaisemmin asetetut määrälliset ja laadulliset tavoitteet kuin tiivis vaihtoehto C. Pientalovaihtoehdossa B on vaarana ja hyvin ilmeistä se, että alueen luonne tulee joka tapauksessa muuttumaan hyvinkin oleellisesti alkuperäisestä. Ympäristön muuttuminen rakentamisen myötä on vähintäänkin yhtä merkittävää kuin tiiviissä vaihtoehdossa C, mutta laadulliset ja määrälliset sekä ilmastopoliittiset tavoitteet jäävät olennaisesti pienemmiksi ja siten osin saavuttamatta. Näin ollen osayleiskaavan hyödyt ja ympäristöstä muodostuva arvo asukkaalle

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

sekä kaupungille jäävät saavuttamatta, eikä vaihtoehto edusta siten vastuullista ja kokonaistaloudellista ekotehokasta maankäyttöä. Pientalovaihtoehto B ei mahdollista myöskään täysipainoisesti kohtuuhintaisen asuntotuotannon edellytyksiä ja vaarana on myös se, että pientalomaisessa rakentamisessa kaikille osoitetut virkistysmahdollisuusarvot vähenevät pihojen ja alueiden privatisoitumisen myötä. Kohtuuhintainen asuntotuotanto (Ara-tuotanto) edellyttää kerrostalomaista rakentamista. Peruspalveluiden turvaaminen ja työpaikkojen mahdollistaminen Vartiosaassa edellyttää tarpeeksi laajaa asukasohjaa. Vaihtoehto B:ssä on suuri riski, että palvelut, työpaikat ja toimiva julkinen liikenne eivät toteudu riittävälle tasolle johtuen pientalosegmentoituneesta ja riittämättömästä asukasohjasta. Ilmeistä on, että palveluita haetaan kauempaa ja tämä lisää tässä tapauksessa yksityisautoilua.

Vartiosaari on luonnoltaan herkkä ja historialtaan arvokas alue. Kaavatyöskentelyssä on laadittu hyvin laajat selvitykset alueen luonnosta ja kulttuurihistoriasta. Kaupunki tarvitsee tasapainoiseen kaupunkikehitykseen väistämättä kuitenkin monipuolista asumista sekä samanaikaisesti riittäviä mahdollisuuksia virkistäytymiseen. Vartiosaaren asumis- ja virkistyskäyttöön suuntautuneella kaavoituksella on potentiaalinen merkitys Helsingin asuntotuotannolle. Vartiosaaren laajuus on samaa luokkaa kuin Kruunuvuoren ja Jätkäsaaren kaavoitettavat alueet. Lisäksi Vartiosaari sijoittuu oivallisesti sijaintinsa puolesta Laajasalon ja Kruunuvuoren täydennys- ja aluerakentamiseen sekä tulevaan kaupunkirakenteeseen. Vartiosaaren kaavoituksella pystytään mahdollistamaan kaupunkirakenteellinen yhteys Kruunuvuoreen ja mahdollisesti tulevaisuudessa siltayhteyden kautta keskustaan. Vartiosaaren osayleiskaavan asuinvaihtoehtojen lisäksi tulisi muun ohella tarkastella myös koko itäistä merellistä ranta- ja saariketjua kokonaisuutena. Itäiset alueet, kuten Meri-Rastila, Ramsinniemi ja Villinki tarjoavat huomattavia merellisiä virkistysarvoja ja mahdollisuuksia myös asumiseen, työpaikkoihin ja palveluihin. Esimerkiksi Villinki voisi toimia hyvin virkistystarkoituksiin, Meri-Rastila ja Ramsinniemi luonnollisena asumisen ja virkistysjatkona yhdessä Vartiosaaren kanssa.

Virkistysvaihtoehto A:ssa tulee olla kiistattomasti osoitettuna, että Vartiosaari jatkosuunnittelussa täyttää virkistysalueelta odotettavat tosiasialliset edellytykset ja olosuhteet. Yleisesti puheena oleva virkistysarvo perustuu pitkälti Vartiosaaren merenrantaviivalle ja sen mukanaan tuomaan merelliseen vaikutelmaan. Virkistysvaihtoehdossa A tulee yhtenä osayleiskaavan vaihtoehtona olla riittävät edellytykset rantaviivan yhteyksien avaamiselle ja merellisen miljööhyödyntämiseen. Ilman yhteyksien osoittamista ei saaren keskivaiheen

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

kaupunkilaispuutarha tuota virkistysmielessä merellistä vaikutelmaa ja virkistysarvo vastaa lähinnä tavanomaisen lähimetsän tuottamaa virkistysarvoa. Virkistysarvon lisäämiseksi tulee kaikissa muissakin vaihtoehdoissa kiinnittää huomiota myös merellisen saavutettavuuden parantamiseen. Maankäytön vaihtoehdoissa tulee tutkia esimerkiksi virkistystä palvelevan ja muun muassa veneiden kiinnittäytymisen sallivan venelaiturin rakentamista tai rantautumisen mahdollistavan paikan osoittamista. Myös saaren mahdollisen virkistyskäytön voimakkaasti lisääntyessä tulee vaikutuksia luonnon ja eläimistön kestokyvyille arvioida kriittisesti. Investoinnit julkisiin viheralueisiin ja kulkuyhteyksiin vaativat julkista käyttöä, sekä avointa pääsyä rantavyöhykkeelle ja yleisen saavutettavuuden parantamista.

Osayleiskaavan tulisi myös mahdollistaa ja sallia Vartiosaassa sijaitsevien kaupungin omistuksessa olevien rakennusten tarkoituksenmukaisen käytön määrittämisen, ylläpidon ja korjaamisen tai tarvittaessa rakennuksista luopumisen. Maankäytön suunnittelun yhteydessä tulisi olla mahdollista rakennusten pitkäaikaisen käyttötärpeen tunnistaminen ja käyttötarkoituksen osoittaminen, jotta niissä mahdollisesti tapahtuva toiminta olisi kokonaisuutena taloudellista ja tarkoituksenmukaista. Tältä osin rakennusten pitkäaikaisen investointitarpeen määrittäminen on perusteltua, jotta rakennuksia voidaan pitää käyttökelpoisessa kunnossa säilyttäen rakennushistorialliset arvot. Maankäyttövaihtoehdoissa tulee tutkia mahdollisuuksia käyttää kaupungin omistamia rakennuksia yhteis- ja harrastetiloina tai mahdollistaa tarvittaessa niiden maa-alan käyttäminen esimerkiksi yleisenä alueena. Säilytettävät rakennukset on sijoitettava tonttialueelle, ei puistoon.

Kaikista maankäytön tueksi laadituista suunnitelmavaihtoehdoista tulee laatia jo tässä suunnitteluvaiheessa kaavataloudelliset laskelmat, joissa laskentaoletukset – ja rajaukset ovat keskenään yhteensopivat ja laskelmat siten vertailukelpoisia.

Lopuksi

Kiinteistövirasto katsoo, että jatkosuunnittelussa tulee tutkia tarkemmin vaihtoehtoa C, joka vastaa parhaiten asetettuihin määrällisiin ja laadullisiin asuntopoliittisiin tavoitteisiin ja tukee myös parhaiten kaupungin taloutta.

Lisätiedot

Pekka Saarinen, tonttiasiamies, puhelin: 310 64182

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

pekka.t.saarinen(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 17.6.2013

HEL 2011-007765 T 10 03 02 00

Kaupunginmuseo arvio maankäyttövaihtoehtoja kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on tehnyt alueen maankäytöstä kolme vaihtoehtoista suunnitelmaa. Virkistysvaihtoehdossa (Ve A) aluetta kehitetään virkistysalueena. Tavoitteena on virkistyskäytön ja -palvelujen lisääminen sekä niiden saavutettavuuden parantaminen. Saaren läpi kulkisi merellinen jalankulku- ja pyöräilyreitti Vuosaaresta Laajasaloon kevyen liikenteen siltoineen. Saareen ei kuljettaisi autolla. Alueelle on tutkittu siirtolapuutarhaa ym. koko kaupunkia palvelevia virkistyspalveluja. Huvila-aluetta kehitetään loma- ja virkistyspalvelujen käyttöön.

Pientalovaltaisessa asuinaluevaihtoehdossa (Ve B) joukkoliikenne perustuu bussilinjaan. Asukkaita on 2000 – 4000. Tiiviissä asuinaluevaihtoehdossa (Ve C) on noin 5000 – 7000 asukasta, joka mahdollistaa raitiotielinjan. Molemmissa asuinaluevaihtoehdoissa lisättäisiin virkistyspalveluja ja saaren läpi kulkisi merellinen jalankulku- ja pyöräilyreitti. Huvila-aluetta kehitetään virkistys- ja julkisten palvelujen lisäksi asumiseen.

Vartiosaari on kokonaisuudessaan valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY 2009). Vartiosaaresta tehty kulttuuriympäristöselvitys käsittää rakennukset, ympäristörakennelmat sekä saaren huviloihin liittyvän puutarhakulttuurin.

Selvityksen perusteella Vartiosaaren koko ranta-aluetta osana Itä-Helsingin huvilakulttuuria voidaan pitää erittäin merkittävänä. Vartiosaaren Arts and Crafts-liikkeen kokonaistaideteoksen ihanteen pohjalta toteutetut jugend-huvilat saaren vanhimpien huviloiden kanssa kertovat laajemminkin 1900-luvun vaihteen arkkitehtuurin kehityksestä. Selvityksestä ilmenee myös, että saaren sisäosien suoalueet muokattiin viljelykäyttöön 1900-luvun alkuvuosikymmeninä, joten vanhempaa peltoviljelyhistoriaa niillä ei ole.

Kulttuuriympäristöselvitys vahvistaa näkemystä Vartiosaaren kulttuuriympäristöstä kokonaisuutena. Maisema, luonto ja kulttuuriympäristö muodostavat herkkäsuhteisen kokonaisuuden.

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Tämän vuoksi kaupunginmuseo katsoo, että tulevan rakentamisen tulisi jatkaa saarelle vakiintuneen pienimuotoisen rakentamisen ja toiminnan linjoilla. Arvokkaiden huviloiden säilyminen tulee turvata siten, että niille löytyy säännöllinen käyttäjä ja niiden kunnosta huolehditaan.

Arkeologisista kohteista voidaan todeta, ettei saarella ole ensimmäisen maailmasodan aikaisia linnoituslaitteita. Sen sijaan kummeli, Viikinkikallio, louhos ja mahdollinen muinaishauta tulee huomioida tulevassa suunnittelussa.

Kaupunginmuseo pitää saaren luonteen, sen kulttuurihistoriallisen ja maisemallisen arvon kannalta oikeana maankäyttövaihtoehtona virkistyskäyttöä.

20.2.2012 Lausunto annettu

Lisätiedot

Sari Saresto, tutkija, puhelin: +358 9 310 36483
sari.saresto(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveysvirasto 17.6.2013

HEL 2011-007765 T 10 03 02 00

Kaupunkisuunnitteluvirastossa on tehty kolme erilaista maankäyttövaihtoehtoa Vartiosaaren suunnitteluperiaatteiden laadintaa varten. Yhdessä vaihtoehdossa saari avataan nykyistä aktiivisempaan virkistyskäyttöön, kahdessa muussa vaihtoehdossa Vartiosaaren tulee sekä asumista että virkistys- ja muita palveluita. Kaikissa vaihtoehdoissa saari liitetään silloilla mantereeseen.

Kirjalliset mielipiteet maankäyttövaihtoehdoista tulee toimittaa viimeistään 19.6.2013.

Sosiaali- ja terveysviraston lausunto

Kaupunkisuunnitteluviraston laatimissa kaikissa kolmessa vaihtoehdossa ranta-alueen kulttuurihistoriallisesti arvokkaat huvila-alueet on säilytetty. Sosiaali- ja terveysvirasto kannattaa Vartiosaaren luontoarvojen mahdollisimman laajaa säilyttämistä. Kaupunkirakenteeseen tarvitaan rauhallisia meluttomia luontoympäristöjä niiden terveyttä edistävien vaikutusten takia.

Vaihtoehto A ”virkistysalue” hyödyntää parhaiten saaren omaleimaista luontoa, saaren läpi kulkeva kevyen liikenteen väylä siltoineen

Postiosoite

PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin

+358 9 310 13702

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

IBAN FI06 8000 1200
0626 37

Alvno

FI02012566

mahdollistaa saaren virkistyskäytön nykyistä paremmin eikä saareen tuoda autoliikennettä.

Lisätiedot

Pirjo Sipiläinen, arkkitehti, puhelin: 310 42256
pirjo.sipilainen(a)hel.fi

Talous- ja suunnittelukeskus Kehittämisosasto 19.10.2012

HEL 2011-007765 T 10 03 02 00

Talous- ja suunnittelukeskuksen kehittämisosasto ei anna asiasta lausuntoa.

Lisätiedot

Merja Lehikoinen, suunnittelusihteeri, puhelin: 310 36121
merja.lehikoinen(a)hel.fi

Kulttuurijohtaja 27.2.2012

HEL 2011-007765 T 10 03 02 00

Päätös

Kulttuurikeskuksella ei ole huomautettavaa asiassa.

Lisätiedot

Kajantie Marianna, osastopäällikkö, puhelin: 310 37002
marianna.kajantie(a)hel.fi

Postiosoite

PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin

+358 9 310 13702

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

IBAN FI06 8000 1200
0626 37

Alvno

FI02012566

Asia tulee käsitellä 4.8.2015

§ 263

**Ympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
kaupunginvaltuutettu Jukka Relanderin ym. valtuustoaloitteesta
koskien Vanhankaupunginkosken länsihaaran padon purkamista**

HEL 2014-012194 T 00 00 03

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon.

Vanhankaupunginkosken alueella tehtävillä muutostöillä voi olla huomattavia vaikutuksia alueen vesiolosuhteisiin ja muuhun luontoon, maisemaan, alueen käyttöön sekä rakennettuun ympäristöön. Näitä asioita on selvitettävä ennen mahdollista päätöstä padon purkamisesta tai muista kalojen nousuun vaikuttavista kunnostustoimista.

Valtioneuvoston asetuksessa vesitalousasioista (1560/2011) on täsmälliset ohjeet siitä, mitä selvityksiä ja suunnitelmia on tehtävä vesitaloushankkeita varten. Tässä lausunnossa selvityksiä käsitellään pääpiirteissään Vanhankaupunginkosken ja Vantaanjoen olosuhteita painottaen.

Ympäristölautakunnan mielestä Vanhankaupunginkoskella kalojen nousuun vaikuttavien toimenpiteiden hyötyjä ja haittoja tulisi arvioida esimerkiksi ympäristövaikutusten arviontimenettelyn kaltaisella hankevaihtoehtojen vertailulla. Näin saataisiin kattavaa ja vertailukelpoista tietoa päätöksentekoa varten. Kunnostuksia varten tulisi selvittää niin tarkasti kuin mahdollista, millainen alue oli ennen ihmisen vaikutusta. Alkuperäisen luonnontilan tulisi olla kunnostustöiden lähtökohtana. Vaikka aluetta ei pystyttäisi enää palauttamaan alkuperäisen kaltaiseksi, kunnostussuunnitelmia laadittaessa tulisi kunnioittaa alkuperäistä tilaa.

Vanhankaupunginkoskeaa kunnostettaessa hankevaihtoehtoina tai vaihtoehtoyhdistelmien osina tulisi tarkastella esimerkiksi seuraavia:

- ennallistetaan alue mahdollisimman paljon alkuperäisen kaltaiseksi,
- säilytetään nykyinen tilanne, jolloin voimakkaat nousijat, kuten lohet ja meritaimenet pääsevät nousemaan jokeen,
- estetään veden virtaus padon yli ja turbiinin kautta länsihaarasta mereen, jolloin kalojen nousu nopeutuu ja vahingoittuminen vähenee tai estyy,
- kunnostetaan itähaara mahdollisimman monen kalalajin nousuun

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

sopivaksi,

- puretaan pato ja rakennetaan mahdollisimman monen kalalajin nousuun sopiva kalatie länsihaaran kohdalle,
- muita teknisiä järjestelyitä mahdollistaa kalojen nousu Vantaanjokeen, estää kalojen tuhoutumista voimalarakenteissa tai järjestää joen veden juokсутusta alueella.

Vantaanjoki on liitetty Natura 2000-verkostoon, sillä alueella esiintyy vuollejokisimpukkaa ja saukkoa. Koska joillakin Vanhankaupunginkoskella tehtävillä toimenpiteillä on todennäköisesti merkittäviä haitallisia vaikutuksia näihin lajeihin, on tehtävä Natura-vaikutusten arviointi. Hankkeella voi olla vaikutuksia myös lähellä sijaitsevan Vanhankaupunginlahden lintuvesi –Natura 2000 –alueen luontotyyppeihin tai lintuihin, joten tarpeen vaatiessa Natura-arviointi on tehtävä myös niiden osalta.

Suojeltu pato

Helsinki perustettiin Vanhankaupunginkosken alueelle vuonna 1550. Sekä Vantaanjoen itä- että länsihaarassa on käytetty hyväksi vesivoimaa vuosisatojen ajan. Nykyiset länsihaaran pato ja turbiini otettiin käyttöön 1876. Pato ympäröivine rakennuksineen muodostaa Vantaanjokisuun vesi- ja viemärlaitokset –nimisen kokonaisuuden, joka on valtakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö. Voimassa olevassa asemakaavassa padosta sanotaan: ”Suojeltava alueen osa, jolla olevat pato- ja siltarakenteet tulee säilyttää tai tarvittaessa uusita siten, että ympäristön historiallinen arvo säilyy”. Patoa ympäröivät maa-alueet ovat muinaismuistoaluetta.

Hankevaihtoehtoja varten tarvittavat selvitykset

Kunnostamisen päämäärä

Jotta Vanhankaupunginkosken alue voitaisiin ennallistaa, on selvitettävä, millainen alue oli luonnontilaisena ennen ihmisen aiheuttamia vaikutuksia. Tätä lausuntoa varten on tutkittu kuvia ja karttoja, joista vanhimmat ovat 1600-luvulta ja nuorimmat 1900-luvun alusta.

Useimmissa vanhoissa kuvissa ja kartoissa länsihaaran koski on piirretty lyhyeksi ja putousmaiseksi, vain muutamien kymmenien metrien pituiseksi. Pisimmäksi koskialue on piirretty eräässä vuoden 1738 kartassa, jossa koski on alle 100 metrin mittainen, Kuninkaankartanonsaarta lyhyempi. Samassa kartassa Vantaanjokea kuvataan voimakkaasti virtaavaksi joeksi, joka suualueellaan jakautuu kahteen haaraan. Haarojen rannat ovat kallioiset, ja molemmissa

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

haaroissa on vesivoimaa käyttävä mylly. Vanhoista piirroksista ja maalauksista voi päätellä, että todennäköisesti sekä länsi- että itähaarassa on aikoinaan ollut niin korkea koski tai voimakas virtaus, että se on muodostanut nousuesteen kaloille. On mahdollista, että vain voimakkaat nousijat ovat päässeet jokeen. Viimeistään 1800-luvun alkuvuosikymmeninä länsihaarassa oli pato, jonka pudotuskorkeus oli useita metrejä.

Monissa vanhoissa kartoissa itähaara on piirretty paikoin hyvin kapeaksi. Ilmeisesti viimeistään 1800-1900 –lukujen vaihteessa itähaaran kallioita räjäytettiin uoman leventämiseksi.

Kalastusta koskevan kirjallisuuden mukaan Vantaanjoki oli keskiajalla hyvä lohijoki. Joelta ja Vanhankaupunginlahdelta on pyydetty myös nahkiaista 1700-luvulla.

Vanhankaupunginkosken alkuperäisen tilan selvittäminen tarkemmin vaatii historiallisten lähteiden, kuten karttojen, kuvien ja kalastusta koskevien asiakirjojen tutkimista. Aluetta kunnostettaessa tulee ratkaista, palautetaanko alue alkuperäiseen luonnontilaan (niin pitkälle, kuin se nykyään on enää mahdollista) vai rakennetaanko paikalle mahdollisimman monen kalalajin nousuun sopiva keinotekoinen uoma, vaikka se ei olisi alueen alkuperäinen tilanne.

Kunnostusten vaatimat toimenpiteet

Vanhankaupunginkoskella mahdollisesti toteutettavat eri hankevaihtoehdot vaativat erilaisia selvityksiä toteutuakseen. Mittavimmat selvitykset vaatii padon purkaminen, jolla on myös suurimmat ympäristövaikutukset.

Selvitysten tekeminen tapahtuu vaiheittain. Aluksi on tutkittava, millaisia toimenpiteitä eri hankevaihtoehtojen toteuttaminen käytännössä vaatii, onko toimenpiteiden toteuttaminen alueella mahdollista ja millaisiksi olosuhteet toimenpiteiden seurauksena muodostuvat. Kun tiedetään, millaisia esimerkiksi alueen vesiuomista tulee, voidaan mallintaa veden kulkua alueella. Kun voidaan ennustaa veden virtaamaa ja korkeutta, voidaan arvioida niiden vaikutuksia muuhun luontoon ja ihmisen toimintaan.

Vanhankaupunginkoskella tehtävillä toimenpiteillä on sekä välittömiä että ajan myötä ilmeneviä seurauksia joen suualueella laajemmalla alueella, joten toimenpiteiden vaikutuksia on tutkittava koskialueen lisäksi myös muualla Vantaanjossa.

Ranta-alueiden muutokset

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvnro FI02012566

Vesi tukee rantojen maaperää, rakennuksia ja rakenteita. Veden korkeuden muuttuessa rantojen kantavuus saattaa muuttua, jolloin voi syntyä sortumia ja aiheutua turvallisuusriskejä. Esim. padon kohdalla veden pinta laskee todennäköisesti useita metrejä. Kantavuuden muuttuessa on selvittävää, missä määrin ja kuinka pitkällä matkalla joudutaan tukemaan rantatörmä, rakennuksia ja rakenteita, kuten siltoja.

Veden pinnan muutoksilla ja sortumilla voi olla vaikutusta myös ranta-alueilla sijaitsevaan kunnallistekniikkaan. Esim. jokeen laskevien hulevesiputkien linjauksia joudutaan mahdollisesti muuttamaan ja putkia pidentämään veden pinnan laskiessa. On selvittävää myös ranta-alueiden maisemaan ja luontoon aiheutuvien muutosten laatu ja mahdolliset haitat tai hyödyt.

Alueen kalasto ja kalastusmahdollisuudet

Vanhankaupunginkosken itähaaraan on kunnostettu kalatie, jota pitkin vain vahvimmat kalat pääsevät nousemaan Vantaanjokeen. Koskialueen läpi kulkee poikasvaiheessa tai lisääntymisvaelluksella mm. meritaimen (äärimmäisen uhanalainen), lohi (vaarantunut), ankerias (erittäin uhanalainen) ja nahkiainen (silmälläpidettävä). Näistä ainoastaan nahkiainen on Vantaanjoen alkuperäistä kantaa. Muut kannat on kotiutettu istuttamalla Vantaanjokeen alun perin muista joista peräisin olevia kalakantoja. Meressä Vantaanjoen suulla kutee nykyään myös vaellussiika (erittäin uhanalainen), joka olisi todennäköisesti kotiutettavissa jokeen, jos se pystyisi nousemaan.

Vanhankaupunginkosken alueen nykyisestä kalastosta ja kalojen liikkumisesta on puutteelliset tiedot. Vuoden 2014 tutkimusten mukaan lohi ja meritaimen nousevat jokeen hyvin itähaaraa pitkin. Asiantuntija-arvion mukaan myös nahkiainen saattaa vaivoin nousta. Ennen kuin kunnostuksia aletaan tehdä, tulee selvittää, mitä kalalajeja alueella liikkuu ja missä määrin ne nykyisin nousevat jokeen ja pääsevät joesta mereen. On myös arvioitava, millä tavoin eri hankevaihtoehdot parantavat eri kalalajien liikkumista ja estävät vahingoittumista.

Kalastuslain mukaan kalatiessä sekä kahdensadan metrin matkalla sen ylä- ja alapuolella on kaikenlainen kalastaminen kielletty. Kalastusta ei saa myöskään harjoittaa voima- ja muuhun laitokseen vettä johtavassa kanavassa eikä sadan metrin matkalla padon alapuolella. Kalastuslain tarkoituksena on turvata kalojen pääsy lisääntymisvesilleen. Nykyisin kalastus Vanhankaupunginkosken kalatien ja padon läheisyydessä on sallittu Ely-keskuksen poikkeusluvalla. Erityisesti, jos Vanhankaupunginkosken alueelle rakennetaan uusi kalatie, tulee tarkastella kalastusta uudelleen, jotta lain hengen mukainen kalojen

nousu lisääntymään olisi mahdollista. Mikäli todetaan, että kalastus kalatiellä ja sen lähellä ei ole mahdollista, kalastusmahdollisuuksia tulee järjestää muualle Vantaanjoen varteen sekä merialueelle. Tulee kuitenkin muistaa, että Vanhankaupunginlahden lintuvesi –Natura 2000 –alueella kalastus on kielletty.

Sedimentit ja niiden liikkuminen

Vuosikymmenien ja -satojen aikana joen mukana on kulkeutunut sedimenttiä, jota on kasautunut jokeen padon yläpuolelle sekä mereen jokisuun edustalle. Sedimenttien määrä ja laatu tulee selvittää. Sedimentit saattavat sisältää haitallisia aineita, jotka on mahdollisesti käsiteltävä. Sedimenttien tutkiminen myös Vanhankaupunginlahdella on oleellista, sillä muuttuvat virtaukset saattavat saada pohjaan aiemmin kerääntyneet sedimentit liikkeelle.

Vuollejokisimpukan ja saukon elinolosuhteet

Vantaanjoella esiintyy vuollejokisimpukkaa ja saukkoa. Molemmat lajit ovat luontodirektiivin liitteen IV lajeja, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty. Vuollejokisimpukka on Suomessa uhanalainen ja rauhoitettu luonnonsuojelulain nojalla ja saukko rauhoitettu metsästyslain nojalla. Alueella tehtävät kunnostustyöt edellyttävät ehdottomasti, että vaikutukset vuollejokisimpukkaan ja saukkoon selvitetään.

Vantaanjoessa elää Euroopan mittakaavassa merkittävä, noin kolmen miljoonan yksilön suuruinen vuollejokisimpukkakanta. Patoa lähimpänä elävät populaatiot ovat noin 500 m päässä padosta heti Lahdenväylän pohjoispuolella. Yksittäisiä yksilöitä on myös lähempänä patoa. Jos selvityksissä todetaan, että vuollejokisimpukoita voidaan siirtää kunnostettavilta alueilta pois, patoa lähimpänä olevat simpukat joudutaan etsimään sukeltamalla ja siirtämään uusille elinalueille muualle jokeen. Mikäli vedenpinta kunnostustöiden seurauksena laskee hyvin maltillisesti, esim. 2 cm / vrk, kauempana koskialueesta olevat simpukat pääsevät itse liikkuen turvaan. Tulee huomioida, että rakennustöiden aikaisilla toimilla, kuten työkoneiden ajamisella ja hiekan ja soran levittämisellä, voi olla haitallinen vaikutus simpukoihin. Simpukoiden siirron onnistumista tulee seurata.

Sosiaaliset, kulttuuriset ja matkailuun liittyvät vaikutukset

On selvittävä hankkeen aiheuttamat muutokset joen varren asukkaiden ja kauempaa alueelle tulevien matkailijoiden mahdollisuuksiin käyttää luonnon virkistyspalveluita. Tällaisia ovat esim. melonta-, kalastus- ja ulkoilumahdollisuudet ja niiden

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

muuttuminen. Ympäristökeskukseen tulleiden yhteydenottojen mukaan ihmisillä on hyvin erilaisia näkemyksiä alueen kehittämisestä. Jopa kala- ja kalastusalan harrastajilla ja asiantuntijoilla on erilaisia näkökantoja.

Pikkukosken pohjapadon rakentaminen

Pohjapadon rakentamista Pikkukosken uimalan ympärille tulee tarkastella alueen muun suunnittelun sekä Natura- ja vesilupaan liittyvän arvioinnin yhteydessä.

Arviointia tehdessä on huomioitava padon vaikutukset vuollejokisimpukan ja saukon esiintymiin. Tulee myös tutkia padon vaikutus kalastoon sekä selvittää, riittääkö vettä padon alapuolelle pienen virtaaman aikana. Maisemallisesti huomioitavaa on, että matalan veden aikana patorakenteet erottuisivat maisemassa. Veden laatuun patoaltaassa tulee kiinnittää huomiota terveyssyistä. Tulee myös arvioida padon vaikutukset muuhun virkistyskäyttöön, kuten melontaan ja kalastukseen.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arviointi

Vanhankaupunginkoskella mahdollisesti toteutettavilla muutostöillä voi olla laajoja vaikutuksia luontoon ja eri käyttäjäryhmiin. Eri hankevaihtoehtojen yhteiskunnallista kannattavuutta tulisi vertailla kustannus-hyöty –analyysin avulla. Analyysin avulla voidaan selvittää, mikä hankevaihtoehdoista on kannattavin toteuttaa, kun tarkastellaan pitkän aikavälin kokonaisvaikutuksia. Hanke on kannattava toteuttaa, jos sen yhteiskunnalliset kokonaishyödyt ovat kustannuksia suuremmat.

Kustannus-hyöty –analyysissä määritetään hankkeiden nettonykyarvot, joissa huomioidaan hankkeiden kaikki odotettavissa olevat hyödyt ja kustannukset. Myös ne vaikutukset, joilla ei ole markkina-arvoa, pyritään arvottamaan rahamääräisin mittarein. Näitä vaikutuksia ovat esimerkiksi virkistysmahdollisuudet. Kustannus-hyöty –analyysin toteuttaminen edellyttää useita taustaselvityksiä, ja analyysiä varten voidaan tehdä myös uusia, esim. arvottamista koskevia tutkimuksia.

Selvitysten tekemiseen kuluva aika ja hinta

Padon purkamisen eli laajimman hankevaihtoehdon mukaisten kaikkien selvitysten tekemiseen kuluu todennäköisesti ainakin kaksi vuotta, mutta mahdollisesti pitempäänkin. Kaikkien selvitysten ja suunnitelmien hinta nousee satoihin tuhansiin euroihin. Hintaan vaikuttaa, mitä lopulta päädytään selvittämään ja kuinka laajalla alueella selvityksiä tehdään sekä mitä tietoa on jo valmiina ja mitä joudutaan hankkimaan.

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Hankeluvan hakeminen

Vesilain mukaan vesitaloushankkeisiin tarvitaan lupa, jos hanke voi muuttaa mm. vesistön asemaa, syvyyttä, vedenkorkeutta, virtaamaa, rantaa tai vesiympäristöä. Hanke ei saa myöskään loukata yleistä tai yksityistä etua tai edun on oltava huomattava menetyksiin nähden.

Mahdollisen luvan Vanhankaupunginkosken vesitaloushankkeille myöntää Etelä-Suomen aluehallintovirasto. Lupahakemukseen tulee liittää hallituksen asetuksen vesitalousasioista (1560/2011) mukaiset selvitykset ja suunnitelmat.

Valitusoikeus

Vesilain mukaiseen päätökseen voi hakea muutosta mm.

- asianosainen,
- rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät,
- vesitaloushankkeen sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella hankkeen ympäristövaikutukset ilmenevät ja
- valtion valvontaviranomainen sekä hankkeen sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Käsittely

Vastaehdotus:

Timo Pyhälä: Kappaleeksi 5:

Vanhankaupunginkoskea kunnostettaessa hankevaihtoehtoina tai vaihtoehtoyhdistelmien osina tulisi tarkastella esimerkiksi seuraavia:

Kannattaja: Tuula Palaste-Eerola

Vastaehdotus:

Timo Pyhälä: Kappaleen 6 loppuun uutena listan kohtana:

- muita teknisiä järjestelyitä mahdollistaa kalojen nousu Vantaanjokeen, estää kalojen tuhoutumista voimalarakenteissa tai järjestää joen veden juoksualueella

Kannattaja: Tuula Palaste-Eerola

Ympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä vastaehdotukset.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Lisätiedot

Hanna Seitapuro, vs. kaupunkiekologi, puhelin: +358 9 310 32062
hanna.seitapuro(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Ympäristölautakunta antaa seuraavan lausunnon.

Vanhankaupunginkosken alueella tehtävillä muutostöillä voi olla huomattavia vaikutuksia alueen vesiolosuhteisiin ja muuhun luontoon, maisemaan, alueen käyttöön sekä rakennettuun ympäristöön. Näitä asioita on selvitettävä ennen mahdollista päätöstä padon purkamisesta tai muista kalojen nousuun vaikuttavista kunnostustoimista.

Valtioneuvoston asetuksessa vesitalousasioista (1560/2011) on täsmälliset ohjeet siitä, mitä selvityksiä ja suunnitelmia on tehtävä vesitaloushankkeita varten. Tässä lausunnossa selvityksiä käsitellään pääpiirteissään Vanhankaupunginkosken ja Vantaanjoen olosuhteita painottaen.

Ympäristölautakunnan mielestä Vanhankaupunginkoskella kalojen nousuun vaikuttavien toimenpiteiden hyötyjä ja haittoja tulisi arvioida esimerkiksi ympäristövaikutusten arviointimenettelyn kaltaisella hankevaihtoehtojen vertailulla. Näin saataisiin kattavaa ja vertailukelpoista tietoa päätöksentekoa varten. Kunnostuksia varten tulisi selvittää niin tarkasti kuin mahdollista, millainen alue oli ennen ihmisen vaikutusta. Alkuperäisen luonnontilan tulisi olla kunnostustöiden lähtökohtana. Vaikka aluetta ei pystyttäisi enää palauttamaan alkuperäisen kaltaiseksi, kunnostussuunnitelmia laadittaessa tulisi kunnioittaa alkuperäistä tilaa.

Vanhankaupunginkoskea kunnostettaessa hankevaihtoehtoina tulisi tarkastella esimerkiksi seuraavia:

- ennallistetaan alue mahdollisimman paljon alkuperäisen kaltaiseksi,
- säilytetään nykyinen tilanne, jolloin voimakkaat nousijat, kuten lohet ja meritaimenet pääsevät nousemaan jokeen,
- estetään veden virtaus padon yli ja turbiinin kautta länsihaarasta mereen, jolloin kalojen nousu nopeutuu ja vahingoittuminen vähenee tai estyy,
- kunnostetaan itähaara mahdollisimman monen kalalajin nousuun sopivaksi,

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

- puretaan pato ja rakennetaan mahdollisimman monen kalalajin nousuun sopiva kalatie länsihaaran kohdalle.

Vantaanjoki on liitetty Natura 2000-verkostoon, sillä alueella esiintyy vuollejokisimpukkaa ja saukkoa. Koska joillakin Vanhankaupunginkoskella tehtävillä toimenpiteillä on todennäköisesti merkittäviä haitallisia vaikutuksia näihin lajeihin, on tehtävä Natura-vaikutusten arviointi. Hankkeella voi olla vaikutuksia myös lähellä sijaitsevan Vanhankaupunginlahden lintuvesi –Natura 2000 –alueen luontotyypeihin tai lintuihin, joten tarpeen vaatiessa Natura-arviointi on tehtävä myös niiden osalta.

Suojeltu pato

Helsinki perustettiin Vanhankaupunginkosken alueelle vuonna 1550. Sekä Vantaanjoen itä- että länsihaarassa on käytetty hyväksi vesivoimaa vuosisatojen ajan. Nykyiset länsihaaran pato ja turbiini otettiin käyttöön 1876. Pato ympäröivine rakennuksineen muodostaa Vantaanjokisuun vesi- ja viemärlaitokset –nimisen kokonaisuuden, joka on valtakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö. Voimassa olevassa asemakaavassa padosta sanotaan: ”Suojeltava alueen osa, jolla olevat pato- ja siltarakenteet tulee säilyttää tai tarvittaessa uusia siten, että ympäristön historiallinen arvo säilyy”. Patoa ympäröivät maa-alueet ovat muinaismuistoaluetta.

Hankevaihtoehtoja varten tarvittavat selvitykset

Kunnostamisen päämäärä

Jotta Vanhankaupunginkosken alue voitaisiin ennallistaa, on selvitettävä, millainen alue oli luonnontilaisena ennen ihmisen aiheuttamia vaikutuksia. Tätä lausuntoa varten on tutkittu kuvia ja karttoja, joista vanhimmat ovat 1600-luvulta ja nuorimmat 1900-luvun alusta.

Useimmissa vanhoissa kuvissa ja kartoissa länsihaaran koski on piirretty lyhyeksi ja putousmaiseksi, vain muutamien kymmenien metrien pituiseksi. Pisimmäksi koskialue on piirretty eräissä vuoden 1738 kartassa, jossa koski on alle 100 metrin mittainen, Kuninkaankartanonsaarta lyhyempi. Samassa kartassa Vantaanjokea kuvataan voimakkaasti virtaavaksi joeksi, joka suualueellaan jakautuu kahteen haaraan. Haarojen rannat ovat kallioiset, ja molemmissa haaroissa on vesivoimaa käyttävä mylly. Vanhoista piirroksista ja maalauksista voi päätellä, että todennäköisesti sekä länsi- että itähaarassa on aikoinaan ollut niin korkea koski tai voimakas virtaus, että se on muodostanut nousuesteen kaloille. On mahdollista, että vain

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

voimakkaat nousijat ovat päässeet jokeen. Viimeistään 1800-luvun alkuvuosikymmeninä länsihaarassa oli pato, jonka pudotuskorkeus oli useita metrejä.

Monissa vanhoissa kartoissa itähaara on piirretty paikoin hyvin kapeaksi. Ilmeisesti viimeistään 1800-1900 –lukujen vaihteessa itähaaran kallioita räjäytettiin uoman leventämiseksi.

Kalastusta koskevan kirjallisuuden mukaan Vantaanjoki oli keskiajalla hyvä lohijoki. Joelta ja Vanhankaupunginlahdelta on pyydetty myös nahkiaista 1700-luvulla.

Vanhankaupunginkosken alkuperäisen tilan selvittäminen tarkemmin vaatii historiallisten lähteiden, kuten karttojen, kuvien ja kalastusta koskevien asiakirjojen tutkimista. Aluetta kunnostettaessa tulee ratkaista, palautetaanko alue alkuperäiseen luonnontilaan (niin pitkälle, kuin se nykyään on enää mahdollista) vai rakennetaanko paikalle mahdollisimman monen kalalajin nousuun sopiva keinotekoinen uoma, vaikka se ei olisi alueen alkuperäinen tilanne.

Kunnostusten vaatimat toimenpiteet

Vanhankaupunginkoskella mahdollisesti toteutettavat eri hankevaihtoehdot vaativat erilaisia selvityksiä toteutuakseen. Mittavimmat selvitykset vaatii padon purkaminen, jolla on myös suurimmat ympäristövaikutukset.

Selvitysten tekeminen tapahtuu vaiheittain. Aluksi on tutkittava, millaisia toimenpiteitä eri hankevaihtoehdojen toteuttaminen käytännössä vaatii, onko toimenpiteiden toteuttaminen alueella mahdollista ja millaisiksi olosuhteet toimenpiteiden seurauksena muodostuvat. Kun tiedetään, millaisia esimerkiksi alueen vesiuomista tulee, voidaan mallintaa veden kulkua alueella. Kun voidaan ennustaa veden virtaamaa ja korkeutta, voidaan arvioida niiden vaikutuksia muuhun luontoon ja ihmisen toimintaan.

Vanhankaupunginkoskella tehtävillä toimenpiteillä on sekä välittömiä että ajan myötä ilmeneviä seurauksia joen suualueella laajemmalla alueella, joten toimenpiteiden vaikutuksia on tutkittava koskialueen lisäksi myös muualla Vantaanjoessa.

Ranta-alueiden muutokset

Vesi tukee rantojen maaperää, rakennuksia ja rakenteita. Veden korkeuden muuttuessa rantojen kantavuus saattaa muuttua, jolloin voi syntyä sortumia ja aiheutua turvallisuusriskejä. Esim. padon kohdalla veden pinta laskee todennäköisesti useita metrejä. Kantavuuden

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

muuttuessa on selvitettävä, missä määrin ja kuinka pitkällä matkalla joudutaan tukemaan rantatörmä, rakennuksia ja rakenteita, kuten siltoja.

Veden pinnan muutoksilla ja sortumilla voi olla vaikutusta myös ranta-alueilla sijaitsevaan kunnallistekniikkaan. Esim. jokeen laskevien hulevesiputkien linjauksia joudutaan mahdollisesti muuttamaan ja putkia pidentämään veden pinnan laskiessa. On selvitettävä myös ranta-alueiden maisemaan ja luontoon aiheutuvien muutosten laatu ja mahdolliset haitat tai hyödyt.

Alueen kalasto ja kalastusmahdollisuudet

Vanhankaupunginkosken itähaaraan on kunnostettu kalatie, jota pitkin vain vahvimmat kalat pääsevät nousemaan Vantaanjokeen. Koskialueen läpi kulkee poikasvaiheessa tai lisääntymisvaelluksella mm. meritaimen (äärimmäisen uhanalainen), lohi (vaarantunut), ankerias (erittäin uhanalainen) ja nahkiainen (silmälläpidettävä). Näistä ainoastaan nahkiainen on Vantaanjoen alkuperäistä kantaa. Muut kannat on kotiutettu istuttamalla Vantaanjokeen alun perin muista joista peräisin olevia kalakantoja. Meressä Vantaanjoen suulla kutee nykyään myös vaellussiika (erittäin uhanalainen), joka olisi todennäköisesti kotiutettavissa jokeen, jos se pystyisi nousemaan.

Vanhankaupunginkosken alueen nykyisestä kalastosta ja kalojen liikkumisesta on puutteelliset tiedot. Vuoden 2014 tutkimusten mukaan lohi ja meritaimen nousevat jokeen hyvin itähaaraa pitkin. Asiantuntija-arvion mukaan myös nahkiainen saattaa vaivoin nousta. Ennen kuin kunnostuksia aletaan tehdä, tulee selvittää, mitä kalalajeja alueella liikkuu ja missä määrin ne nykyisin nousevat jokeen ja pääsevät joesta mereen. On myös arvioitava, millä tavoin eri hankevaihtoehdot parantavat eri kalalajien liikkumista ja estävät vahingoittumista.

Kalastuslain mukaan kalatiessä sekä kahdensadan metrin matkalla sen ylä- ja alapuolella on kaikenlainen kalastaminen kielletty. Kalastusta ei saa myöskään harjoittaa voima- ja muuhun laitokseen vettä johtavassa kanavassa eikä sadan metrin matkalla padon alapuolella. Kalastuslain tarkoituksena on turvata kalojen pääsy lisääntymisvesilleen. Nykyisin kalastus Vanhankaupunginkosken kalatien ja padon läheisyydessä on sallittu Ely-keskuksen poikkeusluvalla. Erityisesti, jos Vanhankaupunginkosken alueelle rakennetaan uusi kalatie, tulee tarkastella kalastusta uudelleen, jotta lain hengen mukainen kalojen nousu lisääntymään olisi mahdollista. Mikäli todetaan, että kalastus kalatiellä ja sen lähellä ei ole mahdollista, kalastusmahdollisuuksia tulee järjestää muualle Vantaanjoen varteen sekä merialueelle. Tulee

kuitenkin muistaa, että Vanhankaupunginlahden lintuvesi –Natura 2000 –alueella kalastus on kielletty.

Sedimentit ja niiden liikkuminen

Vuosikymmenien ja -satojen aikana joen mukana on kulkeutunut sedimenttiä, jota on kasautunut jokeen padon yläpuolelle sekä mereen jokisuun edustalle. Sedimenttien määrä ja laatu tulee selvittää. Sedimentit saattavat sisältää haitallisia aineita, jotka on mahdollisesti käsiteltävä. Sedimenttien tutkiminen myös Vanhankaupunginlahdella on oleellista, sillä muuttuvat virtaukset saattavat saada pohjaan aiemmin kerääntyneet sedimentit liikkeelle.

Vuollejokisimpukan ja saukon elinot

Vantaanjoella esiintyy vuollejokisimpukkaa ja saukkoa. Molemmat lajit ovat luontodirektiivin liitteen IV lajeja, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty. Vuollejokisimpukka on Suomessa uhanalainen ja rauhoitettu luonnonsuojelulain nojalla ja saukko rauhoitettu metsästyslain nojalla. Alueella tehtävät kunnostustyöt edellyttävät ehdottomasti, että vaikutukset vuollejokisimpukkaan ja saukkoon selvitetään.

Vantaanjoessa elää Euroopan mittakaavassa merkittävä, noin kolmen miljoonan yksilön suuruinen vuollejokisimpukkakanta. Patoa lähimpänä elävät populaatiot ovat noin 500 m päässä padosta heti Lahdenväylän pohjoispuolella. Yksittäisiä yksilöitä on myös lähimpänä patoa. Jos selvityksissä todetaan, että vuollejokisimpukoita voidaan siirtää kunnostettavilta alueilta pois, patoa lähimpänä olevat simpukat joudutaan etsimään sukeltamalla ja siirtämään uusille elinalueille muualle jokeen. Mikäli vedenpinta kunnostustöiden seurauksena laskee hyvin maltillisesti, esim. 2 cm / vrk, kauempana koskialueesta olevat simpukat pääsevät itse liikkuen turvaan. Tulee huomioida, että rakennustöiden aikaisilla toimilla, kuten työkoneiden ajamisella ja hiekan ja soran levittämisellä, voi olla haitallinen vaikutus simpukoihin. Simpukoiden siirron onnistumista tulee seurata.

Sosiaaliset, kulttuuriset ja matkailuun liittyvät vaikutukset

On selvitettävä hankkeen aiheuttamat muutokset joen varren asukkaiden ja kauempaa alueelle tulevien matkailijoiden mahdollisuuksiin käyttää luonnon virkistyspalveluita. Tällaisia ovat esim. melonta-, kalastus- ja ulkoilumahdollisuudet ja niiden muuttuminen. Ympäristökeskukseen tulleiden yhteydenottojen mukaan ihmisillä on hyvin erilaisia näkemyksiä alueen kehittämisestä. Jopa

kala- ja kalastusalan harrastajilla ja asiantuntijoilla on erilaisia näkökantoja.

Pikkukosken pohjapadon rakentaminen

Pohjapadon rakentamista Pikkukosken uimalan ympärille tulee tarkastella alueen muun suunnittelun sekä Natura- ja vesilupaan liittyvän arvioinnin yhteydessä.

Arviointia tehdessä on huomioitava padon vaikutukset vuollejokisimpukan ja saukon esiintymiin. Tulee myös tutkia padon vaikutus kalastoon sekä selvittää, riittääkö vettä padon alapuolelle pienen virtaaman aikana. Maisemallisesti huomioitavaa on, että matalan veden aikana patorakenteet erottuisivat maisemassa. Veden laatuun patoaltaassa tulee kiinnittää huomiota terveyssyistä. Tulee myös arvioida padon vaikutukset muuhun virkistyskäyttöön, kuten melontaan ja kalastukseen.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arviointi

Vanhankaupunginkoskella mahdollisesti toteutettavilla muutostöillä voi olla laajoja vaikutuksia luontoon ja eri käyttäjäryhmiin. Eri hankevaihtoehtojen yhteiskunnallista kannattavuutta tulisi vertailla kustannus-hyöty –analyysin avulla. Analyysin avulla voidaan selvittää, mikä hankevaihtoehdoista on kannattavin toteuttaa, kun tarkastellaan pitkän aikavälin kokonaisvaikutuksia. Hanke on kannattava toteuttaa, jos sen yhteiskunnalliset kokonaishyödyt ovat kustannuksia suuremmat.

Kustannus-hyöty –analyysissä määritetään hankkeiden nettonykyarvot, joissa huomioidaan hankkeiden kaikki odotettavissa olevat hyödyt ja kustannukset. Myös ne vaikutukset, joilla ei ole markkina-arvoa, pyritään arvottamaan rahamääräisin mittarein. Näitä vaikutuksia ovat esimerkiksi virkistysmahdollisuudet. Kustannus-hyöty –analyysin toteuttaminen edellyttää useita taustaselvityksiä, ja analyysiä varten voidaan tehdä myös uusia, esim. arvottamista koskevia tutkimuksia.

Selvitysten tekemiseen kuluva aika ja hinta

Padon purkamisen eli laajimman hankevaihtoehdon mukaisten kaikkien selvitysten tekemiseen kuluu todennäköisesti ainakin kaksi vuotta, mutta mahdollisesti pitempäänkin. Kaikkien selvitysten ja suunnitelmien hinta nousee satoihin tuhansiin euroihin. Hintaan vaikuttaa, mitä lopulta päädytään selvittämään ja kuinka laajalla alueella selvityksiä tehdään sekä mitä tietoa on jo valmiina ja mitä joudutaan hankkimaan.

Hankeluvan hakeminen

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

Vesilain mukaan vesitaloushankkeisiin tarvitaan lupa, jos hanke voi muuttaa mm. vesistön asemaa, syvyyttä, vedenkorkeutta, virtaamaa, rantaa tai vesiympäristöä. Hanke ei saa myöskään loukata yleistä tai yksityistä etua tai edun on oltava huomattava menetyksiin nähden.

Mahdollisen luvan Vanhankaupunginkosken vesitaloushankkeille myöntää Etelä-Suomen aluehallintovirasto. Lupahakemukseen tulee liittää hallituksen asetuksen vesitalousasioista (1560/2011) mukaiset selvitykset ja suunnitelmat.

Valitusoikeus

Vesilain mukaiseen päätökseen voi hakea muutosta mm.

- asianosainen,
- rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät,
- vesitaloushankkeen sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella hankkeen ympäristövaikutukset ilmenevät ja
- valtion valvontaviranomainen sekä hankkeen sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuutettu Jukka Relander ja 48 muuta valtuutettua tekivät 8.10.2014 aloitteen Vanhankaupunginkosken länsihaaran padon purkamisesta. Aloitteen mukaan ”padosta ei ole mitään hyötyä, mutta siitä on paljon haittaa. Lohi ja taimen nousevat jokeen pitkin itähaaran kalaporrasta, mutta siika, vimpa, toutain ja muut särkikalat eivät pääse jokeen lainkaan ja joesta vaellukselle lähtevät ankeriaat menevät silpuksi turbiineissa. Lisäksi ilman patoa paikalla virtaisi useita satoja metrejä pitkä koski, joka olisi edelleen vapaana virratessaan ensiluokkaista habitaattia ja lisääntymisaluetta koskissa viihtyvillä kaloille, ja moninkertaistaisi sekä Vanhankaupunginkosken pituuden että sen virkistysarvon”. Aloitteessa esitetään, että länsihaaran sulkeva pato puretaan siten, että alueen museoarvolle koituisi haittaa mahdollisimman vähän.

Kaupunginhallitus palautti asian uudelleen valmisteltavaksi 20.5.2015. Päätöksessä pyydetään selvityksiä, joista ympäristölautakunta vastaa seuraaviin:

1. Selvitetään, mitä selvityksiä ja valmistelevia töitä padon purkaminen vaatisi.
2. Selvitetään padon purkamisen vaikutus joen kalastoon ja

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

vuollejokisimpukoihin.

3. Selvitetään, voidaanko Pikkukosken uimapaikka suojella luonnonmukaisella pohjapadolla.

4. Arvioidaan selvitysprosessin ja padon purkamisen kustannukset.

Lausuntoa selvityksistä pyydetään 7.8.2015 mennessä.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Hanna Seitapuro, vs. kaupunkiekologi, puhelin: +358 9 310 32062
hanna.seitapuro(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Yleisten töiden lautakunta 24.03.2015 § 144

Kaupunginhallitus 11.05.2015 § 495

HEL 2014-012194 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

11.05.2015 Palautettiin

Palautusehdotus:

Hannu Oskala: Palautetaan valmisteluun siten, että:

1. Selvitetään mitä selvityksiä ja valmistelevia töitä padon purkamisen vaatisi.
2. Selvitetään padon purkamisen vaikutus joen kalastoon ja vuollejokisimpukoihin.
3. Selvitetään voidaanko Pikkukosken uimapaikka suojella luonnonmukaisella pohjapadolla.
4. Arvioidaan selvitysprosessin ja padon purkamisen kustannukset.

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

5. Arvioidaan rakennussuojelupäätöksen purkamisen juridiset edellytykset ja valitusmahdollisuudet mahdolliseen purkupäätökseen.
6. Arvioidaan padon tulevien peruskorjausten kustannukset mikäli patoa ei pureta.
7. Selvitys rakennussuojelupäätöksen purkamisen juridisista edellytyksistä ja valitusmahdollisuuksista mahdolliseen purkupäätökseen.

Kannattaja: Pilvi Torsti

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

04.05.2015 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 14.04.2015 § 158

HEL 2014-012194 T 00 00 03

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon.

Padon historiaa

Vantaanjoen suualueen länsihaaran pato sijaitsee paikalla, jonne Helsinki perustettiin vuonna 1550. Noilta ajoilta lähtien alueella on käytetty vesivoimaa. Nykyinen pato ja turbiini ovat vuodelta 1876. Pato ympäröivine rakennuksineen muodostaa Vantaanjokisuun vesi- ja viemärilaitokset -nimisen kokonaisuuden, joka on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (rky) valtioneuvoston v. 2009 antaman päätöksen mukaan. Voimassa olevassa asemakaavassa padosta sanotaan: "Suojeltava alueen osa, jolla ovat pato- ja siltarakenteet tulee säilyttää tai tarvittaessa uusita siten, että ympäristön historiallinen arvo säilyy". Patoa ympäröivät maa-alueet ovat muinaismuistoaluetta.

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Pato ympäristöineen kertoo Helsingin menneisyydestä usean vuosisadan ajalta, ja sen kulttuurihistoriallinen merkitys on suuri.

Padon purkamisen vaikutuksia

Vantaanjoen suulle on muodostunut uusi ”vakaa” tila sen jälkeen, kun pato rakennettiin. Padon purkaminen muuttaa olosuhteita alueella. Patoa ei ole mahdollista purkaa ilman, että maisema oleellisesti muuttuu. Purkamiseen liittyy myös kantavuuteen, vedenpinnan korkeuden muutoksiin ja sedimentteihin liittyviä kysymyksiä, joihin nykyisen tiedon perusteella ei löydy vastauksia.

Jos pato puretaan, vedenpinta Vantaanjoessa laskee, ja nykyiset veden peittämät rannat jäävät osin paljaksi. Padon kohdalla vedenpinta laskee useita metrejä. Vesi saattaa tukea rantojen maaperää, rakennuksia ja rakenteita. Jos veden korkeus muuttuu, voi syntyä sortumia rannoille tai ongelmia rakennusten tai rakenteiden kantavuuden kanssa.

Muulla Suomessa toteutetuissa patojen purkamisissa patoa ei ole välttämättä purettu kokonaan. Todennäköisesti tämä olisi tilanne myös Vanhankaupunginkoskella. ”Ehkä noin puolet padosta voisi jäädä, mutta tarkempaan arvioon mitoitus täytyy laskea”, sanoo Uudenmaan Ely-keskuksen suunnittelija Harri Aulaskari (puhelinkeskustelut 9.2. ja 3.3.2015). Aulaskari on ollut suunnittelijana useissa koskikunnostushankkeissa, joiden yhteydessä on purettu myös patoja. ”Tarpeetonta rakenteiden purkamista tulee välttää kannattavuus- eli kustannussyistä. Ja myös historiallisista syistä”. Mikäli Vanhankaupunginkosken pato puretaan vain osittain, maisemaan jäävät vedestä kohoamaan useita metrejä korkeat patoseinämät.

Patoaltaaseen on vuosikymmenien kuluessa kertynyt veden mukana paikalle kulkeutunutta sedimenttiä. Padon purkaminen saa sedimentin lähtemään liikkeelle, jolloin se mataloittaa jo ennestäänkin matalaa Vanhankaupunginlahtea. Sedimentti saattaa myös sisältää haitallisia aineita, jolloin se on käsiteltävä asianmukaisesti.

Padon purkaminen lisää veden virtausta, jolloin vedenpinta laskee. Onnistuneella suunnittelulla voidaan vaikuttaa siihen, kuinka pitkällä matkalla laskua tapahtuu, mutta yllätykset ovat mahdollisia. Lisäksi Vantaanjoen veden korkeus vaihtelee luonnostaankin paljon. On mahdollista, että vedenkorkeus alenee Pitkäkoskella saakka. Lähempänä patoa vedenkorkeuden muutokset voivat vaikuttaa esim. Pikkukosken uimarannan käyttöön.

Itähaaran kunnostamisen haasteita

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Itähaaraa kunnostettaessa lähtökohdan tulee Aulaskarin (puhelinkeskustelu 5.3.2015) mukaan olla, että veden korkeus joessa ei muutu. Koskea suunniteltaessa on varmistettava, että virtaama on riittävä, jotta ei tule tulvariskiä. Itähaaraa kunnostettaessa ei ole kantavuuteen ja sedimentteihin liittyviä pulmia, joita padon purkamisessa tulee käsiteltäväksi.

Kustannukset

Esiselvitys alueen kunnostamisen eri vaihtoehtoista maksaa arviolta joitakin kymmeniä tuhansia euroja. Varsinaisten kunnostustöiden hinta on todennäköisesti useita satoja tuhansia. Hinta vaihtelee suuresti sen mukaan, millaisia asioita esiselvityksessä tulee ilmi, ja millaisia käytännön kunnostustöitä lopulta päädytään tekemään.

Kalojen vaeltaminen

Vantaanjokeen nousevista tai nousua yrittävistä kalalajeista ja niiden yksilömääristä tulee tehdä selvitys, sillä tietoa on niukasti ja hajanaisesti.

Tällä hetkellä Vantaanjoen itähaarassa on v. 2000 valmistunut tekokoski, jota pitkin vain vahvimmat kalat, kuten lohi, meritaimen ja hyvissä oloissa vimpa, pääsevät nousemaan Vantaanjokeen. Lisäksi jokeen pääsee ”vaivoin ehkä nahkiainen, koska se pystyy tarttumaan suullaan kiviin”, toteaa tutkija Ari Saura Luonnonvarakeskuksesta (puhelinkeskustelu 4.2.2015). Siika ja muut kalat eivät pääse jokeen.

”Vantaanjoella alkuperäiset vaelluskalakannat ovat lähes kokonaan hävinneet, koska nousu jokeen ei ole ollut mahdollista vuosikymmeniin. Myös veden likaantumisella on ollut vaikutusta asiaan. Viimeisen uhanalaisuusluokituksen (2010) mukaan Vantaanjoessa elää nykyisin uhanalaisia kalakantoja. Tällaisia ovat merivaelteinen taimen (äärimmäisen uhanalainen), paikallinen sisävesitaimen (erittäin uhanalainen), ankerias (erittäin uhanalainen), toutain (silmälläpidettävä) ja nahkiainen (silmälläpidettävä). Alkuperäisiä näistä ovat ainoastaan Vantaanjoen latvojen paikalliset taimenkannat sekä nahkiainen. Muut kalalajit tai -kannat ovat istutusten avulla Vantaanjokeen kotiutettuja”, Saura kirjoittaa sähköpostissa 9.3.2015.

Lohesta ja meritaimenesta on saatu muodostettua Vantaanjoessa lisääntyvät kannat istuttamalla alun perin muualta peräisin olevia kaloja jokeen. ”Myös vaellussiista ja muista vaelluskaloista olisi mahdollista saada muodostettua omat kannat Vantaanjokeen, jos kalat pääsisivät sinne. Nykyisin esim. vaellussiika ja toutain kutevat vain Vanhankaupunginkosken alaosassa, merenpinnan tasossa”, Saura

sanoo 4.2.2015. Varsinaisten vaelluskalojen lisäksi muutkin kalalajit hyötyvät vaellusmahdollisuudesta. Esimerkiksi ahven, hauki, särki, salakka, säyne ja vimpa nousevat jokiin ja puroihin kutemaan. "Vantaanjoella kaikki kalalajit voisivat hyödyntää vaellusmahdollisuutta. Lajien monimuotoisuuden kannalta on hyvä, että niillä on mahdollisuus vaeltaa ja käyttää erilaisia elinympäristöjä."

Vaikutukset Vanhankaupunginlahden lintuvesi-Natura 2000 -alueeseen

Todennäköisesti suurin riski Vanhankaupunginlahden lintuvesi-Natura 2000 -alueelle on länsihaaran padon purkamisen yhteydessä liikkeelle lähtevien sedimenttien kulkeutuminen alueelle. Mahdollisten tarkempien kunnostussuunnitelmien selvittyä vaikutukset Natura-alueeseen on arvioitava ja tehtävä tarvittavat selvitykset (LSL 65 §).

Vaikutukset vuollejokisimpukkaan

Vantaanjoessa elää Euroopan mittakaavassa merkittävä, n. 3 milj. yksilön suuruinen vuollejokisimpukkakanta. Vuollejokisimpukka on Suomessa uhanalainen ja rauhoitettu laji. Se on myös EU:n luontodirektiivin IV-liitteen laji, jonka yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ei saa hävittää tai heikentää (LSL 49 §, ks. myös Euroopan neuvoston direktiivi 92 / 43 / ETY, 12 artikla).

Vantaanjoen vuollejokisimpukoita tutkineen intendentti Ilmari Valovirran (puhelinkeskustelut 9. ja 18.2.2015) mukaan Vanhankaupunginkosken patoa lähinnä olevat populaatiot elävät heti Lahdenväylän pohjoispuolella reilun viidensadan metrin päässä padosta. Lisäksi yksittäisiä yksilöitä on ajautunut vielä lähemmäs patoa. Valovirran havaintojen mukaan vuollejokisimpukat elävät jokien syvimmissä ja parhaiten virtaavissa paikoissa. Tämä ominaisuus suojaa niitä mm. vedenpinnan korkeuden vaihteluilta. Muualla Suomessa vuollejokisimpukat ovat tutkimusten mukaan selvinneet hyvin siirtoistutuksista saman joen toiseen paikkaan.

Koskea kunnostettaessa on otettava huomioon, että vuollejokisimpukkaan saattavat vaikuttaa rakennustöiden aiheuttamat haitat, kuten hiekan ja soran levittäminen tai työkoneiden ajaminen.

Mikäli Vantaanjoella tulevaisuudessa tehdään kunnostustöitä, vaikutukset vuollejokisimpukkaan on ehdottomasti selvitettävä ja laadittava suunnitelma simpukoiden säilymiseksi.

Vaikutukset sauktoon

Saukko on vuollejokisimpukan tapaan luontodirektiivin liitteen IV laji, jota säännöllisesti tavataan Vanhankaupunginkoskella. Tarkempien

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

kunnostussuunnitelmien selvittyä on arvioitava toimenpiteiden vaikutukset saukoon.

Vantaanjoen Natura 2000 -alue

Euroopan komissio on 3.12.2014 tehnyt päätöksen, jonka mukaan Vantaanjoki liitetään Natura 2000 -verkostoon. Verkostoon liittämisen perusteina ovat vuollejokisimpukan ja saukon esiintyminen alueella. Natura-alueilla on toteutettava suojelutavoitteiden mukainen hoito mahdollisimman nopeasti ja viimeistään kuuden vuoden kuluessa siitä, kun komissio on hyväksynyt alueen (LSL 68 §). Koska suojelun perusteina ovat vuollejokisimpukka ja saukko, suojelu on ensisijaisesti toteutettava nämä lajit huomioiden. Viranomaisen ei voi myöskään hyväksyä sellaista hanketta, joka merkittävästi heikentää niitä luontoarvoja, joiden mukaan alue on sisällytetty tai tarkoitus sisällyttää Natura-verkostoon (LSL 66 §).

Vaikka Vanhankaupunginkoskella vuollejokisimpukka ja saukko ovat suojelun perusteina, kunnostamisen yhteydessä on todennäköisesti mahdollista sovittaa yhteen näiden lajien esiintyminen sekä kosken rakentaminen kalojen nousuun sopivaksi.

Vahingoittuneet ja kuolleet kalat

Nykyisin padon alapuolelle muodostunut suvanto estää tai hidastaa kalojen nousua. Padon yli virtava vesi saa kalat hyppimään patoseinämää vasten niiden yrittäessä nousua. "Kalat hakkaavat päätä seinään", sanoo Vanhankaupunginkosken Meri-infossa työskentelevä kalatalousneuvoja Sarianne Snellman (puhelin keskustelu 18.2.2015). Hyppimisen seurauksena monet kalat vahingoittuvat tai kuolevat. Suvantoon harhautuminen myös hidastaa kalojen nousua ennen kuin ne löytävät tiensä itähaaraan.

Joesta mereen palaavien ankerioiden tie voi päättyä voimalaitoksen turbiiniin. "Osa kaloista on solmussa tai sykkyrällä ihan kuin ne olisivat pyörineet turbiinissa ja sitten jossain vaiheessa irronneet", Snellman sanoo. Osalta kaloista "on mennyt nikama tai nikamat paikoiltaan", hän jatkaa kertoo, että selkä näyttää vinolta. "Ne olivat niin mössöinä kun vaan olla voi tultuaan myllyn kautta", hän lisää vielä sähköpostiviestissä 25.2.2015. Loukkaantuneita tai kuolleita kaloja on Snellmanin mukaan useita kymmeniä vuosittain.

Kalojen "alasvaellus on vielä haasteellisempää" kuin ylös vaeltaminen, Harri Aulaskari sanoo 5.3.2015. Hän toteaa, että ongelma on maailmanlaajuinen: kalateitä on tehty, jotta kalat pääsevät nousemaan

ylös, mutta kaikki alas pyrkivät eivät pääse perille, vaan tuhoutuvat voimalaitosten turbiineissa.

Eläinsuojelullisista syistä Vanhankaupunginkosken patoalue tulee kunnostaa siten, että kalat eivät vahingoitu tai kuole eikä vaellukselle nousu merkittävästi hidastu. Tämän tulee tapahtua riippumatta siitä, mihin ratkaisuun muussa alueen kunnostamisessa päädytään.

Koska padon purkaminen vaikuttaa merkittävästi joen virtaamiin ja vedenkorkeuteen ja sillä on muitakin vesistövaikutuksia, patorakennelmaa ei voi poistaa ilman vesilain mukaista lupaa. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että patorakennelman poistaminen ei merkittävästi loukkaa yleistä tai yksityistä etua. Poistamisesta johtuva edunmenetys on myös korvattava. Tällä hetkellä Helen käyttää museoitua voimalaitosta pienimuotoiseen sähkön tuotantoon. Lupaa on haettava Etelä-Suomen aluehallintovirastolta ja hakemukseen on liitettävä vesitalousasetuksen (1560/2011) mukaiset tarpeelliset selvitykset mm. vaikutusarviot virtaamiin, vedenkorkeuksiin, ranta-alueisiin, rakennuksiin ja rakennelmiin, vesivoimaan, vedenottoon, virkistyskäyttöön, vesistön tilaan, vesiluontotyyppeihin ja suojelualueisiin, rakennusperintöön.

Tiivistelmä

Ympäristölautakunta toteaa, että nykytiedon perusteella ei ole mahdollista tehdä päätöstä padon purkamisesta, vaan padon purkamisen vaikutukset pitää selvittää siten, että alueen luonto-, virkistys- ja kulttuuriarvot säilyvät.

Ympäristölautakunta esittää tehtäväksi lisäselvityksiä padon purkamisesta, itähaaran kunnostamisesta ja kalojen vahingoittumisen estämisestä eri keinoin.

Hyvällä suunnittelulla on varmistettava, että vaelluskalojen nousumahdollisuus Vantaanjokeen paranee selkeästi nykyisestä. Valmistelun yhteydessä tulee kuulla kaupunkilaisia ja asukasyhdistyksiä.

Käsittely

14.04.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Timo Pyhälähti: Kappaleiden 28, 29, 30 tilalle:

Ympäristölautakunta toteaa, että nykytiedon perusteella ei ole mahdollista tehdä päätöstä padon purkamisesta, vaan padon

purkamisen vaikutukset pitää selvittää siten, että alueen luonto-, virkistys- ja kulttuuriarvot säilyvät.

Ympäristölautakunta esittää tehtäväksi lisäselvityksiä padon purkamisesta, itähaaran kunnostamisesta ja kalojen vahingoittumisen estämisestä eri keinoin.

Hyvällä suunnittelulla on varmistettava, että vaelluskalojen nousumahdollisuus Vantaanjokeen paranee selkeästi nykyisestä. Valmistelun yhteydessä tulee kuulla kaupunkilaisia ja asukasyhdistyksiä.

24.03.2015 Pöydälle

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Hanna Seitapuro, vs. ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32062
hanna.seitapuro(a)hel.fi

Liikuntalautakunta 26.03.2015 § 68

HEL 2014-012194 T 00 00 03

Lausunto

Liikuntalautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Vantaanjokisuun länsihaaran padon purkamisen kokonaisvaikutukset tulee selvittää tarkasti. Etenkin Vantaanjokisuun länsihaaran padon purkamisen kalataloudelliset, -suojelulliset ja matkailuelinkeinolliset perusteiden tulee olla keskeisinä tekijöinä padon tulevaisuudesta päätettäessä.

Vantaanjokea on kunnostettu kalataloudellisin perustein 30 vuoden ajan. Joen pääuoma mereltä Riihimäen Erkylänjärveen on tehty vaelluskelpoiseksi taimenelle sekä lohelle poistamalla ja ohittamalla useita vaellusesteitä, kunnostamalla koskia ja istuttamalla vaelluskalojen poikasia. Tämän lisäksi lukuisia sivujokia sekä kymmeniä sivupuroja on kunnostettu ja kunnostetaan vuosittain vaelluskalojen kudulle suotuisiksi. Kunnostuksia ovat rahoittaneet mm. alueellinen kalatalousviranomaisen, kunnat, vapaaehtoisjärjestöt ja yritykset.

Postiosoite

PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin

+358 9 310 13702

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

IBAN FI06 8000 1200
0626 37

Alvno

FI02012566

Padon kohtalosta päätettäessä tulee huomioida myös se, että Euroopan unionin vesipuitedirektiivi velvoittaa palauttamaan vesistöt mahdollisimman luonnontilaisiksi. Luonnontilaisuuteen kuuluu oleellisesti myös jatkuvuus eli vesieliöstöjen esteetön pääsy jokea pitkin.

Siikojen ja särkikalojen nousu Vantaanjokeen

Vantaanjoen suualueelle istutetaan vuosittain 150 - 200 000 kesän vanhaa vaellussiikaa. Siikat palaavat jokisuuhun 3 - 5 vuoden kuluttua istutuksesta syys - marraskuussa. Siikojen ei ole todettu nousevan Vantaanjokeen, koska itäisen suuhaaran kalaporras on niille liian jyrkkä ja koska läntisessä haarassa sijaitseva pato estää osaltaan niiden nousun kokonaan.

Siikojen on jo vuosia kalastettu lippoamalla Vanhankaupunginkosken muureilta. Lippoaminen on erittäin suosittu kalastusmuoto ja saaliiksi saadaan vuosittain tuhansia siikojen lippoamalla saadut lohet ja taimenet on vapautettava.

Lippoamisen, kuten koko muunkin kalastusharrastuksen, sekä matkailuelinkeinolle koituvat vaikutukset tulee arvioida ennen päätöstä padon purusta.

Särkikaloista lähinnä vimpa ja toutain virtakutuisina yrittävät nousta Vantaanjokeen ja osa vimpoista siinä onnistuu. Toutainta esiintyy istutusten ansiosta runsaasti Vanhankaupunginlahdella ja -suvannossa. Toutain vaatii noustakseen loivempia virtoja kuin Vanhankaupungin itäkoskessa. Padon purkamisen vaikutukset näiden kalojen nousulle on selvitettävä ennen päätöstä padon purusta.

Muita loivemmasta nousukoskesta hyötyviä lajeja ovat mm. ankerias ja nahkiainen, joiden nousua ja istutuksia Vantaanjokeen pitää tutkia tavoitteena selvittää eri vaihtoehdot nousuesteiden poistamiseksi.

Helenin vesivoimalan vaikutukset

Vantaanjoen länsihaaran yhteydessä toimiva vesivoimala ja pato vaikuttavat kalojen nousuun joen virtaaman mukaan. Mitä enemmän vettä kalojen nousun aikaan länsihaaran kautta kulkee, sitä useampi kala ui virtausta vasten padolle. Tällöin kalat jäävät hyppimään patoa vasten ja kaikki yksilöt eivät löydä tietänsä itähaaralle. Kuolleita vesiturbiinien murskaamia ankeriaita on tavattu voimalan alta jo vuosia. Kyse on joistakin kymmenistä yksilöistä vuosittain. Ankeriaat ovat peräisin Tuusulanjärven ja Rusutjärven istutuksista.

Voimalaan liittyvä uusi ilmiö on Vantaanjoesta keväisin vaeltavat taimenenpoikaset, joista osa saattaa ankerioiden tavoin joutua voimalan turbiiniin. Kevään 2015 aikana, jolloin vaellus mereen tapahtuu, on tarkoitus selvittää alas laskeutuvien taimenenpoikasten määrää ja vaellusaikaa. Helenin kanssa on tarvittaessa neuvoteltava uusista voimalan käyttörajoituksista ennen päätöstä alueelle kohdistuvista laajemmista toimenpiteistä.

Padon purkamisen muista vaikutuksista

Padon rakentamisen jälkeisenä aikana on Vantaanjoen suvantomaiseen omaan saattanut kasautua sedimenttikerrostumia, jotka voivat sisältää jokivarren teollisuuden laskemien jätevesien myrkkyyjämiä. Ennen padon purkupäätöstä on tämäkin asia selvitettävä.

Pikkukosken uimaranta on lähellä jokisuuta. Padon purkaminen vapauttaisi Pikkukoskelle asti ulottuvan koskialueen. Täten padon purkamisella tulee olemaan vaikutuksia veden korkeuteen. Padon purkaminen ja veden korkeuden säätelymahdollisuudet esimerkiksi pohjapadoilla on selvitettävä, kuten myös vaikutukset melontaan sekä joen muuhun virkistyskäyttöön.

Kaupunki on tähän mennessä kohdistanut taloudellisia panoksia kosken itähaaran kunnostamiseen ja kalastuksen järjestelyyn alueella. Vanhankaupunginkosken ja suvannon kalastusalue on yksi Helsingin tärkeimmistä. Padon purkamisen vaikutukset koko kyseisen alueen kalastus-, lajiensuojelu- ja matkailuelinkeinolle on selvitettävä.

Käsittely

26.03.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Riku Ahola: Vastaehdotus: Ahola, Riku

Liikuntalautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Vantaanjokisuun länsihaaran padon purkamisen kokonaisvaikutukset tulee selvittää tarkasti. Etenkin Vantaanjokisuun länsihaaran padon purkamisen kalataloudelliset, -suojelliset ja matkailuelinkeinolliset perusteiden tulee olla keskeisinä tekijöinä padon tulevaisuudesta päätettäessä.

Postiosoite

PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin

+358 9 310 13702

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

IBAN FI06 8000 1200
0626 37

Alvno

FI02012566

Vantaanjokea on kunnostettu kalataloudellisin perustein 30 vuoden ajan. Joen pääuoma mereltä Riihimäen Erkylänjärveen on tehty vaelluskelpoiseksi taimenelle sekä lohelle poistamalla ja ohittamalla useita vaellusesteitä, kunnostamalla koskia ja istuttamalla vaelluskalojen poikasia. Tämän lisäksi lukuisia sivujokia sekä kymmeniä sivupuroja on kunnostettu ja kunnostetaan vuosittain vaelluskalojen kudulle suotuisiksi. Kunnostuksia ovat rahoittaneet mm. alueellinen kalatalousviranomaisen, kunnat, vapaaehtoisjärjestöt ja yritykset.

Padon kohtalosta päätettäessä tulee huomioida myös se, että Euroopan unionin vesipuitedirektiivi velvoittaa palauttamaan vesistöt mahdollisimman luonnontilaisiksi. Luonnontilaisuuteen kuuluu oleellisesti myös jatkuvuus eli vesiselöstöjen esteetön pääsy jokea pitkin.

Siikojen ja särkikalojen nousu Vantaanjokeen

Vantaanjoen suualueelle istutetaan vuosittain 150 - 200 000 kesän vanhaa vaellussiikaa. Siikat palaavat jokisuuhun 3 - 5 vuoden kuluttua istutuksesta syys - marraskuussa. Siikojen ei ole todettu nousevan Vantaanjokeen, koska itäisen suuhaaran kalaporras on niille liian jyrkkä ja koska läntisessä haarassa sijaitseva pato estää osaltaan niiden nousun kokonaan.

Siikojen on jo vuosia kalastettu lippoamalla Vanhankaupunginkosken muureilta. Lippoaminen on erittäin suosittu kalastusmuoto ja saaliiksi saadaan vuosittain tuhansia siikojen. Lippoamalla saadut lohet ja taimenet on vapautettava.

Lippoamisen, kuten koko muunkin kalastusharrastuksen, sekä matkailuelinkeinolle koituvat vaikutukset tulee arvioida ennen päätöstä padon purusta.

Särkikaloista lähinnä vimpa ja toutain virtakutuisina yrittävät nousta Vantaanjokeen ja osa vimpoista siinä onnistuukin. Toutainta esiintyy istutusten ansiosta runsaasti Vanhankaupunginlahdella ja -suvannossa. Toutain vaatii noustakseen loivempia virtoja kuin Vanhankaupungin itäkoskessa. Padon purkamisen vaikutukset näiden kalojen nousulle on selvitettävä ennen päätöstä padon purusta.

Muita loivemmasta nousukoskesta hyötyviä lajeja ovat mm. ankerias ja nahkiainen, joiden nousua ja istutuksia Vantaanjokeen pitää tutkia tavoitteena selvittää eri vaihtoehdot noususteiden poistamiseksi.

Helenin vesivoimalan vaikutukset

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Vantaanjoen länsihaaran yhteydessä toimiva vesivoimala ja pato vaikuttavat kalojen nousuun joen virtaaman mukaan. Mitä enemmän vettä kalojen nousun aikaan länsihaaran kautta kulkee, sitä useampi kala ui virtausta vasten padolle. Tällöin kalat jäävät hyppimään patoa vasten ja kaikki yksilöt eivät löydä tietänsä itähaaralle. Kuolleita vesiturbiinien murskaamia ankeriaita on tavattu voimalan alta jo vuosia. Kyse on joistakin kymmenistä yksilöistä vuosittain. Ankeriaat ovat peräisin Tuusulanjärven ja Rusutjärven istutuksista.

Voimalaan liittyvä uusi ilmiö on Vantaanjoesta keväisin vaeltavat taimenenpoikaset, joista osa saattaa ankerioiden tavoin joutua voimalan turbiiniin. Kevään 2015 aikana, jolloin vaellus mereen tapahtuu, on tarkoitus selvittää alas laskeutuvien taimenenpoikasten määrää ja vaellusaikaa. Helenin kanssa on tarvittaessa neuvoteltava uusista voimalan käyttörajoituksista ennen päätöstä alueelle kohdistuvista laajemmista toimenpiteistä.

Padon purkamisen muista vaikutuksista

Padon rakentamisen jälkeisenä aikana on Vantaanjoen suvantomaiseen omaan saattanut kasautua sedimenttikerrostumia, jotka voivat sisältää jokivarren teollisuuden laskemien jätevesien myrkkyjäämiä. Ennen padon purkupäätöstä on tämäkin asia selvitettävä.

Pikkukosken uimaranta on lähellä jokisuuta. Padon purkaminen vapauttaisi Pikkukoskelle asti ulottuvan koskialueen. Täten padon purkamisella tulee olemaan vaikutuksia veden korkeuteen. Padon purkaminen ja veden korkeuden säätelymahdollisuudet esimerkiksi pohjapadoilla on selvitettävä, kuten myös vaikutukset melontaan sekä joen muuhun virkistyskäyttöön.

Kaupunki on tähän mennessä kohdistanut taloudellisia panoksia kosken itähaaran kunnostamiseen ja kalastuksen järjestelyyn alueella. Vanhankaupunginkosken ja suvannon kalastusalue on yksi Helsingin tärkeimmistä. Padon purkamisen vaikutukset koko kyseisen alueen kalastus-, lajiensuojelu- ja matkailuelinkeinolle on selvitettävä.

Kannattajat: Seppo Lampela

Vastaehdotus:

Joonas Lyytinen: Aholan vastaesityksen mukaan, paitsi:

Lisätään ennen otsikkoa "Siikojen ja särkikalojen nousu Vantaanjokeen" lause:

Mikäli selvitysten nojalla ei padon purkamiselle löydy pakottavia esteitä, tulee pato purkaa.

Ja uusi kappale:

Kulttuurihistorialliset arvot

Mahdollinen padon purkaminen ei vaikuttaisi oleellisesti alueen kulttuurihistorialliseen miljööseen, koska sekä vesivoimalaitosrakennuksen ulkoasu sekä Kuninkaankartanon saaren rakennukset säilyisivät nykyisessä muodossaan. Padon purkamista selvitettäessä voidaan myös harkita osittaista ratkaisua, jossa patoon avataan vain aukko joen vapaata virtaamista varten jos se kulttuurihistoriallisista syistä katsotaan tarpeelliseksi.

Kannattajat: Sallamaari Muhonen

Vastaehdotus:

Riitta Hämäläinen-Bister: Vantaanjokisuun länsihaaran padon purkamisen aiheuttamat kokonaisvaikutukset tulee selvittää tarkasti. Erityisesti Vantaanjokisuun länsihaaran padon purkamisen kalataloudelliset- ja suojelulliset sekä elinkeinotoimintaan liittyvät selvitykset ja suojelupäätökset tulevat olla keskeisinä tekijöinä padon tulevaisuudesta päätettäessä.

Vantaanjokea on kunnostettu kalataloudellisin perustein 30 vuoden ajan. Joen pääuoma mereltä Riihimäen Erkylänjärveen on tehty vaelluskelpoiseksi poistamalla sekä ohittamalla useita vaellusesteitä, kunnostamalla koskia ja istuttamalla vaelluskalojen poikasia. Tämän lisäksi lukuisia sivujokia sekä kymmeniä sivupuroja on kunnostettu ja kunnostetaan vuosittain vaelluskalojen kudulle suotuisiksi. Kunnostuksia ovat rahoittaneet mm. alueellinen kalatalousviranomaisen, kunnat, vapaaehtoisjärjestöt ja yritykset.

Siikojen ja särkikalojen nousu Vantaanjokeen

Vantaanjoen sualueelle istutetaan vuosittain 150 - 200 000 kesänvanhaa vaellussiikaa. Siikat palaavat jokisuuhun 3 -5 vuoden kuluttua istutuksesta syys - marraskuussa. Siikojen ei ole todettu nousevan Vantaanjokeen, sillä itäisen suuhaaran kalaporras on niille liian jyrkkä ja läntisessä haarassa sijaitseva pato estää osaltaan niiden nousun kokonaan. Siikoja on jo vuosia kalastettu lippoamalla Vanhankaupunginkosken muureilta. Lippoaminen on erittäin suosittu kalastusmuoto ja saaliiksi saadaan vuosittain tuhansia siikoja. Lippoamalla saadut lohet ja taimenet on vapautettava. Lippoamisen, kuten koko muunkin kalastusharrastuksen sekä –matkailuelinkeinolle koituvat vaikutukset tulee arvioida ennen päätöstä padon purusta.

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Särkikaloista lähinnä vimpa ja toutain virtakutuisina yrittävät nousta Vantaanjokeen osan vimmoista onnistuessaakin. Toutainta esiintyy istutusten ansiosta runsaasti Vanhankaupunginlahdella ja -suvannossa. Toutain vaatii noustakseen loivempia virtoja kuin Vanhankaupungin itäkoskessa. Padon purkamisen vaikutukset näiden kalojen nousulle on selvitettävä ennen päätöstä padon purusta. Muita loivemmasta nousukoskesta hyötyviä lajeja ovat mm. ankerias ja nahkiainen, joiden nousua ja istutuksia Vantaanjokeen pitää tutkia lähtökohtana eri vaihtoehdot noususteiden poistamiseksi.

Helenin vesivoimalan vaikutukset

Vantaanjoen länsihaaran yhteydessä toimiva vesivoimala ja pato vaikuttavat kalojen nousuun joen virtaaman mukaan. Mitä enemmän vettä kalojen nousun aikaan länsihaaran kautta kulkee, sitä useampi kala ui virtausta vasten padolle. Tällöin kalat jäävät hyppimään patoa vasten ja kaikki yksilöt eivät löydä tietänsä itähaaralle. Kuolleita ankeriaita, vesiturbiinien murskaamana, on tavattu voimalan alta jo vuosia. Kyse on joistakin kymmenistä yksilöistä vuosittain. Ankeriaat ovat peräisin Tuusulanjärven ja Rusutjärven istutuksista.

Uutena asiana voimalan suhteen ovat Vantaanjoesta keväisin vaeltavat taimenenpoikaset, joista osa saattaa ankerioiden tavoin joutua voimalan turbiiniin. Kevään 2015 aikana on tarkoitus selvittää alas laskeutuvien taimenenpoikasten määrää ja aikaa, jolloin vaellus mereen tapahtuu. Helenin kanssa on tarvittaessa neuvoteltava uusista voimalan käyttörajoituksista ennen päätöstä alueelle kohdistuvista laajemmista toimenpiteistä.

Padon purkamisen muista vaikutuksista

Padon rakentamisen jälkeisenä aikana on Vantaanjoen suvantomaiseen omaan saattanut kasautua sedimenttikerrostumia, jotka voivat sisältää jokivarren teollisuuden laskemien jätevesien myrkkyyjämiä. Ennen padon purkupäätöstä myös tämä asia on selvitettävä.

Pikkukosken uimaranta on lähellä jokisuuta. Padon purkaminen vapauttaisi Pikkukoskelle asti ulottuvan koskialueen. Täten padon purkamisella saattaa olla vaikutuksia veden korkeuteen. Padon purkaminen ja veden korkeuden säätelymahdollisuudet esimerkiksi pohjapadoilla on selvitettävä, kuten myös vaikutukset melontaan sekä joen muuhun virkistyskäyttöön.

Voimalaitos rakennusten ja patomuriin liittyvät suojelupäätökset on myös ensisijaisia selvittämisasioita.

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Kaupunki on tähän mennessä kohdistanut taloudellisia panoksia kosken itähaaran kunnostamiseen ja kalastuksen järjestelyyn alueella. Vanhankaupunginkosken ja suvannon kalastusalue on yksi Helsingin tärkeimmistä. Padon purkamisen vaikutukset koko kyseisen alueen kalastus-, lajiensuojelu- ja matkailuelinkeinolle on selvitettävä

Kannattajat: Jukka Järvinen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Vastaehdotus: Ahola, Riku

Liikuntalautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon: Vantaanjokisuun länsihaaran padon purkamisen kokonaisvaikutukset tulee selvittää tarkasti. Etenkin Vantaanjokisuun länsihaaran padon purkamisen kalataloudelliset, -suojelliset ja matkailuelinkeinolliset perusteiden tulee olla keskeisinä tekijöinä padon tulevaisuudesta päätettäessä. Vantaanjokea on kunnostettu kalataloudellisin perustein 30 vuoden ajan. Joen pääuoma mereltä Riihimäen Erkylänjärveen on tehty vaelluskelpoiseksi taimenelle sekä lohelle poistamalla ja ohittamalla useita vaellusesteitä, kunnostamalla koskia ja istuttamalla vaelluskalojen poikasia. Tämän lisäksi lukuisia sivujokia sekä kymmeniä sivupuroja on kunnostettu ja kunnostetaan vuosittain vaelluskalojen kudulle suotuisiksi. Kunnostuksia ovat rahoittaneet mm. alueellinen kalatalousviranomainen, kunnat, vapaaehtoisjärjestöt ja yritykset. Padon kohtalosta päätettäessä tulee huomioida myös se, että Euroopan unionin vesipuitedirektiivi velvoittaa palauttamaan vesistöt mahdollisimman luonnontilaisiksi. Luonnontilaisuuteen kuuluu oleellisesti myös jatkuvuus eli vesiselöstyksen esteetön pääsy jokea pitkin. Siikojen ja särkikalojen nousu Vantaanjokeen Vantaanjoen suualueelle istutetaan vuosittain 150 - 200 000 kesän vanhaa vaellussiikaa. Siikat palaavat jokisuuhun 3 - 5 vuoden kuluttua istutuksesta syys - marraskuussa. Siikojen ei ole todettu nousevan Vantaanjokeen, koska itäisen suuhaaran kalaporras on niille liian jyrkkä ja koska läntisessä haarassa sijaitseva pato estää osaltaan niiden nousun kokonaan. Siikojen on jo vuosia kalastettu lippoamalla Vanhankaupunginkosken muureilta. Lippoaminen on erittäin suosittu kalastusmuoto ja saaliiksi saadaan vuosittain tuhansia siikojen. Lippoamalla saadut lohet ja taimenet on vapautettava. Lippoamisen, kuten koko muunkin kalastusharrastuksen, sekä matkailuelinkeinolle koituvat vaikutukset tulee arvioida ennen päätöstä padon purusta. Särkikaloista lähinnä vimpa ja toutain virtakutuisina yrittävät nousta Vantaanjokeen ja osa vimpoista siinä onnistuu. Toutainta esiintyy istutusten ansiosta runsaasti Vanhankaupunginlahdella ja -suvannossa. Toutain vaatii noustakseen loivempia virtoja kuin Vanhankaupungin itäkoskessa. Padon purkamisen vaikutukset näiden kalojen nousulle on

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

selvitettävä ennen päätöstä padon purusta. Muita loivemmasta nousukoskesta hyötyviä lajeja ovat mm. ankerias ja nahkiainen, joiden nousua ja istutuksia Vantaanjokeen pitää tutkia tavoitteena selvittää eri vaihtoehdot nousuesteiden poistamiseksi. Helenin vesivoimalan vaikutukset Vantaanjoen länsihaaran yhteydessä toimiva vesivoimala ja pato vaikuttavat kalojen nousuun joen virtaaman mukaan. Mitä enemmän vettä kalojen nousun aikaan länsihaaran kautta kulkee, sitä useampi kala ui virtausta vasten padolle. Tällöin kalat jäävät hyppimään patoa vasten ja kaikki yksilöt eivät löydä tietänsä itähaaralle. Kuolleita vesiturbiinien murskaamia ankeriaita on tavattu voimalan alta jo vuosia. Kyse on joistakin kymmenistä yksilöistä vuosittain. Ankeriaat ovat peräisin Tuusulanjärven ja Rusutjärven istutuksista. Voimalaan liittyvä uusi ilmiö on Vantaanjoesta keväisin vaeltavat taimenenpoikaset, joista osa saattaa ankerioiden tavoin joutua voimalan turbiiniin. Kevään 2015 aikana, jolloin vaellus mereen tapahtuu, on tarkoitus selvittää alas laskeutuvien taimenenpoikasten määrää ja vaellusaikaa. Helenin kanssa on tarvittaessa neuvoteltava uusista voimalan käyttörajoituksista ennen päätöstä alueelle kohdistuvista laajemmista toimenpiteistä.

Padon purkamisen muista vaikutuksista Padon rakentamisen jälkeisenä aikana on Vantaanjoen suvantomaiseen uomaan saattanut kasautua sedimenttikerrostumia, jotka voivat sisältää jokivarren teollisuuden laskemien jätevesien myrkkyyjämiä. Ennen padon purkupäätöstä on tämäkin asia selvitettävä. Pikkukosken uimaranta on lähellä jokisuuta. Padon purkaminen vapauttaisi Pikkukoskelle asti ulottuvan koskialueen. Täten padon purkamisella tulee olemaan vaikutuksia veden korkeuteen. Padon purkaminen ja veden korkeuden säätelymahdollisuudet esimerkiksi pohjapadoilla on selvitettävä, kuten myös vaikutukset melontaan sekä joen muuhun virkistyskäyttöön. Kaupunki on tähän mennessä kohdistanut taloudellisia panoksia kosken itähaaran kunnostamiseen ja kalastuksen järjestelyyn alueella. Vanhankaupunginkosken ja suvannon kalastusalue on yksi Helsingin tärkeimmistä. Padon purkamisen vaikutukset koko kyseisen alueen kalastus-, lajiensuojelu- ja matkailuelinkeinolle on selvitettävä.

El-ehdotus: Vastaehdotus: Lyytinen, Joonas

Aholan vastaesityksen mukaan, paitsi: Lisätään ennen otsikkoa "Siikojen ja särkikalojen nousu Vantaanjokeen" lause: Mikäli selvitysten nojalla ei padon purkamiselle löydy pakottavia esteitä, tulee pato purkaa. Ja uusi kappale: Kulttuurihistorialliset arvot Mahdollinen padon purkaminen ei vaikuttaisi oleellisesti alueen kulttuurihistorialliseen miljööseen, koska sekä vesivoimalaitosrakennuksen ulkoasu sekä Kuninkaankartanon saaren rakennukset säilyisivät nykyisessä muodossaan. Padon purkamista selvitettäessä voidaan myös harkita

osittaista ratkaisua, jossa patoon avataan vain aukko joen vapaata virtaamista varten jos se kulttuurihistoriallisista syistä katsotaan tarpeelliseksi.

Jaa-äännet: 7

Riku Ahola, Silja Borgarsdottir Sandelin, Heidi Ruhala, Riitta Hämäläinen-Bister, Jukka Järvinen, Heimo Laaksonen, Seppo Lampela

Ei-äännet: 2

Joonas Lyytinen, Sallamaari Muhonen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

2 äänestys

JAA-ehdotus: Vastaehdotus: Ahola, Riku

Liikuntalautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon: Vantaanjokisuun länsihaaran padon purkamisen kokonaisvaikutukset tulee selvittää tarkasti. Etenkin Vantaanjokisuun länsihaaran padon purkamisen kalataloudelliset, -suojelliset ja matkailuelinkeinolliset perusteiden tulee olla keskeisinä tekijöinä padon tulevaisuudesta päätettäessä. Vantaanjokea on kunnostettu kalataloudellisin perustein 30 vuoden ajan. Joen pääuoma mereltä Riihimäen Erkylänjärveen on tehty vaelluskelpoiseksi taimenelle sekä lohelle poistamalla ja ohittamalla useita vaellusesteitä, kunnostamalla koskia ja istuttamalla vaelluskalojen poikasia. Tämän lisäksi lukuisia sivujokia sekä kymmeniä sivupuroja on kunnostettu ja kunnostetaan vuosittain vaelluskalojen kudulle suotuisiksi. Kunnostuksia ovat rahoittaneet mm. alueellinen kalatalousviranomaisen, kunnat, vapaaehtoisjärjestöt ja yritykset. Padon kohtalosta päätettäessä tulee huomioida myös se, että Euroopan unionin vesipuitedirektiivi velvoittaa palauttamaan vesistöt mahdollisimman luonnontilaisiksi. Luonnontilaisuuteen kuuluu oleellisesti myös jatkuvuus eli vesiselöstöjen esteetön pääsy jokea pitkin. Siikojen ja särkikalojen nousu Vantaanjokeen Vantaanjoen suualueelle istutetaan vuosittain 150 - 200 000 kesän vanhaa vaellussiikaa. Siikat palaavat jokisuuhun 3 - 5 vuoden kuluttua istutuksesta syys - marraskuussa. Siikojen ei ole todettu nousevan Vantaanjokeen, koska itäisen suuhaaran kalaporras on niille liian jyrkkä ja koska läntisessä haarassa sijaitseva pato estää osaltaan niiden nousun kokonaan. Siikojen on jo vuosia kalastettu lippoamalla Vanhankaupunginkosken muureilta. Lippoaminen on erittäin suosittu kalastusmuoto ja saaliiksi saadaan vuosittain tuhansia siikojen.

Postiosoite

PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin

+358 9 310 13702

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

IBAN FI06 8000 1200
0626 37

Alvno

FI02012566

Lippoamalla saadut lohet ja taimenet on vapautettava. Lippoamisen, kuten koko muunkin kalastusharrastuksen, sekä matkailuelinkeinolle koituvat vaikutukset tulee arvioida ennen päätöstä padon purusta. Särkikaloista lähinnä vimpa ja toutain virtakutuisina yrittävät nousta Vantaanjokeen ja osa vimpoista siinä onnistuukin. Toutainta esiintyy istutusten ansiosta runsaasti Vanhankaupunginlahdella ja -suvannossa. Toutain vaatii noustakseen loivempia virtoja kuin Vanhankaupungin itäkoskessa. Padon purkamisen vaikutukset näiden kalojen nousulle on selvitettävä ennen päätöstä padon purusta. Muita loivemmasta nousukoskesta hyötyviä lajeja ovat mm. ankerias ja nahkiainen, joiden nousua ja istutuksia Vantaanjokeen pitää tutkia tavoitteena selvittää eri vaihtoehdot noususteiden poistamiseksi. Helenin vesivoimalan vaikutukset Vantaanjoen länsihaaran yhteydessä toimiva vesivoimala ja pato vaikuttavat kalojen nousuun joen virtaaman mukaan. Mitä enemmän vettä kalojen nousun aikaan länsihaaran kautta kulkee, sitä useampi kala ui virtausta vasten padolle. Tällöin kalat jäävät hyppimään patoa vasten ja kaikki yksilöt eivät löydä tietänsä itähaaralle. Kuolleita vesiturbiinien murskaamia ankeriaita on tavattu voimalan alta jo vuosia. Kyse on joistakin kymmenistä yksilöistä vuosittain. Ankeriaat ovat peräisin Tuusulanjärven ja Rusutjärven istutuksista. Voimalaan liittyvä uusi ilmiö on Vantaanjoesta keväisin vaeltavat taimenenpoikaset, joista osa saattaa ankerioiden tavoin joutua voimalan turbiiniin. Kevään 2015 aikana, jolloin vaellus mereen tapahtuu, on tarkoitus selvittää alas laskeutuvien taimenenpoikasten määrää ja vaellusaikaa. Helenin kanssa on tarvittaessa neuvoteltava uusista voimalan käyttörajoituksista ennen päätöstä alueelle kohdistuvista laajemmista toimenpiteistä. Padon purkamisen muista vaikutuksista Padon rakentamisen jälkeisenä aikana on Vantaanjoen suvantomaiseen uomaan saattanut kasautua sedimenttikerrostumia, jotka voivat sisältää jokivarren teollisuuden laskemien jätevesien myrkkyyjämiä. Ennen padon purkupäätöstä on tämäkin asia selvitettävä. Pikkukosken uimaranta on lähellä jokisuuta. Padon purkaminen vapauttaisi Pikkukoskelle asti ulottuvan koskialueen. Täten padon purkamisella tulee olemaan vaikutuksia veden korkeuteen. Padon purkaminen ja veden korkeuden säätelymahdollisuudet esimerkiksi pohjapadoilla on selvitettävä, kuten myös vaikutukset melontaan sekä joen muuhun virkistyskäyttöön. Kaupunki on tähän mennessä kohdistanut taloudellisia panoksia kosken itähaaran kunnostamiseen ja kalastuksen järjestelyyn alueella. Vanhankaupunginkosken ja suvannon kalastusalue on yksi Helsingin tärkeimmistä. Padon purkamisen vaikutukset koko kyseisen alueen kalastus-, lajiensuojelu- ja matkailuelinkeinolle on selvitettävä.

Ei-ehdotus: Vastaehdotus: Hämäläinen-Bister, Riitta

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Vantaanjokisuun länsihaaran padon purkamisen aiheuttamat kokonaisvaikutukset tulee selvittää tarkasti. Erityisesti Vantaanjokisuun länsihaaran padon purkamisen kalataloudelliset- ja suojelulliset sekä elinkeinotoimintaan liittyvät selvitykset ja suojelupäätökset tulevat olla keskeisinä tekijöinä padon tulevaisuudesta päätettäessä. Vantaanjokea on kunnostettu kalataloudellisin perustein 30 vuoden ajan. Joen pääuoma mereltä Riihimäen Erkylänjärveen on tehty vaelluskelpoiseksi poistamalla sekä ohittamalla useita vaellusesteitä, kunnostamalla koskia ja istuttamalla vaelluskalojen poikasia. Tämän lisäksi lukuisia sivujokia sekä kymmeniä sivupuroja on kunnostettu ja kunnostetaan vuosittain vaelluskalojen kudulle suotuisiksi. Kunnostuksia ovat rahoittaneet mm. alueellinen kalatalousviranomaisena, kunnat, vapaaehtoisjärjestöt ja yritykset. Siikojen ja särkikaloiden nousu Vantaanjokeen Vantaanjoen suualueelle istutetaan vuosittain 150 - 200 000 kesänvanhaa vaellussiikaa. Siikat palaavat jokisuuhun 3 -5 vuoden kuluttua istutuksesta syys - marraskuussa. Siikojen ei ole todettu nousevan Vantaanjokeen, sillä itäisen suuhaaran kalaporras on niille liian jyrkkä ja läntisessä haarassa sijaitseva pato estää osaltaan niiden nousun kokonaan. Siikojia on jo vuosia kalastettu lippoamalla Vanhankaupunginkosken muureilta. Lippoaminen on erittäin suosittu kalastusmuoto ja saaliiksi saadaan vuosittain tuhansia siikojia. Lippoamalla saadut lohet ja taimenet on vapautettava. Lippoamisen, kuten koko muunkin kalastusharrastuksen sekä -matkailuelinkeinolle koituvat vaikutukset tulee arvioida ennen päätöstä padon purusta. Särkikaloista lähinnä vimpa ja toutain virtakutuisina yrittävät nousta Vantaanjokeen osan vimmoista onnistuessaan. Toutainta esiintyy istutusten ansiosta runsaasti Vanhankaupunginlahdella ja -suvannossa. Toutain vaatii noustakseen loivempia virtoja kuin Vanhankaupungin itäkoskessa. Padon purkamisen vaikutukset näiden kalojen nousulle on selvitettävä ennen päätöstä padon purusta. Muita loivemmasta nousukoskesta hyötyviä lajeja ovat mm. ankerias ja nahkiainen, joiden nousua ja istutuksia Vantaanjokeen pitää tutkia lähtökohtana eri vaihtoehdot nousuesteiden poistamiseksi. Helenin vesivoimalan vaikutukset Vantaanjoen länsihaaran yhteydessä toimiva vesivoimala ja pato vaikuttavat kalojen nousuun joen virtaaman mukaan. Mitä enemmän vettä kalojen nousun aikaan länsihaaran kautta kulkee, sitä useampi kala ui virtausta vasten padolle. Tällöin kalat jäävät hyppimään patoa vasten ja kaikki yksilöt eivät löydä tietänsä itähaaralle. Kuolleita ankeriaita, vesiturbiinien murskaamana, on tavattu voimalan alta jo vuosia. Kyse on joistakin kymmenistä yksilöistä vuosittain. Ankeriaat ovat peräisin Tuusulanjärven ja Rusutjärven istutuksista. Uutena asiana voimalan suhteen ovat Vantaanjoesta keväisin vaeltavat taimenenpoikaset, joista osa saattaa ankerioiden tavoin joutua voimalan turbiiniin. Kevään 2015 aikana on tarkoitus

Postiosoite

PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin

+358 9 310 13702

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

IBAN FI06 8000 1200
0626 37

Alvno

FI02012566

selvittää alas laskeutuvien taimenenpoikasten määrää ja aikaa, jolloin vaellus mereen tapahtuu. Helenin kanssa on tarvittaessa neuvoteltava uusista voimalan käyttörajoituksista ennen päätöstä alueelle kohdistuvista laajemmista toimenpiteistä. Padon purkamisen muista vaikutuksista Padon rakentamisen jälkeisenä aikana on Vantaanjoen suvantomaiseen uomaan saattanut kasautua sedimenttikerrostumia, jotka voivat sisältää jokivarren teollisuuden laskemien jätevesien myrkkyjäämiä. Ennen padon purkupäätöstä myös tämä asia on selvitettävä. Pikkukosken uimaranta on lähellä jokisuuta. Padon purkaminen vapauttaisi Pikkukoskelle asti ulottuvan koskialueen. Täten padon purkamisella saattaa olla vaikutuksia veden korkeuteen. Padon purkaminen ja veden korkeuden säätelymahdollisuudet esimerkiksi pohjapadoilla on selvitettävä, kuten myös vaikutukset melontaan sekä joen muuhun virkistyskäyttöön. Voimalaitos rakennusten ja patomuuriin liittyvät suojelupäätökset on myös ensisijaisia selvittämisasioita. Kaupunki on tähän mennessä kohdistanut taloudellisia panoksia kosken itähaaran kunnostamiseen ja kalastuksen järjestelyyn alueella. Vanhankaupunginkosken ja suvannon kalastusalue on yksi Helsingin tärkeimmistä. Padon purkamisen vaikutukset koko kyseisen alueen kalastus-, lajiensuojelu- ja matkailuelinkeinolle on selvitettävä

Jaa-äännet: 7

Riku Ahola, Silja Borgarsdottir Sandelin, Heidi Ruhala, Heimo Laaksonen, Seppo Lampela, Joonas Lyytinen, Sallamaari Muhonen

Ei-äännet: 2

Riitta Hämäläinen-Bister, Jukka Järvinen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus: Ahola, Riku

Liikuntalautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon: Vantaanjokisuun länsihaaran padon purkamisen kokonaisvaikutukset tulee selvittää tarkasti. Etenkin Vantaanjokisuun länsihaaran padon purkamisen kalataloudelliset, -suojelliset ja matkailuelinkeinolliset perusteiden tulee olla keskeisinä tekijöinä padon tulevaisuudesta päätettäessä. Vantaanjokea on kunnostettu kalataloudellisin perustein 30 vuoden ajan. Joen pääuoma mereltä Riihimäen Erkylänjärveen on

tehty vaelluskelpoiseksi taimenelle sekä lohelle poistamalla ja ohittamalla useita vaellusesteitä, kunnostamalla koskia ja istuttamalla vaelluskalojen poikasiasia. Tämän lisäksi lukuisia sivujokia sekä kymmeniä sivupuroja on kunnostettu ja kunnostetaan vuosittain vaelluskalojen kudulle suotuisiksi. Kunnostuksia ovat rahoittaneet mm. alueellinen kalatalousviranomaisena, kunnat, vapaaehtoisjärjestöt ja yritykset. Padon kohtalosta päätettäessä tulee huomioida myös se, että Euroopan unionin vesipuitteidirektiivi velvoittaa palauttamaan vesistöt mahdollisimman luonnontilaisiksi. Luonnontilaisuuteen kuuluu oleellisesti myös jatkuvuus eli vesiselöstöjen esteetön pääsy jokea pitkin. Siikojen ja särkikalajen nousu Vantaanjokeen Vantaanjoen suualueelle istutetaan vuosittain 150 - 200 000 kesän vanhaa vaellussiikaa. Siikat palaavat jokisuuhun 3 - 5 vuoden kuluttua istutuksesta syys - marraskuussa. Siikojen ei ole todettu nousevan Vantaanjokeen, koska itäisen suuhaaran kalaporras on niille liian jyrkkä ja koska läntisessä haarassa sijaitseva pato estää osaltaan niiden nousun kokonaan. Siikojen on jo vuosia kalastettu lippoamalla Vanhankaupunginkosken muureilta. Lippoaminen on erittäin suosittu kalastusmuoto ja saaliiksi saadaan vuosittain tuhansia siikojen. Lippoamalla saadut lohet ja taimenet on vapautettava. Lippoamisen, kuten koko muunkin kalastusharrastuksen, sekä matkailuelinkeinolle koituvat vaikutukset tulee arvioida ennen päätöstä padon purusta. Särkikalajoista lähinnä vimpa ja toutain virtakutuisina yrittävät nousta Vantaanjokeen ja osa vimpoista siinä onnistuukin. Toutainta esiintyy istutusten ansiosta runsaasti Vanhankaupunginlahdella ja -suvannossa. Toutain vaatii noustakseen loivempia virtoja kuin Vanhankaupungin itäkoskessa. Padon purkamisen vaikutukset näiden kalajen nousulle on selvitettävä ennen päätöstä padon purusta. Muita loivemmasta nousukoskesta hyötyviä lajeja ovat mm. ankerias ja nahkiainen, joiden nousua ja istutuksia Vantaanjokeen pitää tutkia tavoitteena selvittää eri vaihtoehdot nousuesteiden poistamiseksi. Helenin vesivoimalan vaikutukset Vantaanjoen länsihaaran yhteydessä toimiva vesivoimala ja pato vaikuttavat kalajen nousuun joen virtaaman mukaan. Mitä enemmän vettä kalajen nousun aikaan länsihaaran kautta kulkee, sitä useampi kala ui virtausta vasten padolle. Tällöin kalat jäävät hyppimään patoa vasten ja kaikki yksilöt eivät löydä tietänsä itähaaralle. Kuolleita vesiturbiinien murskaamia ankeriaita on tavattu voimalan alta jo vuosia. Kyse on joistakin kymmenistä yksilöistä vuosittain. Ankeriaat ovat peräisin Tuusulanjärven ja Rusutjärven istutuksista. Voimalaan liittyvä uusi ilmiö on Vantaanjoesta keväisin vaeltavat taimenenpoikaset, joista osa saattaa ankerioiden tavoin joutua voimalan turbiiniin. Kevään 2015 aikana, jolloin vaellus mereen tapahtuu, on tarkoitus selvittää alas laskeutuvien taimenenpoikasten määrää ja vaellusaikaa. Helenin kanssa on tarvittaessa neuvoteltava

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

uusista voimalan käyttörajoituksista ennen päätöstä alueelle kohdistuvista laajemmista toimenpiteistä.
Padon purkamisen muista vaikutuksista Padon rakentamisen jälkeisenä aikana on Vantaanjoen suvantomaiseen uomaan saattanut kasautua sedimenttikerrostumia, jotka voivat sisältää jokivarren teollisuuden laskemien jätevesien myrkkyyjämiä. Ennen padon purkupäätöstä on tämäkin asia selvitettävä. Pikkukosken uimaranta on lähellä jokisuuta. Padon purkaminen vapauttaisi Pikkukoskelle asti ulottuvan koskialueen. Täten padon purkamisella tulee olemaan vaikutuksia veden korkeuteen. Padon purkaminen ja veden korkeuden säätelymahdollisuudet esimerkiksi pohjapadoilla on selvitettävä, kuten myös vaikutukset melontaan sekä joen muuhun virkistyskäyttöön. Kaupunki on tähän mennessä kohdistanut taloudellisia panoksia kosken itähaaran kunnostamiseen ja kalastuksen järjestelyyn alueella. Vanhankaupunginkosken ja suvannon kalastusalue on yksi Helsingin tärkeimmistä. Padon purkamisen vaikutukset koko kyseisen alueen kalastus-, lajiensuojelu- ja matkailuelinkeinolle on selvitettävä.

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 9

Riku Ahola, Silja Borgarsdottir Sandelin, Heidi Ruhala, Riitta Hämäläinen-Bister, Jukka Järvinen, Heimo Laaksonen, Seppo Lampela, Joonas Lyytinen, Sallamaari Muhonen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Esittelijä

osastopäällikkö
Turo Saarinen

Lisätiedot

Matti Mielonen, kalastuspäällikkö, puhelin: 310 87824
Turo Saarinen, osastopäällikkö, puhelin: 310 87801

Kaupunginmuseon johtokunta 24.03.2015 § 29

HEL 2014-012194 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunginmuseon johtokunnan lausuntoa Relanderin ym. valtuustoaloitteesta koskien Vanhankaupunginkosken länsihaaran sulkevan padon purkamista. Valtuustoaloitteessa todetaan, että Vanhankaupunginkosken voimalalla on museoarvoa, mutta ei tuotantohyötyä, koska sen teho on vaatimaton. Aloitteessa esitetään, että padosta ei ole hyötyä, mutta siitä on paljon haittaa, erityisesti kalojen jokeen nousun estäjänä.

Johtokunta antaa seuraavan lausunnon:

Vanhankaupunginkosken pato on osa Vantaanjokisuun vesi- ja viemärilaitosten muodostamaa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä, RKY 2009-kokonaisuutta. Mikäli pato purettaisiin, tuhoutuisi Helsingin syntysijan tuntumassa merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö. Huomattavaa on, että vuosi 2015 on Euroopan neuvoston julistama teollisuuden ja tekniikan perinnön teemavuosi. Vanhankaupunginkosken padolla ja voimalaitoksella on merkittävä historiallinen ja teollisuusperintöön liittyvä merkitys ja ne ovat tärkeä osa alueen kulttuurihistoriallista jatkumoa. Voimalamuseo kertoo Helsingin infrastruktuurin rakentamisen historiasta ja energiantuotannosta. Purkamisella olisi myös merkittäviä vaikutuksia maisemaan, joen virtaukseen ja muita, vielä tuntemattomia vaikutuksia mm. jokirantojen rakenteiden kulumiseen tai sedimenttien liikkeelle lähtöön liittyen.

Vanhankaupungin alueella on keskeinen merkitys Helsingin kaupungin historiassa. Helsingin Vanhakaupunki oli Helsingin kaupungin ensimmäinen sijaintipaikka vuosina 1550–1640, ennen kuin kaupunki siirrettiin nykyiselle paikalleen Vironniemelle. Vanhassakaupungissa on Vantaanjoen rannoilla toiminut vesivoimaa ja vettä käyttäviä tuotantolaitoksia aina 1550-luvulta lähtien. 1860-luvulla Helsingin kaupunki ryhtyi suunnittelemaan Vantaanjoen vesivarojen hyödyntämistä ja vesijohtolaitoksen rakentaminen aloitettiin 1870-luvun alussa. Vantaanjoen suun länsipuolen uoma on padottu kiinteänä osana vesivoimalaitosta, joka otettiin käyttöön vuonna 1876. Voimalaitos on osa ainutlaatuista historiallista teollisuusperintökokonaisuutta, johon kuuluvat voimalan lisäksi mylly ja Kuninkaankartanonsaarella sijaitsevat kaupungin entisen vesilaitoksen rakennukset. Nämä laitosrakennukset ovat vuodesta 1972 toimineet Tekniikan museon käytössä. Länsirannalle sijoittuvat mylly, höyrypumpulaitos ja turbiinipumpulaitos, jotka toimivat nykyään voimalamuseona. Alue on huolellisesti kunnostettu ja merkittävä kulttuuriympäristö on suosittu virkistysalue.

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Alueen asemakaava on vahvistettu vuonna 1998. Kaava-alueelle sisältyvät Vanhankaupunginkosken länsirannan ja Kuninkaansaaren sekä vesialueet. Kaavalla on suojeltu sekä maa-alueet että rakennukset. Alueella on sm-merkintä, joka tarkoittaa alueen osaa, jolla sijaitsee muinaismuistoalue. Lisäksi alueella on s-2-merkintä, jonka määräys kuuluu: "Suojeltava alueen osa, joka on kunnostettava siten, että sen historiallinen arvo säilyy. Alueella olevia rakennuksia saa käyttää museotoimintaan ja virkistystä palvelemaan toimintaan sekä ravintolatoimintaan. Kuninkaankartanonsaarelle saa sijoittaa enintään 20 autopaikkaa." Tekniikan museon käytössä toimivat, entiset Helsingin vesilaitoksen rakennukset on suojeltu sr-1 -merkinnällä, samoin entisen vesivoimalan ja höyryvoimalan rakennukset, jotka ovat museokäytössä.

Asemakaavassa pato on merkitty s-3 -suojelumerkinnällä, jonka määräys kuuluu: "Suojeltava alueen osa, jolla olevat pato- ja siltarakenteet tulee säilyttää tai tarvittaessa uusina siten, että ympäristön historiallinen arvo säilyy." Padon purkaminen on siten selkeästi vastoin asemakaavan suojelumääräystä. Koska pato on osa RKY 2009-aluetta, tulee myös Museovirastolta ja Elyltä pyytää lausunto padon purkamisesta.

Myös Teollisuusperintöseura r.y. on esittänyt huolensa Vanhankaupunginkosken ja Kuninkaankartanonsaaren säilymisestä valtakunnallisesti merkittävänä rakennettuna kulttuuriympäristönä.

Kaupunginmuseon johtokunta ei puolla padon purkamista, mutta katsoo, että on tarpeellista selvittää, voidaanko kosken itäisen haaran kalatien parannustoimenpiteillä saada siitä aikaan nykyistä toimivampi kalojen nousun kannalta.

Esittelijä

museonjohtaja
Tiina Merisalo

Lisätiedot

Johanna Björkman, tutkija, puhelin: +358 9 310 36473
johanna.bjorkman(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 17.03.2015 § 74

HEL 2014-012194 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

Vanhankaupunginkosken pato on osa huomattavan arvokasta, eheänä ja kerroksisena säilynyttä kulttuuriympäristöä. Vanhakaupunki on Helsingin syntysija. Alueella on toiminut vesivoimaa ja vettä käyttäviä tuotantolaitoksia aina kaupungin perustamisesta 1550-luvulta lähtien. Alun perin länsikosken alueella sijaitsi myllyjä, nykyinen ilme on varhaisen vesihuollon prosessien leimaamaa. Länsikosken kivipato on peräisin 1870-luvulta, vaiheesta jolloin kasvavan Helsingin tarpeisiin rakennettiin keskitettyä vedenjakelua. Kuninkaansaaren vesilaitos patoineen ja siihen liittyvine turbiinipumppulaitoksineen aloitti toimintansa vuonna 1876.

Vesilaitoksen vesi- ja höyryvoimaloiden käyttö päättyi 1970-luvulla, jolloin alue muutettiin museokäyttöön. Voimala valjastettiin uudelleen tuottamaan sähköä osana Voimalamuseon toimintaa vuonna 2000. Voimalamuseon merkitys sähköntuotannossa on pieni, mutta käyttökuntoisten laitteiden arvo osana laajempaa teollisuushistoriallista kokonaisuutta on merkittävä.

Vantaanjokisuun kulttuurihistoriallisesti arvokas ympäristökokonaisuus on suojeltu asemakaavalla vuonna 1998. Rakennusten lisäksi suojeltuja ovat Vanhankaupunginkosken rakenteet ja Viikintien sillat. Länsikosken pato kuuluu voimassa olevassa asemakaavassa suojeltavaan vesialueen osaan, jolla ovat pato- ja siltarakenteet tulee säilyttää tai tarvittaessa uusia siten, että ympäristön historiallinen arvo säilyy.

Vanhankaupunginkoski on osa valtakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009) Vantaanjokisuun vesi- ja viemärlaitokset. Alueen rakennuskanta ilmentää pääkaupungin kunnallistekniikan kehitystä varhaisvaiheista nykypäiviin. Vantaanjokilaakson maisema-alue on arvioitu myös maakunnallisesti arvokkaaksi kulttuuriympäristöksi. Vanhankaupunginkoskella on historiallisten arvojen lisäksi huomattavia maisemallisia, matkailuun ja virkistykseen liittyviä arvoja ja se kuuluu Helsingin kaupunkina kehitettävään alueeseen.

Ne arvot, joiden perusteella kosken rakenteet on suojeltu asemakaavalla, eivät ole muuttuneet tai heikentyneet. Ympäristön rakennusten ja rakenteiden historiallinen viitekehys muuttuisi. Olisikin syytä selvittää perusteellisemmin padon purkamisen vaikutukset arvokkaan alueen arvojen säilymiselle. On selvitettävä tarkemmin, voidaanko pato purkaa aiheuttamatta alueen historialliselle arvolle huomattavaa haittaa. Purkamisella saataisiin parannettua vaelluskalojen olosuhteita.

Kaupunkisuunnittelulautakunta puoltaa sen selvittämistä, että Vanhankaupunginkosken pato puretaan. Padon purkaminen edellyttää asemakaavan muutosta. Padon purkamisen ohella on selvitettävä sellaisia vesialueen muutoksia, joiden avulla voitaisiin parantaa itäisen uoman nousuolosuhteita, esimerkiksi uoman muotoa käsittelemällä tai johtamalla sinne nykyistä enemmän virtaamaa pysyvästi tai ajoittain. Samoin tulisi selvittää mahdollisuuksia ajoittaa voimalaitoksen käyttöjaksoja niin, että kaloille aiheutuvaa haittaa voidaan vähentää. Vanhankaupunginkosken voimala-alueella on merkittäviä kulttuurihistoriallisia arvoja, jotka tulee säilyttää ja suojella, jos pato puretaan.

Käsittely

17.03.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti muuttaa asioiden käsittelyjärjestystä siten, että se käsittelee asian Akp/6 asian Akp/2 jälkeen.

Vastaehdotus:

Elina Moisio: Muutetaan kappaleet 6 ja 7 päätösesityksestä kuulumaan seuraavasti:

(6) Ne arvot, joiden perusteella kosken rakenteet on suojeltu asemakaavalla, eivät ole muuttuneet tai heikentyneet. Ympäristön rakennusten ja rakenteiden historiallinen viitekehys muuttuisi. Olisikin syytä selvittää perusteellisemmin padon purkamisen vaikutukset arvokkaan alueen arvojen säilymiselle. On selvitettävä tarkemmin, voidaanko pato purkaa aiheuttamatta alueen historialliselle arvolle huomattavaa haittaa. Purkamisella saataisiin parannettua vaelluskalojen olosuhteita.

(7) Kaupunkisuunnittelulautakunta puoltaa sen selvittämistä, että Vanhankaupunginkosken pato puretaan. Padon purkaminen edellyttää asemakaavan muutosta. Padon purkamisen ohella on selvitettävä sellaisia vesialueen muutoksia, joiden avulla voitaisiin parantaa itäisen uoman nousuolosuhteita, esimerkiksi uoman muotoa käsittelemällä tai johtamalla sinne nykyistä enemmän virtaamaa pysyvästi tai ajoittain. Samoin tulisi selvittää mahdollisuuksia ajoittaa voimalaitoksen käyttöjaksoja niin, että kaloille aiheutuvaa haittaa voidaan vähentää. Vanhankaupunginkosken voimala-alueella on merkittäviä kulttuurihistoriallisia arvoja, jotka tulee säilyttää ja suojella, jos pato puretaan.

Kannattajat: Eija Loukoila

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Muutetaan kappaleet 6 ja 7 päätösesityksestä kuulumaan seuraavasti:

(6) Ne arvot, joiden perusteella kosken rakenteet on suojeltu asemakaavalla, eivät ole muuttuneet tai heikentyneet. Ympäristön rakennusten ja rakenteiden historiallinen viitekehys muuttuisi. Olisikin syytä selvittää perusteellisemmin padon purkamisen vaikutukset arvokkaan alueen arvojen säilymiselle. On selvitettävä tarkemmin, voidaanko pato purkaa aiheuttamatta alueen historialliselle arvolle huomattavaa haittaa. Purkamisella saataisiin parannettua vaelluskalojen olosuhteita.

(7) Kaupunkisuunnittelulautakunta puoltaa sen selvittämistä, että Vanhankaupunginkosken pato puretaan. Padon purkaminen edellyttää asemakaavan muutosta. Padon purkamisen ohella on selvitettävä sellaisia vesialueen muutoksia, joiden avulla voitaisiin parantaa itäisen uoman nousuolosuhteita, esimerkiksi uoman muotoa käsittelemällä tai johtamalla sinne nykyistä enemmän virtaamaa pysyvästi tai ajoittain. Samoin tulisi selvittää mahdollisuuksia ajoittaa voimalaitoksen käyttöjaksoja niin, että kaloille aiheutuvaa haittaa voidaan vähentää. Vanhankaupunginkosken voimala-alueella on merkittäviä kulttuurihistoriallisia arvoja, jotka tulee säilyttää ja suojella, jos pato puretaan.

Jaa-äännet: 1

Matti Niiranen

Ei-äännet: 7

Hennariikka Andersson, Eija Loukoila, Jape Lovén, Elina Moisio, Risto Rautava, Osmo Soininvaara, Heta Välimäki

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Tom Packalén

Äänin 7-1 (1 tyhjä) kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi jäsen Moisio vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Jouni Heinänen, vs. toimistopäällikkö, puhelin: 310 37257
jouni.heinanan(a)hel.fi

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

04.08.2015

Ysp/10

Riitta Salastie, arkkitehti (rakennussuojelu), puhelin: 310 37218
riitta.salastie(a)hel.fi

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

§ 264

Helsingin ympäristölautakunnan vastine korkeimmalle hallinto-oikeudelle Vantaan Energia Oy:n ympäristölupa-asiassa

HEL 2015-008239 T 03 01 01

KHO 7.7.2015, dnro 1974, 1998/1/15

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa korkeimmalle hallinto-oikeudelle seuraavan vastineen Vantaan Energia Oy:n ja Vantaan omakotiyhdistysten keskusjärjestö ry:n valituksista, jotka koskevat Vaasan hallinto-oikeuden 25.5.2015 tekemää päätöstä 15/0141/2 Vantaan Energia Oy:n jätevoimalaa koskevassa ympäristölupa-asiassa.

Ympäristölautakunta on aiemmissa asian käsittelyvaiheissa puoltanut Vantaan Energia Oy:n hakemuksen hyväksymistä. Vaasan hallinto-oikeudelle 1.4.2014 antamassaan vastineessa ympäristölautakunta katsoi, että valituksissa ei ollut esitetty sellaisia Etelä-Suomen aluehallintoviraston ratkaisuun liittyviä näkökohtia, joiden perusteella päätöstä olisi muutettava. Ympäristölautakunnalla ei ole uutta lausuttavaa asiassa.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Hannu Arovaara, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32014
hannu.arovaara(a)hel.fi

Liitteet

- 1 KHOn vastinepyyntö 7.7.2015
- 2 Valitus KHolle Vantaan Energia Oy (poltettavat jätteet)
- 3 Vantaan omakotiyhdistysten keskusjärjestö ry valitus 24 6 2015 - Jätevoimala lupamäär 4
- 4 Liite Vaasan hallinto-oikeuden päätös 25 5 2015 nro 15_0141_2 (ID 126010)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

Korkein hallinto-oikeus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Etelä-Suomen aluehallintovirasto teki Vantaan Energia Oy:n poltettavan jätteen laatua koskevan täydennyshakemuksen johdosta ratkaisun 28.1.2014. Ympäristölautakunta merkitsi päätöksen tiedoksi 25.2.2014 todeten, ettei päätös anna aiheita toimenpiteisiin. Ympäristölautakunta oli antanut ympäristölupahakemuksesta lausunnon 11.6.2013, jossa se puolsi Vantaan Energia Oy:n täydennyshakemuksen hyväksymistä.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksen johdosta tehtiin useita valituksia, joista Vaasan hallinto-oikeus antoi nyt ratkaisunsa. Ympäristölautakunta antoi oman vastineensa 1.4.2014.

Ratkaisussaan hallinto-oikeus täydensi lupamääräystä 4 edellä mainitun päätösasiakirjan sivulla 27 esitetyllä tavalla. Lisäksi päätöksessä muutettiin poltettavaksi sallittuja jätteitä koskevan liitteen 1 Erikoisjäte-erät –kohtaa.

Vantaan Energia Oy valitti korkeimmalle hallinto-oikeudelle Vaasan hallinto-oikeuden tekemistä muutoksista. Yhtiö piti muutoksia valituskirjelmässä esitetyin perustein kohtuuttomina, tarpeettomina ja lisäksi mahdottomina toteuttaa ja valvoa.

Vantaan omakotiyhdistysten keskusjärjestö ry esitti valituksessaan mm. kiellettäväksi Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätökseen 28.1.2014 liitteessä 1 mainittujen jätteiden polttaminen. Valitus sisältää sellaisia koko voimalaa koskevia vaatimuksia, jotka on ratkaistu asian aiemmissa käsittelyvaiheissa.

Korkein hallinto-oikeus pyytää vastinetta 3.9.2015 mennessä.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Hannu Arovaara, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32014
hannu.arovaara(a)hel.fi

Liitteet

1 KHO:n vastinepyyntö 7.7.2015

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

04.08.2015

-
- 2 Valitus KHolle Vantaan Energia Oy (poltettavat jätteet)
3 Vantaan omakotiyhdistysten keskusjärjestö ry valitus 24 6 2015 -
Jätevoimala lupamäär 4
4 Liite Vaasan hallinto-oikeuden päätös 25 5 2015 nro 15_0141_2 (ID
126010)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Korkein hallinto-oikeus

Tiedoksi

Ympäristönsuojeluosasto

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvnro
FI02012566

04.08.2015

Ysp/12

§ 265

Helsingin ympäristölautakunnan vastine korkeimmalle hallinto-oikeudelle Vantaan Energia Oy:n ympäristölupa-asiassa

HEL 2015-008231 T 03 01 01

KHO 7.7.2015, dnro 1973/1/15

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa korkeimmalle hallinto-oikeudelle seuraavan vastineen Vantaan Energia Oy:n valituksesta, joka koskee Vaasan hallinto-oikeuden 25.5.2015 tekemää päätöstä 15/0140/2 Vantaan Energia Oy:n jätevoimalaa koskevassa ympäristölupa-asiassa.

Ympäristölautakunta viittaa 21.5.2013 asiassa antamaansa lausuntoon, jossa lautakunta totesi, että raakavesisäiliön ylijuoksutusvedet ja lisävesiprosessissa syntyvä vesi voidaan johtaa Westerkullanojaan. Ympäristölautakunta katsoo, että tätä kantaa ei ole tarpeen muuttaa.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Hannu Arovaara, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32014
hannu.arovaara(a)hel.fi

Liitteet

- 1 KHO vastinepyyntö 7.7.2015
- 2 Vantaan Energia Oyn valitus (vesien johtaminen)
- 3 Liite 2 Taulukko vesien pitoisuuksista 16 6 2015 (ID 126009)
- 4 Vaasan HAOn päätös 25.5.2015, 15-0140-2

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Korkein hallinto-oikeus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/y mk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

Vantaan Energia Oy valitus koskee Vaasan hallinto-oikeuden tekemää muutosta Etelä-Suomen aluehallintoviraston (AVI) päätökseen. Vaasan hallinto-oikeus muutti AVIn päätöstä siten, että poikkeustilanteissa muodostuvat raakavesisäiliön ylijouksutusvedet ja lisävesiprosessissa syntyvä ylivuoto on johdettava jätevesiviemäriin. Vesi lisävesiprosessiin otetaan raakavesisäiliöstä, jonne johdetaan vesijohtoveden lisäksi vettä puhdistetun lauhteen säiliöstä.

Vaasan hallinto-oikeuden mukaan Vantaan Energia Oy ei ollut esittänyt riittävää selvitystä siitä, millä perusteella puhdistetun lauhteen säiliöstä raakavesisäiliöön johdettavaa vettä ei ole pidettävä jätevetenä. Koska asiasta ei ole selvyyttä, puhdistettua lauhdetta on pidettävä jätevetenä ja sen johtamista raakavesisäiliöön jäteveden laimentamisena.

Vaasan hallinto-oikeudelle tekemässään valituksessa Vantaan Energia Oy on kiistänyt selvitysten puutteellisuuden ja esittänyt perustelut sille, miksi puhdistettua lauhdetta ole millään perusteella pidettävä vesilain tarkoitettuna jätevetenä. Se on vähintään yhtä puhdasta kuin vesijohtoverkostosta otettava vesi. Siten puhdistetun lauhteen johtaminen raakavesisäiliöön ei ole jätevesien laimentamista ja että ylivuotovedet raakavesisäiliöstä ja lisävesiprosessista voidaan johtaa maastoon.

Ensisijaisesti Vantaan Energia Oy vaatii AVIn 11.3.2013 antaman päätöksen pysyttämistä ja toissijaisesti Vaasan hallinto-oikeuden päätöksen kumoamista siltä osin kuin hallinto-oikeus muutti päätöstä ja asian palauttamista tältä osin AVliin uudelleen valmisteltavaksi.

Korkein hallinto-oikeus pyytää vastinetta 3.9.2015 mennessä.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Hannu Arovaara, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32014
hannu.arovaara(a)hel.fi

Liitteet

- 1 KHO vastinepyyntö 7.7.2015
- 2 Vantaan Energia Oyn valitus (vesien johtaminen)
- 3 Liite 2 Taulukko vesien pitoisuuksista 16 6 2015 (ID 126009)
- 4 Vaasan HAOn päätös 25.5.2015, 15-0140-2

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

04.08.2015

Ysp/12

Otteet

Ote

Korkein hallinto-oikeus

Tiedoksi

Ympäristönsuojeluosasto

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Asia tulisi käsitellä 4.8.2015 kokouksessa

§ 266

Ympäristölausun lausunto aluehallintovirastolle ja kaupunginhallitukselle merikaapeliin asentamisesta Lauttasaarensalmeen

HEL 2015-008082 T 11 01 01

ESAVI/4662/2015

Lausunto

Ympäristölausunto antoi aluehallintovirastolle ja kaupunginhallitukselle lausunnon merikaapeliin asentamisesta Lauttasaarensalmeen.

Lauttasaaren sillan pohjoispuoliset vesialueet ovat tärkeitä silakan kutualueita. Kaapeliin asennustöiden aiheuttama veden samentuminen voi vaikuttaa haitallisesti silakan kutuun. Luvan lupamääräyksissä tulee ottaa huomioon, että kaapeliin asentamistöitä ei tule merialueella tehdä silakan kutuaikana touko-kesäkuussa.

Lauttasaaren silta lähiympäristöineen ovat tärkeitä virkistyskalastuskohteita erityisesti silakan kutuaikoina. Lauttasaarensalmen pohjoispuolisilla vesialueilla kalastetaan jonkin verran myös seisovilla pyydyksillä. Töiden aiheuttama samennus voi liata pyydyksiä ja vaikuttaa haitallisesti kalastukseen lähialueilla. Kaapeliin asennustyössä tulee huomioida alueen kalastustoiminta ja pyrkiä minimoimaan sille aiheutuneet haitat.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Ville Hahkala, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32005
ville.hahkala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helen Sähköverkko Oyn lupahakemusasiakirjat merikaapeliin sijoittamisesta Lauttasaarensalmeen
- 2 ESAVIN lausuntopyyntö ympäristönsuojeluviranomaiselta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Otteet

Ote

Etelä-Suomen
aluehallintovirasto (Helsingin
toimipaikka)
Kaupunginhallitus
Ympäristönsuojeluosasto

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa Helen Sähköverkko Oy:n vesilain mukaisesta lupahakemuksesta asentaa merikaapeleita Lauttasaarensalmeen. Lausunto tulee jättää aluehallintovirastoon 26.8.2015 mennessä. Kaupunginhallitus pyytää lausuntoa samasta asiasta 10.8.2015 mennessä.

Helen Sähköverkko Oy:n suunnittelee neljän uuden vesistövoimakkaapelin (ns. merikaapelin) asentamista Lauttasaarensalmeen välille Salmisaari-Lauttasaari, ns. vanhan Lauttasaaren sillan pohjoispuolelle. Hankkeen tarkoituksena on korvata vuosina 1961-1971 asennetut neljä merikaapelia, jotka ovat tulleet käyttöikänsä päähän. Kaapelit sijoitetaan rinnakkain merenpohjaan ja rannassa kaapelit asennetaan suuntaporaamalla. Rantavedessä kaapelit asennetaan niin, että kaapelin ja meren pinnan välinen etäisyys on meren pinnan vaihtelu huomioon ottaen vähintään 2,5 metriä. Kaapelit on tarkoitus asentaa vuoden 2015 aikana, ei kuitenkaan meren ollessa jäässä.

Kaapelit on tarkoitus sijoittaa merialueelle Lauttasaarensalmeen. Salmen leveys kaapelien asentamiskohdassa on 375 m. Salmi on keskikohdaltaan noin 10,5 m syvä. Hakijan tiedon mukaan kaapelien asennuspaikan vaikutusalueella ei ole sellaisia kalojen kutualueita tai vesilintujen pesimäalueita, jotka olisi syytä ottaa suunnittelussa huomioon. Asennuspaikkaa lähin Natura 2000-alue on linnuntietä noin 4,8 km luoteeseen asennuspaikasta sijaitseva Laajalahden lintuvesi ja lähin luonnonsuojelualue noin 1,5 km pohjoiseen sijaitseva Seurasaaren luotojen luonnonsuojelualue. Kalastus on Lauttasaarensalmessa muutoin sallittu, mutta pinta- ja välivesikalastus on seisovilla pyydyksillä kielletty 1.6.-31.8. välisenä aikana.

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Kaapelien rantautumispaikat ovat asemakaavoitettua aluetta. Lauttasaaren puolella rantautumispaikka sijoittuu kevyenliikenteenväylän ja sen länsipuolella olevan kiinteistön rajan väliselle viheralueelle. Salmisaaren puolella rantautumispaikka sijoittuu kevyenliikenteenväylälle. Kaapelin sijoituspaikan läheisyydessä ei ole uimarantoja. Lähin uimaranta on kohteesta noin 1,2 km koilliseen sijaitseva Hietaniemen uimaranta.

Hankkeella ei arvioida olevan pysyviä haitallisia vaikutuksia veden laatuun, kalastukseen, vesialueen tai rantautumisalueiden virkistyskäyttöön ja muuhun vesistön käyttöön. Asentamisen aikana veneiden kulkua saatetaan joutua lyhytaikaisesti rajoittamaan tai ohjaamaan. Kaapelin asennus saattaa aiheuttaa lyhytaikaista veden samentumista. Kaapelin asennuksesta tai käytöstä ei aiheudu korvattavaa haittaa.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Ville Hahkala, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32005
ville.hahkala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helen Sähköverkko Oyn lupahakemusasiakirjat merikaapelien sijoittamisesta Lauttasaarensalmeen
- 2 ESAVIN lausuntopyyntö ympäristönsuojeluviranomaiselta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Etelä-Suomen
aluehallintovirasto (Helsingin
toimipaikka)
Kaupunginhallitus
Ympäristönsuojeluosasto

Asia tulisi käsitellä 4.8.2015 kokouksessa

§ 267

Ympäristölautakunnan lausunto Vantaan kaupungille Fazerilan pohjavesialueen suojelusuunnitelmasta

HEL 2015-007984 T 11 00 01

VD/5825/11.00.01.01/2015

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon Fazerilan pohjavesialueen suojelusuunnitelmasta.

Suojelusuunnitelmaa varten on kartoitettu varsin kattavasti pohjavesialueella olevia toimintoja sekä arvioitu niiden aiheuttamia riskejä pohjavedelle. Alueella olevaan yritystoimintaan liittyy paljon kemikaalien käsittelyä, varastointia ja kuljetusta, mikä muodostaa merkittävän riskin pohjaveden laadulle. Myös asutus-, teollisuus- ja liikennealueilta kertyvät jäte- ja hulevedet ovat merkittävä riskitekijä. Suunnitelmassa olisikin voitu tarkemmin selvittää, missä tällaisia pohjaveden laatua vaarantavia hulevesiä muodostuu ja olisiko niitä mahdollista käsitellä ennen pohjaveteen imeytymistä tai johtaa kokonaan pohjavesialueen ulkopuolelle.

Fazerilan pohjavesialue sijaitsee läntisiltä osiltaan Helsingin kaupungin alueella, missä sijaitsee jonkin verran asutusta sekä mm. lämpölaitos. Tästä syystä myös Helsingin kaupungilla tulee olla edustus suojelusuunnitelman toteutumisen seuraamista varten mahdollisesti perustettavassa seurantaryhmässä.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Ville Hahkala, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32005
ville.hahkala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suojelusuunnitelmaluonnos 12.6.2015
- 2 Lausuntopyyntö Fazerilan pohjavesialueen suojelusuunnitelmasta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

Otteet

Ote

Vantaan kaupunki
Ympäristönsuojeluosasto

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Vantaan kaupunki pyytää Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa 14.8.2015 mennessä Fazerilan pohjavesialueen suojelusuunnitelmasta.

Pohjaveden suojelun tavoitteena on turvata yhteiskunnan vedenhankinnan kannalta tärkeät ja vedenhankintaan soveltuvat pohjavesivarannot. Tavoitteena on estää pohjaveden laadun heikkeneminen ja turvata pohjavesiesiintymän antoisuuden säilyminen.

Suojelusuunnitelmassa päivitetään vuonna 1996 laaditun Fazerilan pohjavesialueen suojelusuunnitelman tiedot pohjavesialueen hydrogeologisista olosuhteista ja pohjavedelle riskiä aiheuttavista toiminnoista. Pohjavesialueiden suojelusuunnitelmaan kootaan alueelta olemassa olevat pohjavesitutkimustiedot ja tiedot pohjavettä vaarantavista riskikohteista. Suojelusuunnitelman tavoitteena on opastaa kuntatasolla maankäytön suunnittelua ja lupakäsittelyä sekä toimintaa pohjaveden laatua vaarantavissa onnettomuus- ja vahinkotapauksissa. Suunnitelmassa on sovellettu pohjaveden suojelua koskevaa lainsäädäntöä, sekä esitetty sen pohjalta rajoituksia ja suosituksia pohjavesialueella tapahtuvalle toiminnalle.

Fazerilan pohjavesialue (0109252) on Vantaan itäosassa sijaitseva vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue. Alueen länsiosa sijoittuu osittain Helsingin kaupungin alueelle. Fazerilan pohjavesialue on riskialue, jonka määrällinen tila on hyvä, mutta kemiallinen tila huono johtuen pohjavedessä todetuista orgaanisista liuottimista sekä torjunta-aineista. Haitta-aineiden päästölähde ei ole selvillä. Pohjavesialueen pinta-ala on 2,84 km² ja pohjaveden muodostumisalueen pinta-ala on 1,43 km².

Fazerilan pohjavesialue on sora- ja hiekkamuodostuma, jota rajaavat moreeni- ja kalliomäet sekä hienoainesvaltaiset maalajit. Kalliokynnykset jakavat pohjavesialueen neljään osa-alueeseen. Pohjavesialueella on kolme käytössä olevaa vedenottamoaa, jotka

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

tuottavat vettä Fazerin ja Valion tehtaiden tarpeisiin. Kahdella Fazerin käytössä olevalla vedenottamalla on vahvistettu suoja-aluepäätös.

Pohjavesialuetarkkailu on Fazerilan pohjavesialueella toteutettu yhteistarkkailuna, johon ovat liittyneet Vantaan kaupunki, Fazer Makeiset Oy, Valio Oy ja Gasum energiapalvelut Oy. Yhteistarkkailu noudattaa vuoden 1996 suojelusuunnitelmassa esitettyä tarkkailuohjelmaa, jossa pohjaveden pinnankorkeus mitataan kuukausittain alueen havaintoputkista ja pohjavesinäyte kaksi kertaa vuodessa neljästä havaintoputkesta. Fazerin ja Valion vedenottamoiden tarkkailuun sisältyy lisäksi vedenottomäärien ja raakaveden laadun tarkkailu. Pohjavesialueen itäosassa sijaitsevan Ruskon Betoni Oy:n betoniaseman ympäristöluvan lupamääräyksissä on edellytetty pohjavesitarkkailua kahdesta havaintoputkesta. Näiden tarkkailujen lisäksi Uudenmaan ELY-keskus tarkkailee Fazerilan pohjoisosassa todetun liuottimilla pilaantuneen pohjaveden tilannetta.

Valion vedenottamon raakavedestä tehdyssä torjunta-ainemäärityksessä todettiin vuonna 2013 talousveden raja-arvon ylittäviä pitoisuuksia torjunta-aineita: BAM:n pitoisuus oli 0,005 - 0,009 µg/l ja simatsiinini 0,023 - 0,032 µg/l .

Fazerilan pohjavesialueen pohjaveden kloridipitoisuus on korkea. Korkeimmat pitoisuudet vuonna 2013 todettiin Kuussillantien läheisyydessä olevassa havaintoputkessa (61 - 120 mg/l) ja Porvoonväylän läheisyydessä sijaitsevassa havaintoputkessa (n. 200 mg/l). Vedenottamoiden kloridipitoisuuksissa ei ole vuosien 2000-2014 aikana tapahtunut merkittävää muutosta.

Pohjavesialueen länsiosassa pohjavedessä on trikloorieteeniä, jonka pitoisuus oli enimmillään 16 µg/l vuonna 2013. Bensiinihiilivetyjä ja bensiinin lisäaineena käytettävää MTBE:tä on havaittu mm. useissa Valion tehdasalueen havaintoputkissa. Vilkkaasti liikennöityjen liikenneväylien risteysalue ja uusien liittymien rakentaminen pohjavesialueen itäpäässä aiheuttavat riskin erityisesti Valion tehtaan pohjavedenottamon toiminnalle.

Pohjavesialueiden riskikohteiden arviointi toteutettiin Vantaan ympäristökeskuksen kokoamaan aineistoon perustuen. Riskinarvioinnissa päivitettiin edellisessä suojelusuunnitelmassa esitetyt riskikohdetiedot. Pohjavesialueella sijaitseville kiinteistöille tehtiin maaliskuussa 2015 kysely öljysäiliöistä ja maalämpökaivoista. Ympäristöluvanvaraisten toimijoiden tiedot on koottu lupapäätöksistä ja tarkastusmuistioista. Tiedot pilaantuneista maa-alueista koottiin

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Vantaan ympäristökeskuksen valvontatiedoista sekä ympäristöhallinnon maaperän tilan tietojärjestelmästä. Riskien suuruuden arvioinnissa on käytetty menetelmää, jossa jokaisen riskitekijän kohdalla on arvioitu sijaintiriski ja päästöriski. Riskiarvioinnissa kohteet pisteytettiin mm. alueen hydrogeologisten olosuhteiden, toiminnon tyyppin sekä likaavan aineen ominaisuuksien perusteella. Riskinarvioinnin tulokset on koottu suojeleusuunnitelman liitteeseen 2.

Fazerilan pohjavesialueella pohjaveden laadun kannalta merkittävimmät riskitekijät ovat alueen länsiosassa orgaaniset liuottimet ja itäosassa torjunta-aineet, joiden päästölähdettä ei tunneta. Fazerilan pohjavesialueella on toteutettu maaperäkunnostuksia ja aineiden pitoisuudet pohjavedessä ovat laskeneet, mutta pitoisuudet vaikuttavat edelleen alueelta saatavan pohjaveden käyttöön. Pohjaveden kloridipitoisuus on kohonnut luontaiselta tasolta erityisesti valtatie 7:n tuntumassa, minkä vuoksi on suositeltavaa korvata tiesuola vähäisempiä pohjavesivaikutuksia aiheuttavalla aineella (esim. kaliumformiaatti).

Fazerilan pohjavesialueen toiminnoista merkittävä osuus on alueen länsiosassa. Ympäristövalvonnan toimesta tehdään tarkastuksia myös lupavelvollisia toimintoja pienempiin kohteisiin ja näiden tarkastusten yhteydessä voidaan lisätä tietoisuutta pohjaveden suojelusta ja korostaa alueen merkitystä vedenhankinnalle. Keski- ja itäosassa on käynnissä uusien tieyhteyksien rakentaminen ja alueella on yksittäisiä suuria toimijoita, joiden toimintojen pohjavesivaikutuksia tarkkaillaan ympäristö- ja vesilupavelvoitteiden mukaisesti.

Riskipisteytyksen perusteella pohjavesialueella tunnistetut riskikohteet ovat pääasiassa vähäisiä. Merkittävänä riskinä erottuivat pohjaveden muodostumisalueella sijaitseva polttoaineiden jakeluasema sekä öljytuotteiden käsittely erällä kiinteistöllä, jolla tulee selvittää maanalaisten öljysäiliöiden kunto.

Pohjaveden suojeleusuunnitelman toteutumisen seuraamista varten ehdotetaan perustettavaksi seurantaryhmä, johon kootaan edustajat vesilaitoksilta, Vantaan kaupungin ympäristövalvonnasta, maankäytön suunnittelusta ja teknisestä toimesta sekä Uudenmaan ELY-keskuksesta. Näiden lisäksi jatkotoimenpiteinä ehdotetaan pohjavesialueen rajausmuutosta eteläosassa (jos hydraulista yhteyttä pohjoiseen ei todeta olevan), Fazerilan vedenottamoiden suoja-aluepäättökseen muuttamista sekä pohjaveden tarkkailuohjelman laatimista ja päivittämistä.

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

04.08.2015

Ysp/14

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Ville Hahkala, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32005
ville.hahkala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Suojelusuunnitelmaluonnos 12.6.2015
- 2 Lausuntopyyntö Fazerilan pohjavesialueen suojelusuunnitelmasta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Vantaan kaupunki
Ympäristönsuojeluosasto

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

§ 268

Vantaanjoen yhteistarkkailu, vedenlaatu-, kalatalous- ja pohjaeläintarkkailut vuonna 2014

HEL 2015-007547 T 11 00 02

Päätös

Ympäristölautakunta päätti merkitä Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry:n laatiman julkaisun Vantaanjoen veden laadusta sekä kalatalous- ja pohjaeläintarkkailuista vuonna 2014 tiedoksi.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Ville Hahkala, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32005
ville.hahkala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vantaanjoen yhteistarkkailu, vedenlaatu 2014 raportti
- 2 Vantaanjoki, pohjaeläimet, kalasto raportti 2014

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry
Ympäristönsuojeluosasto

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Vantaanjoen vesistöalueen jokien tilaa tarkkaillaan yhteistarkkailuna. Sen perustana ovat vesistöön johtavien kuormittajien ympäristöluvut, muut vesistöjen johtamisluvat sekä kuntien vesistöseurannat.

Vantaanjoen vesistöön on johdettu vuonna 2014 käsiteltyjä

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

asumajätevesiä kolmen kunnan (Riihimäki, Hyvinkää, Nurmijärvi) viideltä puhdistamolta sekä kahdelta laitospuhdistamolta. Tarkkailuun osallistui myös kaksi teollisuuslaitosta, joiden valuma- tai lauhdevesiä johdettiin vesistöön. Keravanjokeen kunnostustarkoituksessa johdettava lisävesi edellytti myös vedenlaadun tarkkailua.

Vantaanjoen yhteistarkkailussa veden laadun havaintopaikkoja on 50. Näistä vuonna 2014 oli tarkkailussa 39 havaintopaikkaa. Pistekuormittajien veloitetarkkailua tehtiin Vantaanjoessa, Luhtajoessa, Lakistonjoessa sekä Keravanjoessa. Tarkkailussa olivat myös hajakuormitetut Herajoki, Kytäjoki, Palojoeki ja Lepsämänjoki. Vantaanjoen yhteistarkkailun vedenlaadun havaintopaikat ja pistekuormittajat vuonna 2014 löytyvät karttaesityksenä julkaisun sivulta 14. Vuonna 2014 tarkkailtiin vedenlaadun tarkkailussa pistekuormituksen vaikutuksia jokien vedenlaatuun ja kalastotarkkailussa vaikutuksia pohjaeläimiin, kalastoon ja kalastukseen. Molemmat tarkkailut sisälsivät vesiympäristölle haitallisten ja vaarallisten aineiden tutkimuksia vedestä tai kaloista.

Vuonna 2014 jokiin johdettu jätevesimäärä, 29 300 m³/d, oli 7 % edellisvuotta pienempi. Lähes 80 % jätevesistä johdettiin Vantaanjoen yläosaan Riihimäellä, Hyvinkäällä ja Nurmijärvellä sekä noin 19 % Luhtajoen alajuoksulle Nurmijärvellä. Vantaanjoen mereen kuljettamista ravinteista oli tavanomaista suurempi osa jätevesiperäistä, fosforista 7 % (2810 kg) ja typestä 18,5 % (156 tonnia). Suurempi kuormitusosuus oli seurausta pienestä joen keskivirtaamasta. Jätevesivirtaama oli lähes 7 % joen vuosikeskivirtaamasta, kun se yleensä on viimeisten kuuden vuoden aikana ollut 1,9-3,7 %.

Riihimäen puhdistamon saneerauksen vuoksi ammoniumtyypen ja liukoisen fosfaatin kuorma jokeen kasvoi ja vaikutukset vedenlaatuun olivat todennettavissa ajoittain aina Nukarinkoskelle asti. Hyvinkään Kaltevan ja Nurmijärven Kirkonkylän jätevedenpuhdistamoiden ravinnekuormitus ylläpitivät joen korkeaa ravinnetilaa Nurmijärven Myllykoskelle asti, minkä jälkeen pitoisuudet alkoivat hiljalleen laskea.

Jätevesikuormitetuilla alueilla happipitoisuudet olivat matalia lämpimän kesän aikana. Riihimäen Arolamminkoskessa jokiveden happipitoisuus oli matalimmillaan 1,7 mg/l ja keskimäärin 5,4 mg/l kesän jatkuvatoimisessa mittauksessa. Heikkohappisia jaksoja oli edellisessä enemmän. Luhtajoen alaosassa happipitoisuus oli alimmillaan 2,5 mg/l. Kaltevan puhdistamon vaikutusalueella happipitoisuus oli vähintään tyydyttävä.

Ylivuotoja jätevesiverkostosta oli jonkin verran, lähinnä laiterikkoihin ja tukkeumiin liittyen. Suurin ylivuoto (1370 m³) tapahtui runsaiden sateiden seurauksena 27.-28.8.2014 HSY:n Suutarilan pumppaamolta Keravanjokeen. Pumppaamo saneerattiin tapahtuma-ajankohtana. Purolassa, Tuusulanjärven valuma-alueella sattui vastaavaa suuruusluokkaa oleva ylivuoto helmikuussa.

Vantaanjoen hygieeninen laatu vaihtelee koko jokialueella valuntaolosuhteiden mukaan. Rankkojen sateiden ja runsaiden lumensulamisvesien aikaan veden hygieeninen laatu voi olla voimakkaasti heikentynyt. Tavanomaisissa virtaamaolosuhteissa veden hygieeninen tila on merkittävästi heikentynyt jätevesien purkualueilla Riihimäellä ja Hyvinkäällä. Myös Nurmijärven Kirkonkylän puhdistamon vaikutusalueella veden hygieeninen laatu oli usein huono vuonna 2014. Vain joen yläjuoksulla Riihimäellä ja alajuoksulla Helsingissä hygieniaindikaattorien mediaanipitoisuudet alittivat kasteluvedelle annetut laatuvaatimukset. Etenkin joen keskijuoksun osalta tilanne oli viime vuosia heikompi.

Tutkittuja, vesiympäristölle haitallisia ja vaarallisia aineita esiintyi Vantaanjoessa ja Luhtajoessa hyvin vähäisiä määriä. Ainoa selvästi esille noussut aine oli di-2-etyyliheksyyliiftalaatti eli DEHP, jota esiintyi kaikilla havaintopaikoilla, ainakin yhtenä tarkkailukertana. DEHP on EU-listan vaarallinen prioriteettiaine, jonka vuosikeskiarvolle on ympäristölaatumormi, 1,3 µg/l (VNA:t 1022/2006 ja 868/2010). Ympäristölaatumormi AA EQS ei ylittynyt yhdelläkään havaintopaikalla. Korkein vuosikeskiarvo, 1,17 µg/l, oli havaintopaikalla V64. Vuoden 2012 tarkkailussa (havaintopaikalla V64) DEHP ylitti määritysrajan (0,05 µg/l) vain yhdellä tarkkailukerralla.

Yhteistarkkailuun kuuluvissa sähkökalastuksissa tavattiin vesistöalueen virtapaikoilla yhteensä 18 eri kalalajia. Yleisimmät lajit olivat taimen ja kivisimppu, jotka ovat hyvän veden laadun indikaattorilajeja. Suurimmat kalatiheydet havaittiin Kylmäojalla, Luhtajoella sekä Vantaanjoen latvan Kärjäkoskella, johon ei kohdistu pistekuormitusta. Vantaanjoen yläosassa kokonaistiheydet olivat alhaisia Riihimäen puhdistamon alapuolisilla alueilla noin 30 km:n matkalta. Alueilta puuttuivat myös taimenet lähes kokonaan, vaikka habitaatin puolesta osa koskista soveltuisi hyvin taimenen poikasalueiksi.

Taimenen vastakuoriutuneiden poikasten keskimääräiset tiheydet olivat Vantaanjoen vesistöissä ennätysuuria vuonna 2014. Varsinkin joen latvaosissa, keskiosissa sekä Kylmäojassa tavattiin huomattavan runsaasti taimenten poikasia. Lähes kaikki taimenet (98 %) olivat

luonnonkudusta peräisin.

Vantaanjoen vesistön ahvenien elohopeapitoisuuden keskiarvo oli kaikkien analysoitujen ahventen osalta 0,13 mg/kg ja vastaavasti vakiokokoisten (15-20 cm) ahventen 0,12 mg/kg. Pitoisuudet alittivat selvästi kalan ravintokäytölle asetetun raja arvon (0,5 mg/kg) eikä vesieliöstölle asetettu ympäristölaatu normi AA EQS (0,2 mg/kg) ylittynyt. Kalojen aistinvaraisessa arvioinnissa näytteet arvioitiin Tikkurilankoskea lukuun ottamatta luokkaan hyvä tai erinomainen. Tikkurilankosken ahvenet arvioitiin hajun ja rakenteen osalta luokkaan melko hyvä sekä maun osalta luokkaan melko huono.

Vantaanjoen vapaa-ajankalastajien ilmoittama kalansaalis oli yhteensä 18 000 kg ja yleisimmät saalisajit olivat kirjolohi, taimen ja hauki. Noin puolet saalistaimenista oli luonnonkudusta peräisin. Käytetyimmät pyyntivälineet olivat heitto- ja perhovavat. Kalastustiedustelun mukaan 50 % kalastajista oli havainnut vedessä hajuhaittoja ja noin 20 % saaliskaloissaan haju- ja makuvirheitä, mikä on vähemmän kuin vuonna 2012.

Vantaanjoen pohjaeläimistö on pääpiirteittäin samankaltainen edelliseen tarkkailukertaan (2012) verrattuna. Yksilömäärät olivat kuitenkin pienempiä lähes kaikilla näytepaikoilla, sillä vuonna 2014 ei ollut vastaavaa mäkärin massaesiintymää kuin kaksi vuotta aiemmin. Vantaanjoen pääuoman yläjuoksulla jätevesien vaikutus on selkeästi havaittavissa pohjaeläinindeksiarvossa ja taksonimäärissä kuormittajien alapuolisilla näytepisteillä. Kokonaisuutena pohjaeläimistön tila on kuitenkin kehittynyt parempaan suuntaan viimeisten vuosien aikana. Vantaanjoen vesistö on kuitenkin edelleen herkkä voimakkaille muutoksille, kuten tulville ja niiden aiheuttamalle lisäkuormitukselle.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Ville Hahkala, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32005
ville.hahkala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vantaanjoen yhteistarkkailu, vedenlaatu 2014 raportti
- 2 Vantaanjoki, pohjaeläimet, kalasto raportti 2014

Muutoksenhaku

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 13702	0201256-6	IBAN FI06 8000 1200 0626 37
00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Helsinki 00170 www.hel.fi/ymk	Faksi +358 9 655 783		Alvno FI02012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Vantaanjoen ja Helsingin
seudun vesiensuojeluyhdistys ry
Ympäristönsuojeluosasto

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai
täytäntöönpano
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai
täytäntöönpano

Asia tulisi käsitellä 4.8.2015 kokouksessa

§ 269

**Ympäristölautakunnan vastine Etelä-Suomen aluehallintovirastolle
Helsingin kaupungin rakennusviraston vesilain mukaisessa lupa-
asiassa koskien ruoppausmassojen läjitystä Koirasaarenluotojen
meriläjitysalueelle**

HEL 2015-008423 T 03 01 01

ESAVI/74/04.09/2014

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle seuraavan vastineen Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry:n valituksista Helsingin kaupungin rakennusviraston vesilain mukaisessa lupa-asiassa.

Ympäristölautakunta yhtyy Uudenmaan ELY-keskuksen ja linnusto- ja pohjaeläintarkkailujen osalta myös Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry:n vaatimukseen asiassa. Lupamääräysten tulee olla valvonnan kannalta riittävän yksiselitteisiä. Massojen läjityskelpoisuuden varmistamisesta ja massojen pysyvyyden tarkkailusta annettujen lupamääräysten tulee olla uuden Sedimenttien ruoppaus- ja läjitysohjeen (2015) mukaisia. Läjitysalueen linnuston ja kalakantojen suojelemiseksi tulee läjitykseen liittyvän toiminnan tapahtua riittävän etäällä linnuston levähtämisalueista. Läjityksen vaikutuksia linnustoon tulee seurata hyväksytyin tarkkailuohjelman mukaisesti ja tarvittaessa muuttaa läjityskäytäntöjä ja -ajankohtia mahdollisten haittavaikutuksien minimoimiseksi.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Ville Hahkala, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32005
ville.hahkala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 vastinepyynnön liitteet, valitusasiakirjat
- 2 ESAVIN vastinepyyntö 20.7.2015

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Etelä-Suomen
aluehallintovirasto,
ympäristölupavastuualue
Uudenmaan ELY-keskus
(Ympäristö ja luonnonvarat)
Suomen luonnonsuojeluliitto
Uudenmaan piiri ry
Ympäristönsuojeluosasto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa 26.8.2015 mennessä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry:n jättämistä Vaasan hallinto-oikeudelle osoitetuista valituksista, jotka koskevat Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöstä 13.5.2015 nro 93/2015/2, diaarinumero ESAVI/74/04.09/2014.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 13.5.2015 antamallaan päätöksellä myöntänyt Helsingin kaupungin rakennusvirastolle luvan läjittää ruoppausmassoja Koirasaarenluotojen meriläjitysalueelle.

Uudenmaan

ELY-keskus vaatii 12.6.2015 päivätyssä valituksessaan, että valituksenalainen päätös hylätään ja asia palautetaan Etelä-Suomen aluehallintovirastoon asianmukaisten lupamääräysten antamista varten tai että Vaasan hallinto-oikeus muuttaa seuraavia lupamääräyksiä:

1) Lupapäätöksen mukaan Koirasaarenluotojen alueelle on mahdollista läjittää 9,76 milj. m³ltr, joka on huomattavasti enemmän kuin YVA-menettelyssä käsitelty 4-6 milj. m³ltr. Luvan massamäärä ylittää noin 60 %:lla sen massamäärän, jonka ympäristövaikutukset on YVA-lain mukaisesti arvioitu. Hanke on näin ollen olennaisesti muuttunut. Lupamääräyksessä massamäärää tulee rajoittaa lähemmäksi YVA-menettelyssä käsiteltyä tasoa, enintään 6 milj. m³ltr. Jos luvan hakija haluaa poiketa YVA-menettelyn tasosta ja nostaa läjitettävien massojen määrää huomattavasti korkeammaksi, tulee selvityksiä täydentää siten,

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

että niiden perusteella voidaan arvioida aiheuttaako massamäärän lisäys laadultaan ja laajuudeltaan YVA-lain 4 §:n 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia vaikutuksia.

Päätöksestä pitää käydä selkeästi ilmi, että lupamääräyksessä 4 tarkoitettu läjitysalueen peittäminen tulee tehdä sallitun läjitystason puitteissa. Toisena vaihtoehtona on tehdä se sallitun läjitystason päälle, jolloin lupamääräyksestä pitäisi käydä ilmi, mikä on läjitysalueen peittämisessä käytettävän massakerroksen suurin sallittu paksuus.

3) Lupamääräyksen sananmuoto ei riittävän yksiselitteisesti sulje pois louheen läjittämistä. Tämän vuoksi lupapäätöksessä on tarpeen määrätä, että alueelle saa läjittää vain pehmeitä massoja.

Massojen läjityskelpoisuus on tarpeen vahvistaa ruoppausta koskevan lupa-asian tai ruoppausilmoitusmenettelyn käsittelyn yhteydessä, jotta voidaan todeta selvityksen asianmukaisuus ja riittävyys. Nykyisessä muodossaan lupamääräyksissä ei ole mekanismeja, jolla tutkimusten asianmukainen suorittaminen ja tulosten tulkinta tulisi viranomaisten hyväksyttäväksi. Menettely vastaa uudessa Sedimenttien ruoppaus- ja läjitysohjeessa (Ympäristöhallinnon ohjeita 1/2015, Ympäristöministeriö, Ympäristönsuojeluosasto).

Haitallisten aineiden pitoisuuksien ollessa tasolla 1C massojen läjityskelpoisuus on tarpeen ratkaista erikseen, koska läjitysalueen ominaisuuksia koskevat selvitykset ja riskinarviot eivät kaikilta osin ole riittävän perusteellisia näin korkealla pitoisuustasolla olevien suurten massamäärien läjittämiseksi. Asianmukaisen tarkkailun avulla saadaan lisätietoa, jota voidaan myöhemmissä hankekohtaisissa lupaprosesseissa käyttää hyväksi arvioitaessa soveltuuko läjitysalue tällaisten massojen läjitykseen ja kuinka suuria määriä niitä voidaan läjittää.

Viittaus ruoppaus- ja läjitysohjeeseen on syytä päivittää nyt käytettävissä olevaan ohjeeseen (2015). Nykyisessä muodossaan määräys sisältää uuteen ohjeeseen perustuvat pitoisuustasot, mutta niiden soveltamista koskevan viitteen aikaisempaan ohjeeseen.

8) Lupamääräykseen tulee lisätä vaatimus läjitysmassojen pysyvyyden tarkkailusta. Massojen pysyvyyden tarkkailulla on tarpeen varmistaa, että läjitysalueen olosuhteet ja massojen käyttäytyminen läjitysalueella vastaavat vaikutuksen arvioinnin pohjana olleita oletuksia. Sedimenttien ruoppaus- ja läjitysohjeen (2015) mukaan läjitetyt

massan pysymistä paikoillaan on tarpeen seurata osana seurantaa, joka on keino arvioida tehtyjen riskitarkastelujen paikkansapitävyyttä ja mahdollisten korjaavien toimenpiteiden tarvetta. Tämä on tarpeen erityisesti suurten massamäärien ja osin haitallisia aineita sisältävien massojen kyseessä ollessa.

Lisäksi lupamääräykseen tulee sisällyttää vaatimus linnustotarkkailusta. Linnustotarkkailuohjelma tulee toimittaa Uudenmaan ELY-keskuksen hyväksyttäväksi mahdollisimman pian päätöksen saamisen jälkeen, kuitenkin vähintään kolme kuukautta ennen toiminnan aloittamista. Tarkkailu on tarpeen sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu alueen linnustollista arvoa heikentäviä vaikutuksia. Tuoreessa selvityksessä on todettu Helsingin edustan merialueella tärkeitä maailmanlaajuisesti uhanalaisen allin levähdys- ja ruokailualueita. Läjitystoiminnan vaikutuksia allikantaan on tarpeen seurata, koska läjitysalueet sijaitsevat varsin lähellä ruokailumatalikkoja.

10) Linnustolle aiheutuvien haittojen minimoimiseksi läjityskaluston tulee liikkua alle 1 km:n etäisyydellä väylästä. Mikäli linnustotarkkailun perusteella ilmenee haittavaikutuksia, tulee läjityskäytäntöjä muuttaa läjitysajankohdan ja alusten kulkureittien osalta (uusi lupamääräys). Alueella tehdyissä selvityksissä Koirasaarenluotoja ympäröivät maailmanlaajuisesti uhanalaisen allin tärkeät levähdysalueet, Koirasaaren ympäristö ja Gråskärsbådanin ympäristö, jonne läjityksessä käytettävien alusten on syytä pitää riittävä etäisyys levähtävälle linnustolle aiheutuvien haittojen minimoimiseksi.

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry:n 12.6.2015 päivätyssä Vaasan hallinto-oikeudelle osoittamassaan valituksessa vaaditaan ensisijaisesti päätöksen kumoamista. Toissijaisesti vaaditaan, että jos päätöstä ei kumota, läjitykset ajoitetaan kesäkauteen. Lisäksi tarkkailussa tulee tehdä erityinen seuranta sedimenttien vaikutuksesta vesilintuihin ja niiden ravintokohteisiin.

Hankkeen suurin ongelma on valituksen mukaan kansainvälisesti uhanalaisten vesilintujen, allin ja haahkan, merkittävän kerääntymisalueen pilaaminen. Koirasaarenluotojen suunniteltu läjitysalue voi muodostaa merkittävää vahinkoa allien ruokailualueelle. Myös haahkojen sulkasatoajan keskittymä sijoittuu lähelle läjitysalueita. Haahka on pesimälajina nopeasti taantunut Itämerellä ja se on arvioitu tänä vuonna Euroopassa erittäin uhanalaiseksi kannan nopean romahtamisen vuoksi.

Allille ja haahkoille tärkeintä ruokaa on pohjaeläimistö, varsinkin sinisimpukat. Niiden elinolot heikentyisivät ja simpukat peittyisivät läjityksessä tai läjitysmassojen liikkuesssa pohjan virtausten mukana. Lisäksi massoissa on haitta-aineita, jotka voivat vaikuttaa itse läjitysalueen ulkopuolellakin.

Merilintujen osalta päätös pohjautuu puutteellisiin tietoihin. Myönnetty lupapäätös pohjautuu tietoon, että allit eivät ruokailisi näin syvällä alueella. Suomen ympäristökeskuksen laskentatiedot kuitenkin osittavat, että alleja ja myös haahkoja esiintyy alueella merkittäviä määriä. Merilintujen parempi selvittäminen olisi muuttanut YVA-vaihtoehtovertailun tuloksia. Läjitysalueelle olisi ollut lintujen kannalta parempia vaihtoehtoja.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Ville Hahkala, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32005
ville.hahkala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 vastinepyynnön liitteet, valitusasiakirjat
- 2 ESAVIN vastinepyyntö 20.7.2015

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Etelä-Suomen
aluehallintovirasto,
ympäristölupavastuualue
Uudenmaan ELY-keskus
(Ympäristö ja luonnonvarat)
Suomen luonnonsuojeluliitto
Uudenmaan piiri ry
Ympäristönsuojeluosasto

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

Asia tulisi käsitellä 4.8.2015 kokouksessa

§ 270

**Ympäristölautakunnan vastine Etelä-Suomen aluehallintovirastolle
Helsingin kaupungin rakennusviraston vesilain mukaisessa lupa-
asiassa koskien ruoppausmassojen läjitystä Lokkiluodon
meriläjitysalueelle**

HEL 2015-008435 T 03 01 01

ESAVI/73/04.09/2014

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle seuraavan vastineen Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen valituksesta Helsingin kaupungin rakennusviraston vesilain mukaisessa lupa-asiassa.

Ympäristölautakunta yhtyy Uudenmaan ELY-keskuksen vaatimukseen asiassa. Lupamääräysten tulee olla valvonnan kannalta riittävän yksiselitteisiä. Massojen läjityskelpoisuuden varmistamisesta ja massojen pysyvyyden tarkkailusta annettujen lupamääräysten tulee olla uuden Sedimenttien ruoppaus- ja läjitysohjeen (2015) mukaisia. Läjitysalueen linnuston ja kalakantojen suojelemiseksi tulee rajoitusalueen sijainnin olla tarkoin määritelty ja läjityksen vaikutuksia linnustoon seurata hyväksytyyn tarkkailuohjelman mukaisesti.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Ville Hahkala, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32005
ville.hahkala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 vastinepyynnön liitteet, valitusasiakirjat
- 2 ESAVIN vastinepyyntö 20.7.2015

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Etelä-Suomen

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

aluehallintoviraston
ympäristölupavastuualue
Uudenmaan ELY-keskus
(Ympäristö ja luonnonvarat)
Ympäristönsuojeluosasto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa 26.8.2015 mennessä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen jättämästä Vaasan hallinto-oikeudelle osoittamasta valituksesta, joka koskee Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöstä 13.5.2015 nro 92/2015/2, diaarinumero ESAVI/73/04.09/2014.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 13.5.2015 antamallaan päätöksellä myöntänyt Helsingin kaupungin rakennusvirastolle luvan läjittää ruoppausmassoja Lökkiluodon meriläjitysalueelle. Uudenmaan ELY-keskus vaatii 12.6.2015 päivätyssä valituksessaan, että valituksenalainen päätös hylätään ja asia palautetaan Etelä-Suomen aluehallintovirastoon asianmukaisten lupamääräysten antamista varten tai että Vaasan hallinto-oikeus muuttaa lupamääräyksiä seuraaviin lupamääräyksiin:

1) Luparatkaisussa lupa myönnetään "siltä osin kuin läjitys tehdään tason MW2012 -10,0 m alapuolelle hakemukseen liitetyn suunnitelman ja tämän päätöksen lupamääräyksiä mukaisesti." Lupahakemuksessa on haettu lupaa 3,67 miljoonan m³ltr:n läjitykselle tasolle MW2012 -5,0 m. Kun läjitystasoa on lupapäätöksessä alennettu, ei massojen kokonaistilavuuteen ole otettu kantaa. Määräyksestä pitää käydä ilmi alueelle läjitettävien massojen sallittu maksimitilavuus.

Päätöksessä tulee selkeästi käydä ilmi, että lupamääräyksessä 5 tarkoitettu läjitysalueen peittäminen tulee tehdä sallitun läjitystason puitteissa. Toisena vaihtoehtona on tehdä se sallitun läjitystason päälle, jolloin lupamääräyksestä pitäisi käydä ilmi, mikä on läjitysalueen peittämisessä käytettävän massakerroksen suurin paksuus.

3) Lupamääräyksessä linnuston ja kalakantojen suojelemiseksi määrätyn rajoitusalueen sijainti on ilmaistu epätarkasti. Lisäksi päätöksen liitekartassa ei ole kaikkien kulmapisteiden koordinaatteja,

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

eikä rajoitusalueen merkinnästä ole määräyksiä. Määräystä tulee täsmentää siten, että läjitystä ei saa tehdä 1.4.-31.7. välisenä aikana Taulukarin ja Lökkiluodon välistä kulkevan väylän itäpuolella eikä 250 metriä lähempänä Viinakupua.

Sekä läjitysalueen itä- että länsipuolella olevat luodot on luokiteltu Helsingin luontotietojärjestelmässä arvokkaiksi alueiksi. Pesimälinnusto ruokailee laajalla alueella pesimäluotojen ympäristössä ja linnustoon voi kohdistua vaikutuksia pohjaeläimistölle ja kalakannoille aiheutuvan haitan kautta. Linnustoon kohdistuvien vaikutuksien hallitsemiseksi pesimälinnuston suhteen herkimmillä ajanjaksolla on tarpeen arvioida hankekohtaisesti myös muulle kuin kieltoalueelle suunnitellut läjitykset.

4) Lupamääräyksen löyhä sanamuoto saattaa mahdollistaa tapauskohtaisesti esim. hyötykäyttöön soveltuvan louheen läjittämisen merialueelle. Tämän vuoksi lupapäätöksessä on tarpeen määrätä, että alueelle saa läjittää vain pehmeitä massoja.

Massojen läjityskelpoisuus on tarpeen vahvistaa ruoppausta koskevan lupa-asian tai ruoppausilmoituksen käsittelyn yhteydessä, jotta voidaan todeta selvitysten asianmukaisuus ja riittävyys. Nykyisessä muodossaan lupamääräyksissä ei ole mekanismeja, jolla tutkimusten asianmukainen suorittaminen ja tulkinta tulisi viranomaisten hyväksyttäväksi. Jos läjitettävissä massoissa epäillään olevan haitallisia aineita, joille ei ole esitetty pitoisuustasoja, laaditaan niiden osalta erillinen hankekohtainen riskinarvio. Menettely vastaa uudessa Sedimenttien ruoppaus- ja läjitysohjeessa (Ympäristöhallinnon ohjeita 1/2015, Ympäristöministeriö, Ympäristönsuojeluosasto). Määräyksen viittaus ruoppaus- ja läjitysohjeeseen tulee päivittää nyt käytettävissä olevaan ohjeeseen.

9) Lupamääräykseen tulee sisällyttää vaatimus läjitysmassojen pysyvyyden tarkkailusta. Massojen pysyvyyden tarkkailulla on tarpeen varmistaa, että läjitysalueen olosuhteet ja massojen käyttäytyminen läjitysalueella vastaavat vaikutuksen arvioinnin pohjana olleita oletuksia. Sedimenttien ruoppaus- ja läjitysohjeen (2015) mukaan läjitetyn massan pysymistä paikoillaan on tarpeen seurata osana seurantaa, joka on keino arvioida tehtyjen riskitarkastelujen paikkansapitävyyttä ja mahdollisten korjaavien toimenpiteiden tarvetta. Tämä on tarpeen erityisesti suurten massamäärien ja osin haitallisia aineita sisältävien massojen kyseessä ollessa.

Lökkiluodon alueen linnustollisen arvon takia YVA-selostuksessa on katsottu pesimälinnuston seurannan olevan tarpeen mm. Lökkiluodon

vaihtoehdossa ja vaatimus linnustotarkkailusta tulee sisällyttää myös lupamääräyksiin. Linnustotarkkailu on tarpeen sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu alueen linnustollista arvoa heikentäviä vaikutuksia. Linnustotarkkailuohjelma tulee toimittaa Uudenmaan ELY-keskuksen hyväksyttäväksi mahdollisimman pian päätöksen saamisen jälkeen, kuitenkin vähintään kolme kuukautta ennen toiminnan aloittamista.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Ville Hahkala, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32005
ville.hahkala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 vastinepyynnön liitteet, valitusasiakirjat
- 2 ESAVIN vastinepyyntö 20.7.2015

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Etelä-Suomen
aluehallintoviraston
ympäristölupavastuualue
Uudenmaan ELY-keskus
(Ympäristö ja luonnonvarat)
Ympäristönsuojeluosasto

§ 271

Ilmoitusasiat

Päätös

Ympäristölautakunta päätti merkitä tiedoksi kohdat 1.-2.

Esittelijä

ympäristöterveyspäällikkö
Pertti Forss

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

1. Ympäristöterveyspäällikön pöytäkirjat 16.6.2015 (56 §), 18.6.2015 (57–58 §), 25.6.2015 (59 §); 29.6.2015 (60–62 §), 8.7.2015 (63 §), 20.7.2015 (64–66 §)

Kinaporin monipuolisen palvelukeskuksen liikuntatilojen toiminnan muutos, Kinaporinkatu 9

Fitness24Seven Oy – Punavuori kuntosalihuoneiston toiminnan aloittaminen, Albertinkatu 29

Fitness24Seven Oy – Punavuori kuntosalihuoneiston toiminnan aloittaminen, Purotie 1

Päiväkodin Umka toiminnan aloittaminen, Havukuja 8

Kuulo-Auris Oy:n majoitustoiminnan aloittaminen, Ilkantie 4

Lastenkoti Pikantti Pitäjänmäen toiminnan aloittaminen, Sylvesterintie 10

Tatuointihuoneiston Linda Räihä Tattoo Studio toiminnan aloittaminen, Eerikinkatu 12

Folk Helsinki kampaamohuoneiston toiminnan aloittaminen, Museokatu 8

Hajusteeton kauneushetki kauneushoitola huoneiston toiminnan

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

aloittaminen, Lauttasaarentie 3

Autismisäätiön Herttoniemen toimintakeskuksen toiminnan
aloittaminen, Hitsaajankatu 4

Beslut om anmälan enligt hälsoskyddslagen gällande Kårkulla
samkommun, Bagarstugevägen 4-5 och Boställstigen 25

2. Terveysinsinöörin (3) pöytäkirjat 24.6.2015 (2–3 §), 30.6.2015 (4–7 §), 30.6.2015 (8 §)

Hakemus nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiin, 1389 Kari Heikkinen
Oy, R-kioski Hki Länsisiipi 1 rautatieasema, Elielinaukio, 00100 Helsinki

Hakemus nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiin, 1398 Satu Linden Oy,
R-kioski Hki Citykäytävä, Citykäytävä lh 178, 00100 Helsinki

Hakemus nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiin, 1391 Pia Häkkinen
Oy; R-kioski Helsinki Herttoniemenranta, Laivalahdenkaari 19, 00810
Helsinki

Hakemus nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiin, 1401 Fabien Cohen
Oy, R-kioski Helsinki Vuosaari, Mustalahdentie 10, 00960 Helsinki

Hakemus nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiin, 1388 Sophie Forssell
Oy, R-kioski Helsinki Vallila Sturenkatu, Sturenkatu 49, 00550 Helsinki

Hakemus nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiin, 1216 Sari Laine Oy,
R-kioski Helsinki Citycenter K138, Kaivokatu 8, 00100 Helsinki

Hakemus nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiin, Suomen Lähikauppa
Oy, Siwa Retkeilijänkatu 3, 00980 Helsinki

Esittelijä

ympäristöterveyspäällikkö
Pertti Forss

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

04.08.2015

Etp/1

§ 272

Ilmoitusasiat

Päätös

Ympäristölautakunta päätti merkitä tiedoksi kohdan 1.

Esittelijä

elintarviketurvallisuuspäällikkö
Riikka Åberg

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Elintarviketurvallisuuspäällikön pöytäkirjat 30.6.2015 (18 §), 1.7.2015 (19–20 §), 22.7.2015 (21 §)

Elintarvikelain 55 §:n mukaisen määräyksen antaminen Hoan Cafe:lle

Elintarvikelain 63 §:n mukaisen väliaikaisen käyttö- ja luovutuskiellon purku, Sabir Oy

Elintarvikelain 55 §:n mukaisen määräyksen antaminen Aurit Elintarvikkeelle

Ladan Osuuskunnan elintarvikelain 56 §:n mukaisen elintarvikehuoneiston toimintakiellon purkua koskeva päätös

Esittelijä

elintarviketurvallisuuspäällikkö
Riikka Åberg

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

04.08.2015

Pj/1

§ 273

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Ympäristölautakunta päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten tekemiä päätöksiä:

ympäristöjohtaja	7.7.2015 § 24
ympäristöjohtaja	27.7.2015 § 25
ympäristöjohtaja	4.8.2015 § 26

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Esa Nikunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Esa Nikunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

04.08.2015

Yj/7

§ 274

Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano

Päätös

Ympäristölautakunta päätti, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Esa Nikunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Esa Nikunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

04.08.2015

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273 ja 274 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566

04.08.2015

Ympäristölautakunta

Matti Niemi
puheenjohtaja

Pirjo Moberg
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Joona Haavisto

Hanna Lähteenmäki

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä Helsingin kaupungin kirjaamossa (Pohjoisesplanadi 11-13) 12.08.2015.

Postiosoite
PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13

Helsinki 00170
www.hel.fi/ymk

Puhelin
+358 9 310 13702

Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
IBAN FI06 8000 1200
0626 37
Alvno
FI02012566